

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s): Thomsen, Axel.
Titel | Title: Stjernernes Kraft : en fantastisk Roman.
Udgivet år og sted | Publication time and place: [København] : N. C. Rom, 1922
Fysiske størrelse | Physical extent: 157 s.

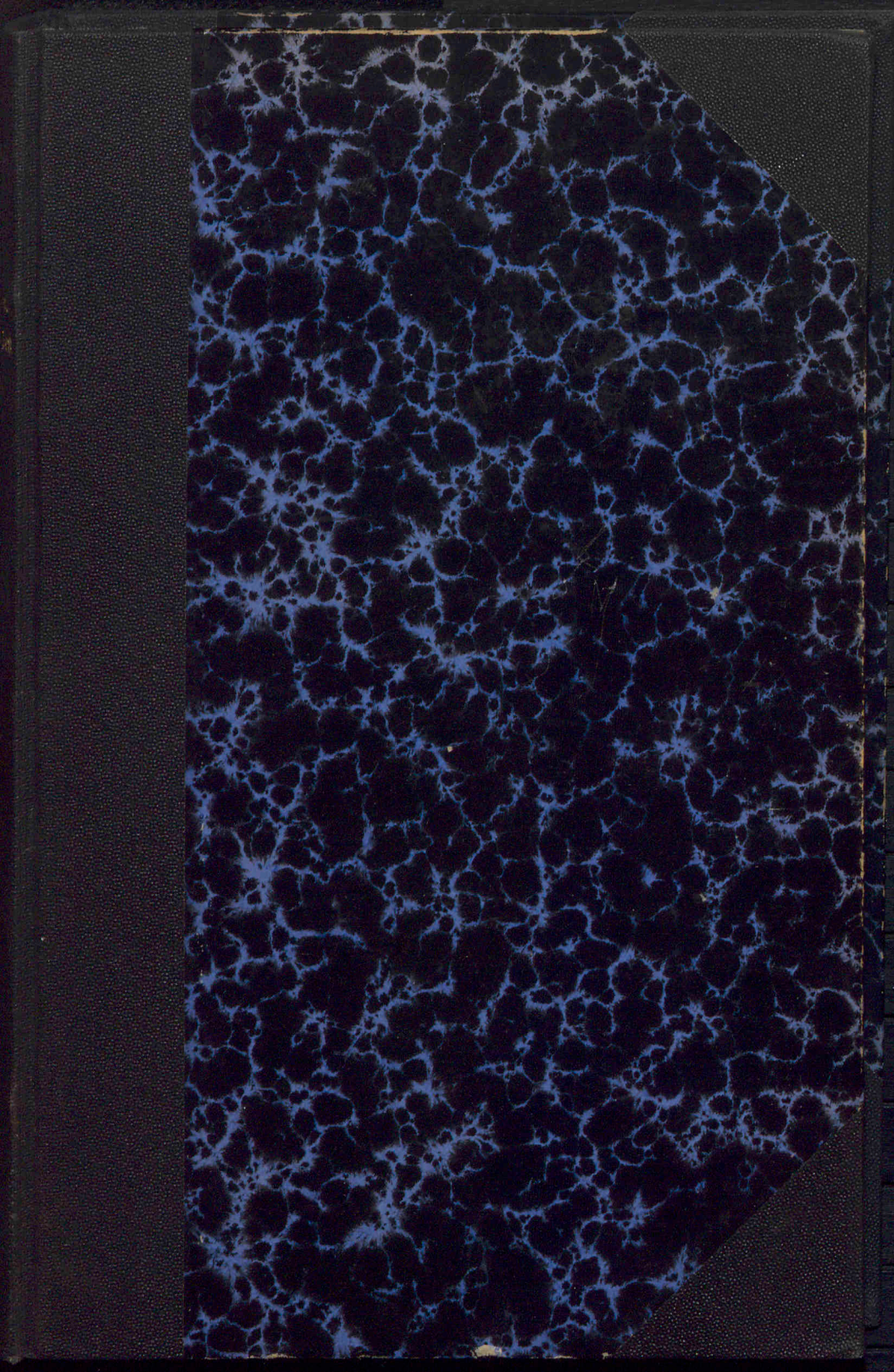
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

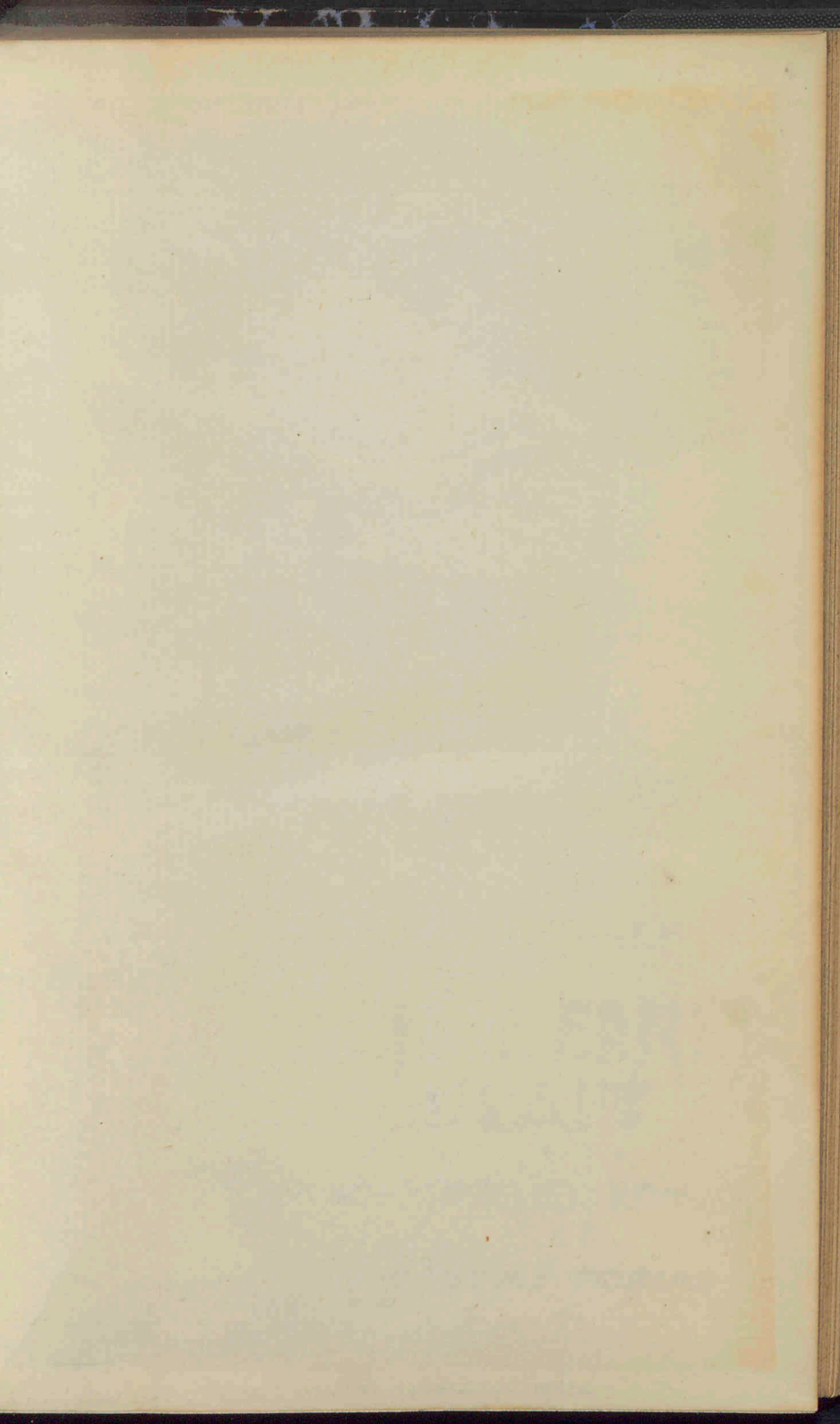
57-283

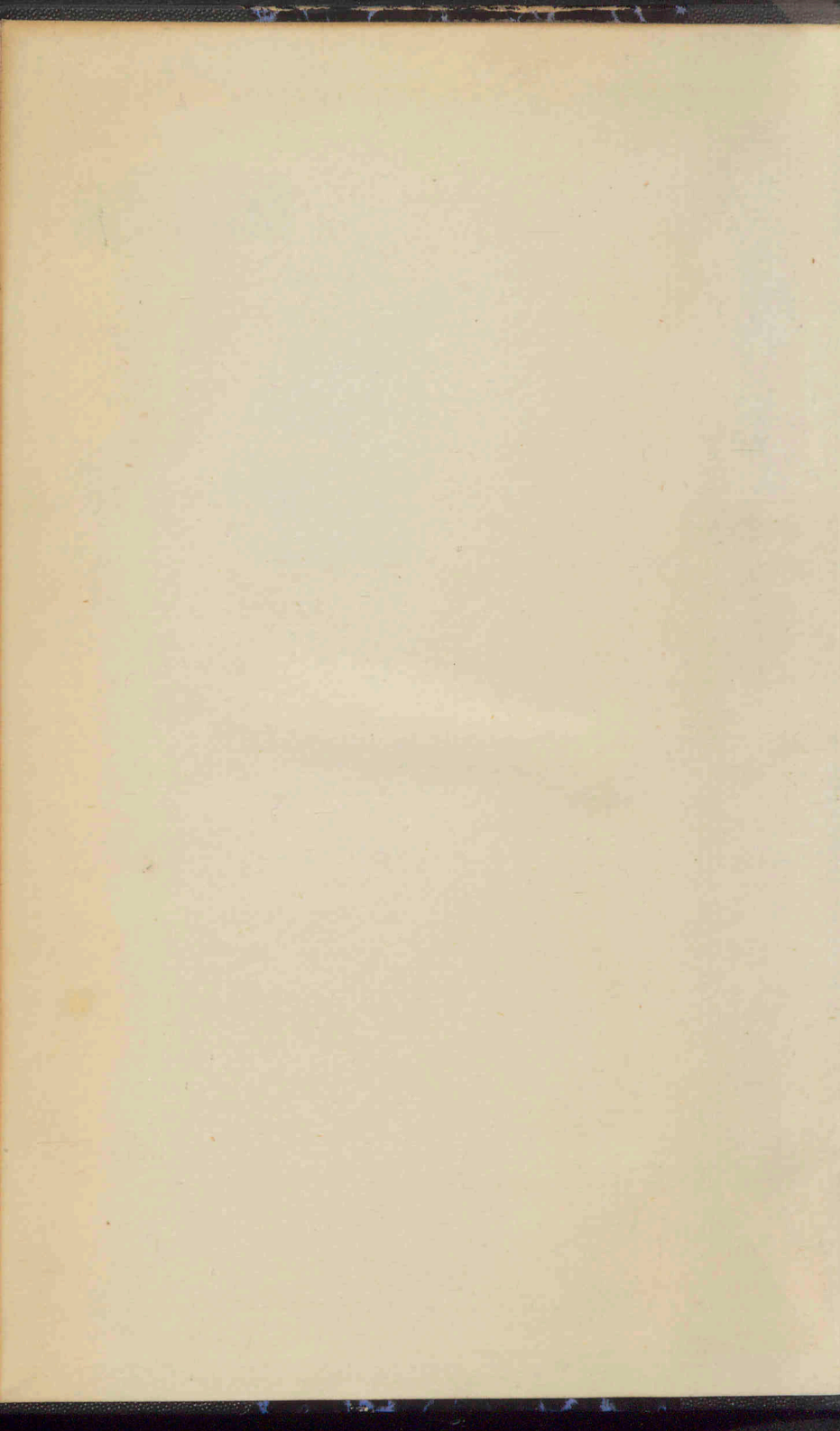
Det Kgl. Bibliotek

130024713319

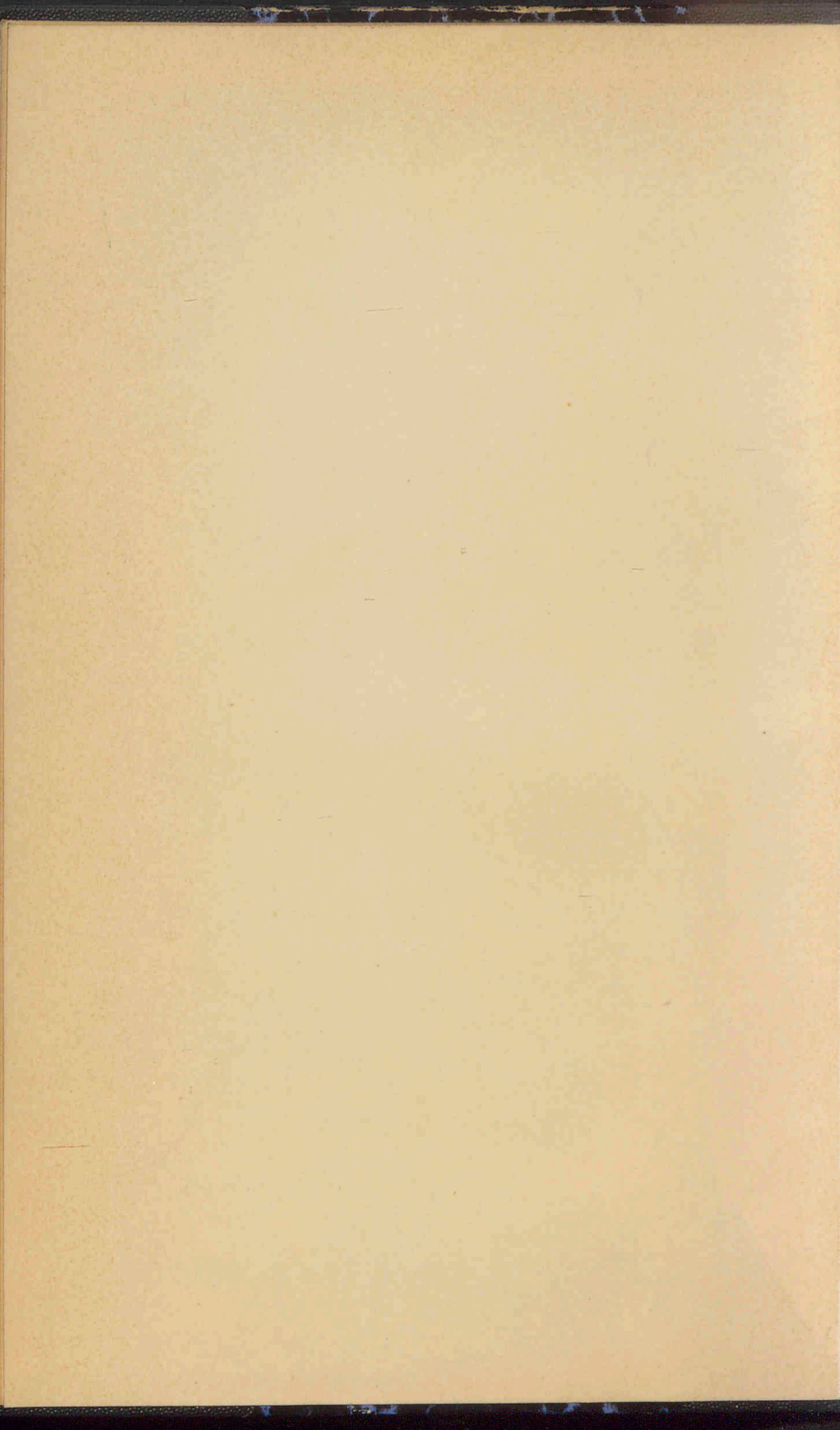
AXEL THOMSEN

STJERNERNES KRAFT

EN FANTASTISK ROMAN

N. C. ROMS FORLAG

KWENZEL

STJERNERNES KRAFT

623.1031

PRODUKTION:

- Af Kains Slægt, Nutidsroman, 1899 (Udsolgt).
Folkets Vogtere, Tidsbillede, 1903 (Udsolgt).
De brændende Hjærter, en Storbysroman, 1905 (Udsolgt).
Værn, Fortælling, 1907 (Udsolgt).
For altid —, Fortælling, 1908 (Udsolgt).
Samvittighed, Skuespil, 1910 (Udsolgt).
Den gyldne Kalk, Nutidsfortælling, 1919, 1.—3. Oplag.
Den eneste Vej, Nutidsfortælling, 1920, 1.—3. Oplag.
Den store Musik, Nutidsfortælling, 1921, 1.—3. Oplag.
Stjernernes Kraft, en fantastisk Roman, 1922.

AXEL THOMSEN

STJERNERNES KRAFT

EN FANTASTISK ROMAN

N. C. ROMS FORLAG

1922

*Das wahre Leben lebt
zwischen den Zeilen des Lebens.*

Manfred Kyber.

DET FORVIRREDE BLIK.

To halvvoksne Drengs sad i en overdaadigt udstyret Stue og legede. Det var Formiddag, og Dagen var Fridag. De var Venner og Skolekammerater.

I Dag byggede de Fæstninger.

Den ene Dreng, der var slank og mørkhaaret, byggede af de farvede Træklodser sindigt, med megen Omtanke. Hans Fæstning stod omsider fast. Den syntes uindtagelig.

Den anden Dreng, lidt tungt og uædelt skabt, strøg med mange hastige, formaalsløse Bevægelser op i sit blonde, tjavsede Haar og byggede hurtigt, rev atter ned, smilede ondt af sit eget Uheld og byggede forfra igen. Til sidst faldt hele hans Fæstning om.

Den slanke, mørkhaarede Dreng saa alvorlig og deltagende ud ved Vennens Uheld. „Det sagde jeg dig jo. Jeg bad dig lade være. Man kan ikke paa den Maade.“

„Vist kan man saa!“ svarede den anden. Og i pludselig ubehersket Vrede slog han med sin knyttede Haand Kammeraten i Ansigtet, saa Blodet begyndte at løbe fra Næsen og Tænderne.

Den mishandlede Dreng tog sit Lommetørklæde frem. Hans Ansigt udtrykte tavs Forundring.

„Det har du godt af! Gaa bare hjem. Jeg leger ikke mere.“

Drengen saa længe forskende paa sin Vens Ansigt. Et lille Ar i Vennens ene Tinding var blevet ildrødt og syntes for den anden Drengs Blik at vokse forfærdeligt i Omfang. Han sukkede dybt og gik.

Næse og Mund blødte endnu, da han naaede hjem.

Hans Moder spurgte ham bekymret ud.

Han tav.

„Er du falden?“

„Nej.“

„Har du været oppe at slaas? Det ligner dig ikke!“

„Har han da slaaet dig? Hvorfor har han slaaet dig?“

„Han kunde vist ikke gøre for det.“

„Man kan ikke slaa en anden saaledes uden at kunne gøre for det“, sagde Moderen og tog ham med ind i Sovekammeret.

Hele Dagen var Drengen tavs.

Mod Aften kom han ind til Forældrene.

„Maa jeg gaa derhen igen?“ spurgte han stille.

„Du skulde ikke gøre det. Det er ikke værd.“

„Jeg maa, synes jeg“, svarede Drengen. „Jeg skal komme snart igen.“

Saa gik han. Men først hentede han en Pakke i sit Værelse, som han tog med sig.

Kammeraten blev forbavset over at se ham. „Hvad vil du? Jeg vil ikke mere have med dig at gøre.“

Den anden Dreng rakte sin Pakke frem. „Vil du ikke nok tage den?“

Kammeraten greb hurtigt Pakken og pakkede ud.

„Det — det er jo Soldaterne, du fik af dine Forældre forleden til din Fødselsdag. Er du ked af dem? Du var jo saa glad, da du fik dem —“

„Jeg holder forfærdelig meget af de Soldater.“

„Jamen — hvad saa — —?“

„Derfor skal du have dem. Vil du ikke nok?“

Kammeraten saa hans bedende, alvorlige Blik og blev forvirret.

„Du saa helt grim ud i Formiddags, da du slog. Du havde saadant et ækelt Ansigt, som ikke er dit. Og dit lille Ar voksede forfærdeligt. — Jeg er saa bedrøvet over, at du ikke maatte faa Lov at beholde dit eget Ansigt! Det var frygtelig Synd imod dig.“ Han lagde sin Arm om Vennens. „Nu er det borte igen, men du har vist haft det meget ondt for min Skyld. Derfor skal du have alle Soldaterne.“

Den anden stod tavs. En Rødme farvede hans Kinder. Med hastige Bevægelser jog hans Haand gennem det blonde, tjavsede Haar.

„Det var kun det. God Nat. Nu maa jeg hjem.“

Saa gik han.

Den anden svarede ikke. Hans Blik flakkede forvirret om.

SPØRGSMAAL OG URO.

Den ansete Børnepsykolog, Dr. Bergmann, Inspektør ved Byens store lærde Skole, lukkede Døren til sit Kontor, hvor Faderen til en af Eleverne ventede ham.

„Ja, Professor Runø, saa skal vi altsaa tale om deres Søn. Et Aarstid godt og vel har han nu været i Skolen. Han er snart 14 Aar, og jeg kan i store Træk danne mig en Mening.“ Han satte sig overfor Professoren. „Jeg maa da først og fremmest be-

mærke, hvad enhver forøvrigt hurtigt vil opdage, at Andreas Runø er i Besiddelse af en sjælden Sandhedstrang. Jeg tror, det vilde være aldeles umuligt at presse en Løgn over hans Læber, hvilke Snarer man end vilde lægge for Drengen. Jeg har forsøgt resultatløst. Pædagogisk set var det galt af mig — men Resultatet er mig forunderligt skønt at eje. Og jeg haaber De tilgiver.“

Professor Runø nikkede.

„Det kan jo være lidt ubehageligt for den paa-gældende at høre Sandheden sagt helt skaanselsløst. Han saarer aldrig med sin Vilje. Han tier haardnakket, naar han synes, det vilde være for hensynsløst at tale. Og dog er det sket adskillige Gange, særlig i den første Tid her i Skolen, at han, naar han hørte Kammeraterne lyve altfor groft overfor Lærerne eller overfor hinanden, uopfordret blandede sig i Sagen med et uroligt og forundret: „Du lyver jo. Hvorfor vil du ind i det sorte Rum?“ De har vist lagt Mærke til, Professor Runø, at Andreas har den besynderlige Egenskab at se Farver overalt i Menneskers Ord. De Ord, der for ham har mørk eller grumset Tone eller ogsaa synes ham af greel og skrigende Farve, skyer han selv, og hører han dem udtale af andre, fylder de ham med levende Ubehag.“

„Ja, det er besynderligt“, svarede Faderen. „Alle Ord af Hidsighed og ubehersket Vrede er for ham røde, og han afskyer rødt, hvor det end viser sig. De almindelige neutrale Ord er for ham hvidgraa, siger han, men dem, der gør et dybt Indtryk paa ham, glæder ham, er alle grønne. Noget helt uventet varmt og kærligt, der siges ham, synes ham ofte blaat“. Professor Runø rystede paa Hovedet.

„Jeg har aldrig kendt et Barn med denne Farve-

verden i sig“, svarede Inspektøren. „Jeg troede først det var Spøg eller Affektation. Saa meget mere, som det jo slet ikke — saa vidt man i en saa tidlig Alder kan skønne — staar i nogensomhelst Forbindelse med Malerens Synsmaade. Han duer afgjort ikke til Tegning, har ingen særlig Interesse for dette. Fag, kan ikke tegne blot den ringeste Ting, og farvelagte Billeder — selv smukke Landskaber — lader ham fuldkommen uberørt. Naa, jeg synes for Resten, der er det ved Deres Søn, som forundrer mig mere.“

„Sigter De til noget bestemt, Dr. Bergmann?“

„Foruden denne Sandhedstrang, der forøvrigt har paavirket hans Klassekammerater kendeligt til det gode, som Tiden er gaaet, har han en mærkelig Selvbestemmelsestrang med Hensyn til, hvad han vil aabne sig for: vil lære og hvad han vil overse. Han lærer jo yderst hurtigt og let — det, han vil lære. Vi har talt om dette paa Lærermøderne, og hans Historielærer har berettet mig, at hver Gang der i Verdenshistorien forekommer Skildringer af særlig umenneskelig Grusomhed med Massemyrderier og Blodbad, lidt realistisk udpenslet i Lærebøgerne, springer Drengen det over som sig ganske uvedkommende. Ved Overhøringen bliver han stum paa saadanne Steder, mens alt det foregaaende og det følgende fortælles af ham let og levende. I Religionsundervisningen sker det samme, er der berettet mig, endda i forstærket Grad. Her er det ikke alene det grusomme og blodplettede, han bevidst forbigaar, men alt, hvad der forekommer ham dunkelt og uden Mening — det kan jo i Bibelhistorien være ikke saa lidt — afviser han kategorisk, hvis da ikke Læreren Forklaring tilfredsstiller ham, hvad den sjældent gør.“

„Det er mig nyt —“, sagde Professoren tankefuld.

„Det er lidt betænkeligt, forekommer det mig“, fortsatte Dr. Bergmann. „Det kan udarte til Trods og Stivsind eller Aandshovmod. Hvad der dybest inde ligger til Grund for dette, er det mig svært at efterspore, for det er jo altid saadan med Andreas Runø, at spørger man ham om, hvorfor han siger eller handler, som han gør, saa ser han forundret paa En, men har altid det samme Svar, halvt ydmygt, halvt ulykkeligt: „Fordi jeg maa!“ Hans Væsen er saa elskeligt mildt og oprindeligt, at man umuligt kan blive vred i et saadant Øjeblik. Jeg har grebet mig i til Svar at stryge ham over Haaret som til et Kærtegn . . . fordi noget i mig trods alt forstod ham og fandt hans Svar smukt.

Han er sjældnen nøjsom, hans Kost — undskyld, alt dette kender De bedre end jeg, og han har af sin Alder usædvanlige fysiske Kræfter. Men aldrig bliver de anvendte til at gavne ham selv i Forhold til de svage. Tværtimod. Hvordan en fysisk svagere og mere forsagt Kammerat end kan være af Natur og Væsen: bliver han angrebet for Andreas' Øjne, er Andreas i samme Nu hans Ven, der maa hjælpes, blot fordi Kammeraten er stedt mod Overmagt. Ogsaa dette Træk er ikke helt almindeligt blandt Drengene. — Jeg maa forøvrigt i denne Forbindelse tænke paa hans næsten rørende Hjælpsomhed. Alt kan jo den Dreng undvære, blot han ved, at han derved kan gøre en anden glad! Men jeg har med Forundring lagt Mærke til, at han hjælper og giver — ikke til de Drengene, der er hans svorne Venner, men netop til dem, der paa det givne Tidspunkt er ham fjendtlig stemt. Han saa at sige over-

rumpler og forvirrer sine Fjender med Godhed. Hvor har han lært en saa magtfuldkommen Teknik? Jeg mener det ikke, om Teknik er her naturligvis ikke Tale. Det udspringer hos ham som en Kilde, instinktivt og ubevidst.“

„Ja, saadan er Andreas“, smilede Faderen. „Han besejrer sine Fjender . . . Jeg har mange Gange oplevet det.“

„Tillad mig et Spørgsmaal, Professor Runø: Hvad optager Andreas mest i hans Fritid? Har han mange af Kammeraterne om sig hjemme?“

„Ikke mange, men dog nogen. De skifter hyppigt. Han glemmer ganske vist ikke de gamle, men ligesom trænger stadig til nye. Der skal dog ikke lang Tid til, inden han ved, „om vi tilhører hinanden“, som han udtrykker sig.“

„Hvad er det saa for Dreng, han fortrinsvis vælger?“

„Ja, det er mest — synes jeg — nogle høj-røstede, vilde Spektakelmagere, der efterhaanden op-hører med at være vilde og højrøstede.“

„Er der maaske noget, Andreas særligt underholder dem med, som leder deres Opmærksomhed i anden Retning?“

„Han elsker jo Planter og Dyr“, sagde Profes-sor Runø. „Vi har altfor mange smaa levende Væ-sener hjemme, opfostret af ham fra Spire eller Frø, og dertil kommer et helt lille Menageri af alle Slags Dyr: Mus og Fiske og Fugle og Skildpadder, Katte Hunde . . .“

„Naa, det maa jeg sige“, lo Inspektøren.

„Ja, livligt er det ihvert Fald“, smilede Profes-soren og sukkede let. „Men med Fortællinger om disse Planter og Dyr — og om mange andre Plan-

ter og Dyr — gaar som Regel Kammeraternes Besøg. Hvad han ved om disse Væsener i al Almindelighed, eller rettere tror at vide, for han ved jo i Virkeligheden slet ingen Ting, har ofte forbløffet mig. Som gennem en Slags Intuition tildigter han dem paa det dristigste noget dybt, enkelt og uendelig skønt, og Kammeraterne lytter naturligvis af bare Henrykkelse“. Professoren rystede overbærende paa Hovedet. „Han kom til mig fornylig ude paa Landet en Aftenstund og betroede mig i dybest Alvor og øjensynlig stærkt grebet, at det var, mere og mere, som talte Dyr og Planter til ham i et Slags Sprog, som han helt forstod og hvori han kunde svare dem.“

„Han er dog ingen Fantast, deres Søn“, svarede Inspektøren. „Ingen anæmisk Drømmer. Hvad han fortæller om sine Dyr og Planter maa sikkert have en Baggrund af Sandhed, ihvert Fald efter hans Opfattelse. Han er for sandhedskærlig til at væve ud i det Blaa.“ Tydeligt nok var her noget, som fangede Dr. Bergmanns hele Interesse. Han tav lidt. vaklede, men sagde det dog: „Jeg kunde godt tænke mig, at et Barn, i hvem der var usædvanlige Anlæg til et virkeligt stort Menneske, var forbunden med Alnaturen, med Dyr og Planter, paa hemmelighedsfuld Vis, og at det netop var denne Forbindelse og den alene, der gav ham Kraft. Hvad ved vi? Det er de okulte Ting, som endnu staar hen.“

Professor Runø trak paa Skulderen.

„Ja-ja, Dr. Bergmann, det tror jeg nu ikke paa. Men alligevel — der er noget over den Dreng, der foruroliger mig og altid har foruroliget mig. Det er svært at anskueliggøre i Ord, fordi man egentlig slet ikke ved, hvad det er.“

Inspektøren nikkede.

„Jeg forstaar Dem godt! Noget er der. Det var netop det, jeg før vilde antyde . . .“

„Ja, men hvad er det, Dr. Bergmann? Hans Svar kan være saa besynderlige. Saa mærkelige Ord i den Forbindelse, hvori de bliver sagt? Jeg ængstes virkelig undertiden for — —“

„Absolut ikke. Nej aldrig!“ afbrød Inspektøren. „Der er ingen Formørkelse . . . ikke nogen Art af psykisk Brud. Det er blot undertiden sære og uvante Billeder, han bruger. Man ved ikke rigtig, hvor han henter dem fra og hvormed de staar i Forbindelse . . .“

„Og saa denne mærkelige eller uhyggelige Evne til — næsten som et Dyr — at kunne lugte eller føle sig til, hvilket Slags Menneske han har for sig?“ fortsatte Faderen. „Undertiden kan jo den blotte Berøring af en fremmed Haand gøre ham jublende glad. Og omvendt: Lugten af eller Berøringen med en eller anden kan gøre ham fuldkommen apatisk og lukket. Har De ikke opdaget det?“

„Jo, jeg har. Adskillige Gange. Et bestemt Tilfælde husker jeg stadig: Andreas bad mig en Gang om at blive flyttet fra sin Sidemand. Grunde kunde han ikke angive. „Det er nødvendigt“, sagde han blot. Jeg føjede ham, især da han indtrængende bad mig ikke fortælle Kammeraten, at Flytningen var sket paa Andreas' Initiativ. Han vilde jo ikke saare ham.“

„Hvem var den Dreng?“

„Han blev senere bortvist fra Skolen. Det kom for en Dag, at han var inde i mørke Ting, som Drengene ikke plejer at kende til.“

„Og det vidste min Søn altsaa?“

„Jeg har spurgt ham. Han svarede Nej. Han vidste intetsomhelst, han vilde blot flyttes.“

De saa paa hinanden. Professor Runø rystede paa Hovedet. Saa rejste han sig.

„Kommer Andreas til daglig sent i Seng?“ spurgte Dr. Bergmann. „Jeg vilde tilraade megen Søvn. Hans Hjerne arbejder allerede stærkt, og den sene Sengetid, som det ogsaa for Børn er bleven Sædvane her i Byen —“

„Jeg holder paa det samme“, fuldendte Professore. „Dog kan der være Aftener, hvor det kniber stærkt. Saadanne Aftener, hvor Stjernehimlen sitrer og straalere med sine talløse Myriader, vil han altid gaa Tur. Han blusser op, „vokser“, som han siger, vil nødig i Seng og kan ikke falde til Ro“.

„Hm, atter et lille mærkeligt Træk“, smilede Inspektøren og rakte nu Professor Runø sin Haand. „Alt i alt, Hr. Professor: jeg synes, vi kun har Grund til at være glade over Andreas. Maaske han kan give tænksomme Forældre adskilligt Hovedbrud, aa ja, det maa han gøre. Maaske endda mere, som Tiden gaar. Han er jo som en lille sitrende Lygte-mand for os helt jævne Personer: aldrig ved vi, hvor næste Overraskelse dukker op. Men Bunden i ham er bestandig den samme. Jeg er ikke sentimental. Jeg føler ikke desto mindre haandgribe-lig Glæde, hver Gang jeg et Sted i Skoletiden møder hans unge, ædle og frejdige Ansigt“.

Professor Runø gik hjemad. Han tænkte paa Andreas og Inspektørens Ord. Alligevel — dybest inde laa bestandig den Uro, som havde fulgt ham omtren fra den Dag, da hans Søn selv begyndte at føle, han levede.

ET LØFTE, DER GIVES I ENRUM.

Andreas Runø var 15 Aar. Alle, der saa ham, fik Lyst at nærme sig ham. Og dog kom ingen ham rigtig nær. Ingen kendte ham, som man ellers kender en Dreng.

Andreas var bleven høj og slank. En skøn Harmoni var allerede over hans Ansigt, Lemmer og alle Bevægelser. For den, der havde Øje for slige Ting, kunde han forbavsende minde om de klassiske Statuer af en ung hellenisk Teltbroder eller Bueskytte.

Hans Ansigt var aabent og frimodigt. En sundgylden Rødme vogtede som en Frugtskal hans unge Træk. Munden var kæk og meget mild. Det sorte Haar bølgede frit over en høj, klar og ubeskreven Pande.

Professor Runø havde kun denne ene Søn. Stærkt knyttet var han baade til sin Fader og sin Moder. Bedre Kammerater havde han ikke. Sin Moder forgudede han. Professorinden havde født ham til Verden i sit 19de Aar og takket være Glæden over denne Søn stod hun endnu i sin skønneste Ungdom. Hun lignede endnu en slank, lyshaaret Ungpige. Professor Runø, den bekendte Chemiker, var en Mand i 40erne med tidligt graanet Haar. Sønnen lignede baade sin Fader og sin Moder. Begge var de smukke, højt kultiverede Mennesketyper, men en langt dybere Enhed var der i den unge Søns Ansigt end i deres. Det var, som havde de hver især af Kærlighed givet ham det bedste, de ejede . . .

Men ingen af dem forstod rigtig deres Søn. Nødigst talte de altfor meget om det, men haabede paa Tiden, der skulde bringe sin Klarhed. Og dog var de hver især i ensomme Lønkammerstunder dybt

uroelige for den unge Sjæl, de saa udfolde sig for deres Øjne med mærkelig hurtig Fremfærd og Flugt.

Andreas Runø havde i Vinter gaaet til Præsten for nu i Foraaret at blive konfirmeret. Dermed vilde intet forandres i hans Liv. Han passede sin Skole, endnu var der langt til Student. Der skulde være Selskab hos Professoren i Anledning af Andreas' Konfirmation. Saa mange, man blot havde Plads til, vilde man gerne se til Festen. I Aften sad Fru Vira hos sin Mand i hans Arbejdsværelse i Færd med at skrive Indbydelserne. Andreas var paa sit Værelse og læste sine Lektier. De ventede ham ind hvert Øjeblik.

Nu kom han.

„Naa, er du dør, Andreas! Jeg sidder og skriver Indbydelser. Vil du hjælpe mig at skrive uden paa Konvolutterne?“ spurgte Moderen.

Andreas Runø blev staaende.

Faderen vendte sig fra sin Bog og saa smilende hen imod ham. Da han mødte Andreas' Ansigt, blev Smilet til spørgende Tavshed.

Andreas drev lidt omkring i Stuen uden at tale. Saa gik han langsomt og roligt hen og kyssede sin Moder.

„Jeg vil ikke konfirmeres.“

„Hvorfor ikke, Andreas?“ Moderen greb hans rolige og varme Haand.

„Jeg har aldrig løjet. Jeg har aldrig givet noget Løfte, som jeg ikke kan staa ved“, svarede han.

„Er du da bange for at komme til det paa din Konfirmationsdag?“ spurgte Professoren.

„Ja, det maa jeg jo være. Jeg kan ikke give det Løfte. Saa store Ting har man daarligt Ret til at forlange af en voksen Mand end sige af mig.“

Forældrene saa paa ham. Men Andreas fortsatte roligt med sin milde, klare Stemme: „Hvis jeg var dig, Fa'r, saa turde jeg maaske. Men jeg er kun lidt Lys i Svøb.“

„Tror du da ikke paa Vorherre mere?“ spurgte Moderen.

„Jeg ved det ikke“, svarede Andreas og satte sig. „Jeg har ingen Erfaringer om saa store Ting. Hvad Præsten fortæller os, synes mig kun Ord med mørke og tunge eller røde Farver. De grønne Ord, dem, jeg elsker højst, fordi de er som Træer med Solskin, de kom ikke, ikke et eneste, og nu er det jo Slut.“

„Men hvorfor siger du først alt dette nu, Andreas?“ spurgte Professoren.

„Fordi jeg først vilde se, om de ikke skulde komme tilsidst. Eller bagefter, naar jeg tænkte paa alle Timerne.“ Andreas bøjede sit Hovede. „De er ikke komne, ikke de grønne Ord.“

Professoren saa paa sin Hustru.

„Og saa dette Selskab!“ vedblev Andreas og skjulte Ansigtet dybere, som vilde han helst bort fra det hele. „Alle disse Presenter, som Drengene nu altid taler om, naar de er sammen. Jeg kunde ikke sige Tak! Tværtimod. Jeg synes, de Presenter er onde som Fristelser. De har snedige, forslagte Ansigter. Man skulde ikke friste os Drengene paa saadan en Dag!“

„Jeg synes, du ser for ensidigt paa det, Andreas. Naturligvis — du kan have Ret i noget, ja du kan have Ret“, sagde Professor Runø og strøg sig over Panden. „Men saa alvorligt skal det dog næppe tages.“

„Lad mig blive fri. For Konfirmation og for Selskab! Jeg kan ikke bære Lænker — ikke nu. Og det er mig tunge Lænker: at lyve og hykle.“

Fru Vira skubbede Papirerne sammen og gik hen til sin Søn.

„Saa lad det blive, som du vil“, sagde hun og kyssede hans Haand. „Jeg forstaar dig ikke helt, men jeg føler, det er Alvor fra din Side . . . som altid. Saa maa vi to bøje os.“

Andreas gik kort efter ind til sig selv. Han vaskede sit Ansigt og sine Hænder. Han syntes, noget fremmed og klæbrigt havde grebet om ham i lange Tider som Vold. Hans store Ven, det klare, kolde Vand, skulde slette ud hvert eneste Spor.

:::

Fru Vira sad ved Vinduet i Dagligstuen blandt alle Andreas' grønne Planter i Foraarssol. Den skinnede ind over et fint, blond Ansigt. Den ligesom drog med ind i Tankerne om hendes Søn . . .

Han voksede i Styrke og Sundhed. Aldrig havde han kendt til Sygdom, og Anstrængelser udmattede ham ikke. Kulde bed ikke paa ham. Uden Overfrakke gik han til Skole i Vinterens barskeste Vejr. Hver Morgen tog han sit iskolde Styrtebad, det havde han gjort i adskillige Aar. Hver Lørdag Aften var han til Gymnastik i Stedet for, som de andre Kammerater, til Danseøvelse. Han var bleven en af de bedste paa Holdet . . . En Mand med Barnesmil, „et Lys i Svøb“. Alt, der bar Præg af Blødagtighed, var ham til Væmmelse. Betegnende søgte han altid Stuens umageligste Stol. Aldrig låa han herhjemme paa Sofaen. Hans Seng var haard som en Straffefanges. Og hans Kost —

Fru Vira sukkede og smilede samtidigt.

Hun huskede endnu første Gang, hun gav ham Kød at spise. Det lille Væsen spiste tøvende med store,

tavst spørgende Øjne og Ubehag. Han kastede op. Hun prøvede igen en anden Dag. Han skreg og lukkede Munden tæt. Hun klagede sin Nød til Lægen. Men trods Læger og alle Formaninger — aldrig fik hun Andreas til at spise Kød. Han gjorde det ikke endnu. Den blotte Lugt af Steg fik ham til at rynke Brynene, og Synet af raat og blodigt Kød undgik han helst. Aldrig drak han stærkt Øl eller Vin. En Gang for nylig havde han atter forsøgsvis drukket et Glas Vin. „Føj dog!“ havde han sagt lidt efter. „Det lukker af for noget. Ordene skifter Farve, og Livet jager af Sted, som vilde nogen gøre det Fortræd.“ Men alle Slags Frugter elskede han, især dog i raa Tilstand og helst lige plukkede med Dug og Sol i sig. Frugter, Grøntsager, kogt Fisk og Brød — han spiste ikke andet. Mælk eller Vand var hans Drik. Lys Honning var hans Søndagsret. Han elskede Vand . . . ligefra ganske lille Dreng havde hans Øjne straalet, naar han fik et Glas koldt, klart Vand i sin Haand.

De havde endnu forleden talt sammen om dette.

„Din Fa'r, som dog er en lærd Mand, siger som alle vore Læger, at det kan ikke gaa i Længden, Andreas. Nu er du i Overgangsaarene. Du trænger til mere. Skal vi dog ikke forsøge?“

Men Andreas greb sin Moder og løftede hende højt paa sine stærke Arme. „Mo'r!“ jublede han. „Er jeg en Svækling? Jeg har Kræfter for to.“

Men saa var der hans Angst for Pletter og Snavs. Var den dog ikke — rent ud, var den ikke helt sygelig? Mange smaa Kampe havde staaet om dette Spørgsmaal i Professorhjemmet, ikke mindst efter at Andreas havde gjort Springet fra Drengetil Mandsdragt.

Hver eneste Morgen ren Flip og Manchetskjorte. Flere Gange ugentlig rent Undertøj. Dragten skiftet, naar han kom fra Skole og den aftagne Dragt ud paa Gaardaltanen for at komme i frisk Luft indtil Aften. En ganske overdreven Renlighed, der kostede . . .

Men Andreas havde svaret med sit milde Smil: „Jeg har jo slet ikke andre Fornødenheder, kære Fa'r og Mo'r! Jeg er vist ikke dyr at have paa Kost. Jeg er ikke slikvorn. Jeg ryger ikke. Jeg bryder mig ikke om kostbare, saakaldte „smukke Ting“. Jeg har ikke Trang til nogetsomhelst uden blot dette: at føle, jeg er ren i hver Fold og Krog.“

„Men det er dog overdrevent og meningsløst, Andreas!“

„For mig ikke. Jeg vil saa nødigt kunne mærke mig selv. Jeg vil blot være som rent Vand eller som Frugter, der kun dufter af Luft og Sol. Nøgen kan jeg jo ikke gaa, desværre. Bare jeg kunde!“

Hun vidste det ikke — men med sit Legeme drev han en dyb Forgudelse. Han kunde ofte om Aftenen eller om Morgenen staa nøgen i sit Værelse foran Spejlet og længe betragte sin unge, mandbare Nøgenhed. Med et Ansigt som en troende Kirkegænger fulgte hans Øjne det unge, sunde og stærke Legemes Linier, hans Haand gled, fremmed og varsomt, over den gyldne, smidige Hud, sval og glat som Silke.

Da kunde med Et hans Hjerte banke i Jubel, og hans unge Øjne fik Glød: „Du Hellige!“ hviskede han til sin nøgne Skikkelse. „Jeg skal passe paa dig! Aldrig skal du krænkes, aldrig skal du besmittes af nogen Slags Misrøgt, saa længe jeg ejer dig. Du ved, jeg elsker Lys og Renhed med uendelig Kærlighed,

selv om jeg endnu kun aner dets Kræfter og Væsen. Jeg vil pleje dig og vogte dig, du mit Legeme, til du selv bliver Lys, om det er muligt . . .“

::

Saaledes var Andreas Runø, da han blev Student. Han var tillige sin Klasses bedste Elev, Studenterholdets Pryd. Da Rektor ved Afslutningshøjtideligheden overrakte ham Eksamensbeviset, maatte den lærde og bidske Herre standse med nogle Ord:

„Af dig, Andreas Runø, venter vi os alle noget udover Dagen og Vejen. Dine Kammerater og Lærere og jeg, alle vil vi følge dig med spændt Opmærksomhed!“

Andreas Runø bøjede sit Hovede, som lagdes der her i denne Højtidstund et altfor byrdefuldt Aag paa hans Skuldre. Denne Dag var ham — uden at nogen vidste det — den mørkeste, han endnu havde oplevet. En Verden lukkede sig for ham. En anden Verden slog sine Porte op med festlig Musik.

Men denne anden Verden var han allerede paa Vej til at fornægte.

UNGE TANKER OG EN FORVITRET FORTÆLLING.

Han gav en Dag sin Moder et lille Hefte, fyldt med hans spredte unge Tanker.

Og Moderen læste, lagde Bogen i sit Skød i Raadvildhed og læste atter:

Da jeg var Dreng, var Riget mit. Dets Konge var jeg ikke. Jeg var en gylden Sommerfugl. En

lille solglad Blomst paa Marken. Men voksne Mennesker er uden Fædreland. De er i en hjemmegjort Baad paa det store Hav. Og de fleste gaar under.

*

Jeg har ingen Fjender. Jeg har Venner kun. Hvorfor? Ak, vist blot, fordi jeg ingen staar i Vejen. Jeg vil jo intet, som de vil.

*

Jeg lærer ikke meget af Mennesker, naar de taler. Det er mig som et fremmed Sprog, mine Bøger ikke lærte mig. Og naar de tier og jeg lytter til deres tavse Ansigter, der taler mere end tusinde Ord, da bringer de mig ofte ned i Mørke. De grønne Ord som Blade i Sol, hvor er de sjældne! Og de blaa, der hæver sig som Himle! Aa, tag dem hos mig, hvis I ikke ejer dem selv. Hvorfor tager I ikke? Uænsset lader I min grønne Have gro, hvorover Himmelens Blaa-hed synger.

*

Jeg talte med min Moder. Hun er den skønne Tempeltrappe, der gaar op mod Lyset.

„Fortæl mig igen om min Oldefader!“

„Hvorfor vil du altid høre om ham, Andreas?“

„Fordi han er saa dejlig.“

„Jeg har jo aldrig kendt ham. Jeg har det kun som gammel, forvitret Overlevering.“

„Jeg kan selv høre, hvad der er Sandhed, og hvad der ikke er det.“

„Ja, han var Bonde, Andreas, En simpel Mand i Kofte. Megen Lærdom havde han ikke. Men Jord havde han, som han ved sit eget møjsommelige Arbejde havde gjort frugtbar. Han var hovedrig.“

„Men Rigdommen lyste over ham?“

„Hvad mener du med det? Der sagdes, han levede som den nøjsomste Fange.“ Saa smilede du pludselig, Mo'r: „Heller ikke han spiste for Resten Kød, Andreas . . . eller drak Øl og Vin.“

„Gjorde han ikke? Er det sandt? Det er dejligt.“

„Og dog var han umaadelig stærk“, fortsatte du. „Han taalte alle Anstrængelser, han havde en Kæmpes Kræfter og kunde kæmpe sejrrikt med vilde Dyr. Alle paa Egnen kom til ham for Raad og Daad. Alle kunde han hjælpe. Penge var det sidste, han hjalp de Mennesker med, for han troede ikke ret paa deres Hjælpeevne. Hans Ord var de bedste.“

„Hvorfor var de det, Mo'r?“

„For der udgik ligesom en mærkelig Kraft fra dem, siger Sagnet. Han stod i Pagt med mere end Mennesker. Han elskede alle Dyr og Planter. Dyrene kendte ham paa lang Afstand. Selv Skovens vilde Fugle frygtede ham ikke, men tog i barske, nøgne Vinterdage Føde af hans Haand.“

„Det lyder besynderligt. Det maa være Usandhed, Mo'r!“

„Naturligvis.“

„Hvad vilde han?“

„Han vilde gerne lære Menneskene at elske Livet, paa den Maade som han selv elskede det. Han fandt alle sine Glæder i de mindste smaa jævne Ting, som andre vel ikke engang saa eller tænkte paa. Derfor blev mange i hans Sogn gennem ham saa underligt rige, at de slet ikke mere brød sig om Pengenes Rigdom.“

„Det kan være sandt. Skønt det lyder besynderligt. Gid, det var sandt Mo'r!“

„Sine mange Penge brugte han ikke. De gik alle

efter hans Død til Skoler, Hospitaler, til Invalider efter Krigene og til Børn, der stod forældreløse og vilde frem . . . Men efter hans Død kaldte de ham „Den Fuldkomne“.

„Den Fuldkomne! Det har du aldrig fortalt mig før.“

„Da han de sidste Par Aar laa i sin Seng som lam og svag og næppe mere kunde tale med Mennesker, fik han ligesom nye Evner i Stedet. Han kunde undertiden helbrede Syge, blot ved at se paa dem eller lægge sine Hænder paa det syge Sted. Naa, det er selvfølgelig kun Opspind og gamle Tiders Overtro.“

„Nej, Mo'r. Det er Sandhed!“

„Andreas dog? Saadan noget maa du virkelig ikke tro. Det var kun Kristus, der kunde gøre noget saa stort.“

„Nej, nej Mo'r!“

„Kristus var Guds Søn, derfor kunde han.“

„Vi er alle Guds Søn, hvis vi skal blive i dette Billede. Alle, der vil være det.“

„Hvad mener du med det, Andreas?“

„Jeg mener, den gamle Mand omsider var bleven en lysende Flamme. En ren og rensende Ild. Han var omsider bleven saa frigjort i sit Væsen, at han undertiden magtede, hvad der var daglig Gerning for Den Største.“

Men du saa forundret og forbavset paa mig: „I Skolen, Andreas, vilde du aldrig lære Legenden om Jesus, der opvakte Lazarus fra de Døde paa Søstrens Bøn. Du rystede kun paa Hovedet og tav. Maaske du nu forstaar, at ogsaa det var Sandhed?“

Da lo jeg af dig, lille Mo'r.

„Nej! Og tusinde Gange nej! Jeg tror i al Evighed ikke paa denne Ammestuefortælling. At tage den

Døde ud af Graven til nyt Liv og at helbrede en Syg, er virkelig ikke det samme.“

„Men du skal nu alligevel ikke tro et Ord af den sidste Beretning om din Oldefader“, smilede du som Svar.

„Jeg tror det alligevel! Selv om jeg aldrig skal opleve at se noget saadant — og det oplever jeg naturligvis ikke — saa vil jeg alligevel tro, det er sandt. For saaledes er det.“

Hvor du saa paa mig, Mo'r! Halvt sky, halvt forfærdet. Helt raadvild. Og dog smilede du, som om du havde modtaget noget uendelig dejligt.

Jeg svarede ikke mere. Dit Udtryk var som et Spejlbillede af mig selv i mit Indre. Jeg havde ikke mere at sige end dine halvt sky, halvt forfærdede Øjne og dit dejlige Smil.

Men denne gamle, flængede Fortælling skal du gemme for mig. Jeg har skrevet den ned, for at du skal gemme den som vor dejligste Samtale.

*

Hvem er det, der bestemmer, hvad man skal være? Vælger man selv? Eller vælger det blinde Tilfælde? Kan et Menneske selv vælge som sin Gerning gennem det hele Liv f. Eks. at sidde paa en Stol i en snavset Kælder og reparere gamle, ækle, hullede Støvler eller at staa i et lille solforladt Rum og sælge raat, blodigt Kød? Eller alt det andet, som danner de fleste Menneskers Liv? De maa være tvungne af en ukendt Magt og lider ikke. Var det af fri Vilje — aa nej, nej!

Men nu en Præst, en Læge, en Dommer, en Lærd? Er det Menneskekærligheden, der driver dem? Ved de da, hvad der gavner Menneskene? Ser de saa

nøje det Punkt, der stønner efter Hjælp? Ak nej, jeg tror det ikke. De vælger mest for at nyde sig selv. Som Drengene, da vi legede Soldater, vilde vi alle have Guld paa Skuldrene. Jeg har leget den Leg. Tilsidst rev jeg Epauletterne af. Hvad nytter de mig?

*

Far ser paa mig med sit alvorlige Blik. Mor ser paa mig med sine milde Øjne. Studenterkammeraterne spørger. Fremmede spørger. Selv Luften omkring mig, Sol og Regn og Blæst, Planter og Dyrene, hvisker det til mig:

„Hvad vil du være?“

Ja, I Ukrudtsplanter ved Vejkanten — var man som I! Var man som en Plante. Et Frø, der gror under Naturens Lov. Eller et Dyr, der lever Alnaturens Liv i Skove, over Marker. En lille Bille med fine Vinger, der svinger sig op mod Lyset og Solen saa længe, som blot dens Kræfter kan bære den.

Men et Menneske! Et stakkels Menneske — et afrevet Blad ikke andet.

Ubevidst føler han det, og han danner sig sin egen Verden, den snævrreste og mørkeste af alle kendte Verdener. Dens Navn er: „Jeg!“ Udenfor er intet — bare Floskler og Fraser, bedragerisk Mønt.

*

Fru Vira viste sin Mand disse Blade. Professorens smilede.

„Han kan ikke bestemme sig. Han gaar og har Samvittighedsnag.“ Saa talte hans Fader med ham en Aftenstund. Alle tre sad i hans Arbejdsværelse.

„Du skal ikke ængste dig, Andreas! Det haster ikke

med at tage Bestemmelse. Vel er jeg ingen rig Mand, men saa meget har jeg dog, at min Søn har Raad til at give sig Tid.“ Sønnens stumme Blik varmede ham, og han fortsatte: „Altfor mange Unge vælger i Hast og Blinde. Kun de allerfærreste har Maalet klart: dette — eller Livet lukker sig. Saaledes havde jeg det som ung, men du ikke. Langt forud for din Alder er dit Tankeliv. Du sysler spredt og ungdommeligt med store Ting, men ogsaa dette er et Arbejde, vi ikke skal ringeagte. Af denne famlende Søgen, kan der gro det dybeste Maal. En skønne Dag, uden at man ved hvordan, kan det træde frem i Lyset, fast og usletteligt som Malm eller Marmor, og da begynder Livet. Blot èt kan vi vel allerede slaa fast, Andreas: det, du begærer, er en aandelig Virksomhed, ikke sandt?“

„Jo!“ kom det faste Svar.

„Et Arbejde, valgt, ikke for at opnaa ydre Glans, Rigdom eller Omtale, men et Arbejde for Arbejdets egen Skyld?“

„Ja!“ De unge Øjne straalede.

„Men et saadant Arbejde betyder som oftest — ihvert Fald her i Landet — et Liv i Afsavn og Nøjsomhed.“

„Deri ser jeg intet afskrækkende. Det ved du, Fa'r.“

„Saa vær taalmodig“, svarede Faderen og rejste sig. „Følg de Forelæsninger, du synes drager dig, og forlad dem, hvis du synes, du tog fejl. Tiden løber ikke fra dig af den Grund.“

FOR DEN USYNLIGES SKYLD —

Andreas Runø var blandt Kammeraterne.

Flere fra Skoletiden havde han truffet igen, og nye Kammerater var komne til. Andreas hørte dem tale om deres Fremtid. For de allerfleste af dem, syntes det ledende Motiv i alle deres Tanker at være hurtigst muligt at tjene gode Penge og opnaa en Position. Kun en ganske enkelt smilede haanligt af disse Hjerner og talte kort og klart om en ædlere Vej. Andreas sagde slet ingen Ting. Han sukkede og hørte blot.

Han kom sammen med adskillige Unge i deres Hjem og i sit eget. Han deltog lyttende i deres Diskussioner i smaa halvt private Foreninger. De fleste Diskussioner mundede tilsidst uvægerligt ud i Spørgsmaalet om Kærligheden mellem de to Køn.

Mange radikale Meninger hørte Andreas Runø om dette Spørgsmaal — men ingen af dem var ham radikal nok. Han syntes, de alle fordybede sig i lige-gyldige Enkeltheder. Grundstenen lod de ligge, skønt den spærrede Vejen for dem. Saa de det ikke?

Andreas Runø fulgte en Aften tre af sine Kammerater paa Vejen hjemad efter en varm Diskussionsaften. Endelig i Aften talte han.

„I forkyndte i Aften — ligesom med Stolthed — at ingen af jer allesammen mere var det, man kalder „uskyldig“. Det var for Aar og Dag siden et overvundet Stadium. Det gør mig ondt for Jer.“

„Er De uskyldig, Runø . . . naa ja, man kender Dem jo egentlig slet ikke rigtigt!“ De to andre lo.

„Jeg føler ingen Trang til Kvinder“, svarede han kort.

„Jamen, saa er De jo i Virkeligheden ikke noget

rigtigt Mandfolk!“ sagde den ene, en lille bleg Student med Lorgnetter.

„Naar man overfylder sig selv med stærke, blodige Kødspiser, Vin og Øl og Tobak — gør alt, hvad man kan, for at hidse sine Nerver — saa faar man vist Trang til mange Slags Ting. Et Sted skal jo de helt overflødige Kræfter udløses. Et Sted skal Nerverne atter bringes i Orden og Ligevægt.“

„Det er en meget upoetisk Opfattelse af Kærlighed“, svarede en af Kammeraterne.

„Ja! Men det, I taler om, synes mig ikke Kærlighed. Højst Selvkærlighed. Kærlighed giver sig Tid. Kærlighed gemmer sin Skat, ren og ubrugt, for den Elskedes Skyld. Hun er ikke en, man finder en Aften og har glemt næste Morgen.“

„Hvad er hun da?“ spurgte de tre Studenter i Kor.

Andreas Runø standsede midt paa den natstille Vej og saa paa dem. „Jeg ved det ikke“, svarede han. „Jeg ved blot, hun er Livets Hjerte. Jeg ved ogsaa, at den, der tænker som jeg, skal søge hende forgæves . . . længe, længe og tvivle paa, hun er til. Og dog tro. Og til sidst skal de mødes, fordi de to kaldte saa stærkt paa hinanden.“

„Jeg synes, det er overspændt“, sagde den ene, og de fortsatte gabende Turen.

„Nej, det er smukt . . .“, sagde Victor Hegerdahl og tog Andreas' Arm. Det var en lidt tungt og uædelt bygget ung Mand med blond, tjavset Haar og et lille rødt Ar i den ene Tinding. „Men hvordan skal hun være, Andreas? Hvilke Egenskaber skal denne Udvalgte have?“

„Skal hun være en Engel?“ lo den lille Student med Lorgnetterne.

„En Engel? Nej. Snarere noget mørkt og ufuldkomment, der i Vaande kredser om Lyset. Man maatte elske hende. Den dejlige Skikkelse . . .“

De forstod ham ikke og blev tavse. Da syntes Andreas Runø, at en ung Kvinde usynligt gik ved hans Side. Han saa hendes Ansigt for sig. Hun var omtrent paa hans egen Alder, en slank Skikkelse med dunkelbrunt Haar som patineret eller forvitret Tempelguld. Hendes Øjne var brune og dvælende som en saaret Hinds. Hendes Mund var som en tørstig Blomst, man havde behandlet som Ukrudt. Hendes Haand holdt ham fast som i Vaande . . .

De to Kammerater forsvandt omsider. Andreas Runø blev tilbage med Victor Hegerdahl.

„Maa jeg tage din Arm igen“, spurgte han. „Fortæl mig noget mere om dine Kvinder?“

„Om de usynlige —“, tilføjede Andreas Runø.

„Ja, lad os tale om dem i denne Stjernenat.“
Og han talte om den Usynlige.

I MØRKETS VOLD.

Det var en Foraarsaften.

Mod Sædvane var Andreas ikke kommen hjem til Middag. Forældrene havde spist og sad nu sammen i Arbejdsværelset. De talte om hans Udeblivelse — og Samtalen gled bort til den foraarsskønne Aften og til Muligheden for snart at flytte paa Landet.

„Ved du, at Andreas hver Morgen cykler ud til Skoven? Derude holdes hans klogeste Forelæsning, sagde han forleden.“

„Naturen drager ham stærkt“, svarede Professore. „Det har 'den gjort, allerede fra han var ganske lille Dreng. Hvor ofte saa vi ham ikke om Sommeren derude forlade Leg og Kammerater og sidde paa Engen, grundende, med en Blomst i sin Haand. Og hans Spørgsmaal — som ingen Dødelig kunde besvare. Naa, Gartner, Landmand eller sligt vil han ikke være. Ikke heller Zoolog eller Botaniker.“

„Det gaar dybere, Erik“, svarede Moderen.

Nu kom Andreas. Han undskyldte sin Udeblivelse. Synlig aandsfraværende var han.

Moderen gik med ham ind i Spisestuen til Maden.

Han havde spist og siddet lidt hos dem i Arbejdsværelset. Han greb en Aftenavis, men læste ikke.

Saa sagde han pludselig: „Jeg har en Bøn til Jer. Maa jeg flytte her hjemmefra?“

„Hvor vil du flytte hen?“ spurgte Professore.

„Ud i en Sidegade paa Nørrebro i et Fattigkvarter. I et af de daarligste Huse derude, hvis der er nogen Forskel? Jeg kan faa en Lejlighed: et Værelse og et lille Køkkenrum. Jeg har været derude og set det.“

„Andreas —?“ sagde hans Moder, bleg som Voks.

„Hvorfor vil du det, Andreas?“ Professore rejste sig løvende.

„Jeg maa!“ Hans Stemme lød mod Sædvane heftig. „Jeg maa have Klarhed paa det. Endelig en Gang maa jeg have Klarhed, før bliver jeg ikke til noget.“

„Klarhed — paa hvad?“ Professor Runø saa uforstaaende paa sin Hustru og fra hende til Sønnen, der i Dag syntes helt ude af Ligevægt.

„Jeg ved det ikke. Jeg kan ikke forklare det. Ikke nu.“

„Vil du bo i en snavset Fattigkaserne?“ Fru Runøs Stemme var dæmpet og brudt. „Du, Andreas? Med din stærke Renlighedstrang? Jamen hvorfor? Hvorfor i al Verden?“

„Vil du paa en eller anden Maade hjælpe de Fattige derude? Er det dette, dine Tanker sysler med?“ spurgte Faderen med et halvskjult Smil.

„Nej. Hvordan skulde jeg kunde hjælpe dem?“ Andreas rystede paa Hovedet. „Jeg vil hjælpe mig selv — til Klarhed eller? Eller til ny Søgen.“

„Og dine Forelæsninger?“

„Dem vil jeg passe. Det er bleven mange efterhaanden“, smilede han, nu atter helt sig selv.

„Hvad hører du da?“ spurgte Faderen og undrede sig over, at han i dette Øjeblik kunde have Interesse af at spørge om sligt.

„Om Menneskeskikkelsen og Oldtidens Kunst“, svarede Andreas og tøvede lidt. „Om Arbejdet i det moderne Samfund“, om „Solen og de andre Planeter“ og saa om „De organiske Stoffer og deres kemiske Forbindelser“ — efter din Lærebog, der for Resten synes mig altfor kortfattet, lille Fa'r. Jeg maa have en tyk fransk organisk Chemi til Hjælp, hver Gang jeg vil vide højere Besked og rigtig have Glæde af Forelæsningen.“

„Er du kommen saa vidt?“ smilede Faderen. „Det var ellers en underlig blandet Samling af Forelæsninger. Bliver det mon ikke til Kaos for dig?“

„Hvorfor det?“ sagde Andreas Runø og saa uforstaaende paa sin Fader. „Tværtimod — det skulde blive en Helhed, havde jeg tænkt mig. — — Maa jeg saa flytte?“

„Ja værsgod!“ sagde Runø og smilede nu beroliget. „Det holder du ikke ud ret længe . . . du kan simpelt hen ikke.“

„Jeg skal! Og saa kan jeg.“

„Og dine Planter? Og dine Dyr?“

„Jeg kommer ofte hjem. De skal ikke lide Nød for min Skyld. Du vil ogsaa nok være god imod dem, vil du ikke, Mo'r?“

Nu kom Moderen hen og kastede sig hulkende ind imod ham.

„Vi forstaar dig ikke, Andreas . . . aldrig har vi forstaaet dig, aa det er saa tungt og ulykkeligt.“

Men Andreas hævede Moderens Ansigt op mod sit. Han var rolig. Atter var det milde Smil om hans Mund. „Vær stille, lille Mo'r! For mig skal du aldrig være bange. Saa længe jeg er, som jeg er, er jeg beskyttet mod al Slags Ondt, mod alle Farer!“

::

Den haarde Seng, der havde fulgt ham fra Barn. Et Par umagelige Stole. Et Bord og en lille Kommode.

Mere var der ikke i Andreas Runøs Rum, hvor Solen aldrig søgte ind. Over en snavset, trøstesløs Baggaard naaede man ad en mørk, snæver, slidt og snavset Trappe derop. Huset var gennemsyret med Lugt af alle Slags urene Ting og genlød Dag og Nat af Barneskraal, Skrig og Spektakel.

En tynd Bræddevæg adskilte hans Rum fra Naboens, en drikfældig Arbejder med Kone og Smaabørn. Allerede den første Eftermiddag hørte han Manden bande, skænde og rase derinde, indtil han omsider ravede ned ad Trappen og først kom larmende hjem hen ad Morgenstunden.

Andreas Runø var kommen til sit nye Hjem rolig, med Sindet i Ligevægt og med godt Mod.

Men da han omsider havde lukket sine Bøger, laa i sin Seng og Lampen var slukket og ingen saa

ham — da brast han i Graad for første Gang i sit Liv. Han græd de bitreste af alle Taarer: Graaden over sine manglende Kræfter. Hans Selv, hans Jeg, gjorde Oprør over denne grænseløse Uhygge, dette naadeløse Mørke og nægtede at følge ham paa disse skumle Veje og unddrog ham sin Kraft.

Han hulkede over sit Nederlag, der syntes ham uopretteligt. Han kaldte sig selv med forsmædende Navne og slog sig med Selvforhaanelsens Piskesnært. Han brugte Navne til sig selv, som han aldrig havde brugt til andre.

„Din usle, blødagtige Pjalt! Saa lidt skal der til, og du mister din Ligevægt. Jeg bragte mit rene Tøj med og vilde skifte hver Morgen som altid, jeg stak kels Daare. Det skal forhindres, Graaden har lært mig det. Snavset skal gro op ad dig som aldrig før. Det maa det paa de andre, som bor i denne svinske Rønne. Er du bedre end dem? Er du mere? Du skal ned i den samme Afgrund af Mørke og Stank. Det er helt nødvendigt. Der kan ikke gaas paa Akkord. Du maa helt i Mørkets Vold, om du skal vinde Klarhed!“

Da græd han ikke mere. Langsomt sænkede Sønnen sig over hans splittede Væsen . . .

::

Han tog paa sin Cykle ud til Skoven igen næste Morgen. Da han sad der paa en Træstub i den milde Foraarssol med Skovens Stilhed omkring sig, var hans Ansigt en lyttende Andagt. Aldrig, aldrig havde Skoven talt til ham som denne Morgen. Det var, som et Bæger med lysende Kraft raketes mod hans Læber, og han drak, og Drikken dræbte al Svaghed, al Tvivl, al mørk Uoprettelighed. Stærk og glad tog han ind

til Forelæsningerne. Ved Middagstid mødte han et Øjeblik i Forældrenes Hjem med sit milde Smil. De spurgte ikke, og han sagde intet.

Om Aftenen var han atter i sit Baggaardsrum, der genlød af Husets Eder og Larm og var fyldt af urene Lugte.

Saadan gik Dagene. Han forstod, at ogsaa Skoven i Morgenstilhed maatte forsages. Kom de andre derud? Ogsaa sin Smule Mad maatte han selv lave i det skidne Køkkenrum i Stedet for at ty til Forældrenes lyse Hjem. Det maatte jo alle de andre her.

Han led i sit nye Hjem. Han pintes af alle Slags Lidelser. „Det er jo nødvendigt“, sukkede han . . .

::

Forældrene flyttede paa Landet. Andreas lovede at komme ud en og anden Gang om Søndagen. Nu da Forældrene ikke længer var i Byen, blev han paa sit Værelse fra tidlig Eftermiddag. Her sad han og fordybede sig i sine mange Optegnelser fra Forelæsningerne om „Menneskeskikkelsen og Oldtidens Kunst“.

Der gik et vemodigt Drag over hans unge Ansigt. Tragisk at sidde her, optaget af et sådant Emne. Havde nogen gjort det før ham? Havde disse skidne, skjoldede Vægge i dette lyssky Rum, nogen sinde huset et Sjæl, hvem dette interesserede? Nej, nej!

Han saa sig om.

Spottende stirrede de skidne Vægge paa ham. De skreg, de spottede af Haan som sultne Uhyrer. De vilde fodres med Eder og Forbandelser, med forbitrede Øjne, med Nød og Gru. Det var de vante til. Men de skulde straffe ham, fordi han ringeagtede deres Fordringer.

„Jeg er ikke bange for jer“, sagde han til sig selv. „Just dette Arbejde er nødvendigt paa dette Sted. Giv mig Tid, spot mig kun, ras, som I vil . . . giv mig blot Tid!“

Men Rummet hvæsende ondt imod ham, og Spektaklet rundt om i Huset tog til som et sydende Helvede.

„Vi har allerede Tag i dig. Kan du da ikke mærke det selv, dumme Dreng?“

„Jo!“ svarede hans tavse Ord. „Jo, jeg kan mærke det. Jeg er ikke mere den, jeg var, da jeg kom. Jeg har ikke mere mine gamle dejlige Kræfter. Saa kort en Tid, og jeg mærker det allerede! Hvad da for de andre, der maa blive, maa blive evindeligt? Ofte er jeg træt. Ofte er jeg som mørke og døde Gange, jeg, der aldrig før kendte til Træthed. Ofte falder mine Øjne i mit paa Dagen af Lede ved Tanken paa dette Rum, dette „Hjem“, og jeg trænger til at sove bort fra det hele.“

„Ha, ha, ha, var det blot alt“, grinede Rummet. „Du tør nok ikke se den fulde Sandhed i Øjnene længer?“

„Ofte maa jeg snige mig til at spise stærke, hidsende Kødspiser, hvor væmmeligt det end er mig“, svarede Andreas og mødte Rummets giftigt lurende Blik. „Undertiden maa jeg drikke stærkt Øl. Jeg maa det, trods al min Væmmelse derved, for ikke helt at falde sammen i Kraftesløshed.“

„Der er mere endnu!“ fnisede Væggene triumferende. „Der er mere!“

„Ja, der er mere“, svarede Andreas og rødmede. „Forleden Aften, da jeg igen naaede den svinske Gade efter at have været et Ærinde borte, traf jeg en Kvinde dernede ved Porten. Hun stirrede paa mig

og smilede. Jeg vilde gaa hende forbi, men kunde det ikke. Jeg standsede foran hende. Jeg blev staaende. Hun syntes mig pludselig smuk. Hendes Øjne, der var som Cheruber fra Mørket, brændte sig ind i mine. Hendes Mund var som den sødeste Lægedom og fik mig til at sitre. Jeg ved det! Hun havde allerede sin Arm under min. Min sidste Kraft var ved at svinde. Jeg saa pludselig fremmed Lys og Glæde her midt i Mørket. En dødelig Anstrængelse kostede det mig at rive mig løs og naa ene herop til dette elendige Rum. Jeg ved det! I har Magt, en rædselsfuld Magt —“

Det var, som Larmen i Huset svarøde i Frydeskrig. Det var, som om Væggene gödtede sig og skamløst hviskede:

„Vent blot! Bliv her lidt længere! Vi skal give dig hele Herligheden: de skal slæbe dig drukken herop, vi skal høre dine Skraal og Eder og se dine grisede Øjeblikke sammen med Kvinder, du finder paa Gaden — —“

Andreas Runø skælvede. Han tvang sine Tanker ind til sine elskede Bøger. Og atter var han i Musæet, hvor Jason og de andre tavse, hvide Skikkelser hviskede til ham i Skønhedens Sprog.

::

En Aften sent hen paa Sommeren sad han og læste i et til Forelæsningerne knyttet nyt Værk om Elektrokultur. Han glemte alt omkring sig.

Undrende fulgte hans Tanker disse storslaaede videnskabelige Forsøg paa at anvende atmosfærisk Elektricitet, statisk og strømmende Elektricitet til Fremme af Plantevæksten. Bestraalingen med det elektriske Lys, der udførtes et Par Gange om Da-

gen i en vis Periode, gav et forbedret Høstudbytte af al Slags Sæd, et større og rigere Indhold. Lange videnskabelige Udregninger ledsagede Afhandlingen.

Uendelig koldt og klamt var her i Aften. Regnen slog i Jag mod den utætte lille Rude, og Vinden peb og smækkede med hule Drøn Døre op og i dernede i Baggaarden. Da bankede det paa hans Dør.

„Det er mig, aa De maa undskylde, ikke sandt?“ lød en lille Kvindestemme, og i den daarlige Belysning skimtede Andreas et blegt og forpjusket Ansigt.

„Er det Dem, Fru Frandsen? Kom bare ind.“

„Er De ikke ved at gaa i Seng?“ Hun gik frygtomt et Par Skridt frem.

„Aa ja, det er jo sent. Jeg har læst saa meget i Aften. Det haster ikke, jeg kan alligevel ikke sove for al den Spektakel. Er det nu galt igen?“

Hun nikkede og saa haabløst paa ham.

„Sidder han igen dernede i Smugknejpen?“

„Det bliver værre og værre. Og nu tænker jeg kun paa èt: hvis De gik derned?“

„Jeg?“

„For Dem har han Respekt. Allerede den første Aften, De var inde hos os, mærkede jeg det. Og for hver Gang, De er kommen. Undertiden har han talt om Dem . . . og saa er han god. Indtil han igen — Hvis De gik derned?“

Andreas Runø kunde ikke udholde hendes ulykkelige, bønlig Blik, der gik ham til Marv og Ben.

Han vendte sig om og saa mod den mørke Rude, der ubarmhæjertigt piskedes af Regn og Hagl. Han rystede paa Hovedet. Det var, som søgte han at samle noget omkring sig, kalde noget til Hjælp i sin utrivillige Afmagt . . .

„Jeg skal gaa derned.“

„Kender De Vejen?“

„Ja. Gaa blot ind til Dem selv.“

Andreas Runø famlede ned ad den slibrigt glatte, mørke Trappe. Han naaede en Dør helt nede og lukkede den op.

En kvalmende Stank af Fusel og skiden Taage slog ham imøde og næsten lammede ham. Et Øjeblik maatte han standse. Saa gik han frem til Bordet, hvor de Ulykkelige sad og skreg op med for krammede Kort og lallende drukne Eder.

De andre ved Bordet lod Kortene falde og stirrede stive med aabne, stinkende Munde paa det, der nu gik for sig.

Andreas Runø lagde sin Haand paa den Ulykkeliges Skulder og sagde meget mildt:

„Kender De mig?“

Et Menneske stirrede paa ham og nikkede. Det var, som han saa noget sært og forunderligt, der trods Rusen formaaede at holde ham vaagen . . .

„Følg med mig. For min Skyld.“

Mennesket rørte sig ikke. Stirrede kun flakkende paa det, han saa . . .

„Hvis De siger Nej, ser De mig aldrig mere!“

Andreas Runø lagde sin Arm ind under hans. Den Ulykkelige rejste sig sitrende og fulgte. Døren lukkede sig. Andreas Runø slæbte ham op ad den mørke Trappe. Han bar ham som et Barn i sine Arme med Anstrængelsens Sved over sin Pande.

„Hvem var det?“ vovede en Stemme, da Døren var lukket.

Ingen svarede. Kort efter listede de andre ved Bordet ud i Natten, tavse, èn efter èn. Hvad var det, de havde set? Var det kun i Rusen, de havde set ham, eller havde han virkelig været der? Var

det et Menneske? Et underligt Lys sitrede om ham som Sol eller Flamme . . .

De tænkte undertiden paa det — og lod saa Tankerne fare i Snavset og Mørket.

::

Andreas Runøs Kræfter tog kendeligt af. Beständig stærkere Kost. Og dog en voksende Træthed, et tiltagende Sløvsind. Han blev. Efteraaret traf ham endnu i det skidne Hus. Men da Julen nærmede sig, brød han op. Det var paa høje Tid, følte han.

Et lille Hjem var bedrøvet derover: Naboen, den drikfældige Arbejder. Hvad der hin Nat skete for denne Mand, blev aldrig rigtig udtalt til nogen af ham. Men i Smugknejsen kom han ikke mere. Med et Barns Tillid og Kærlighed lyttede han til Andreas Runø. Han havde faaet en Magt over den Ulykkelige — til alt. Han drak ikke mere. Han søgte sig nyt Arbejde blandt ny Kammerater. Han begyndte igen at blive et Menneske.

Andreas Runø talte ikke om denne Oplevelse til nogen. Men da han rejste fra Baggaarden, tog han det Løfte af sin Nabo, at han nu snarest muligt vilde søge sig Arbejde og Bolig paa Landet.

„Jeg er bange for Dem, Søren Frandsen, naar jeg nu forlader Dem. Hver Dag siden har vi talt sammen, og jeg har vel paa en Maade faaet Magt over Dem. Men nu, De bliver alene her, vil Mørket søge at erobre Dem tilbage, og atter vil De glide ind i dets Vold. Hør mig, Søren Frandsen, og gid jeg kunde sige det med Virkning til alle i dette skidne Hus: De skal bo ude, hvor Solen skinner og hvor Træer og Blomster gror. Lyset kræver Dem tilbage under sin Varetægt, hvis Deres Liv skal reddes! Der-

ude skal De blive. Storbyens Gufthuler skal De sky. Lov er De mig det, Søren Frandsen?"

Da bøjede Søren Frandsen sit Hovede og kysede Andreas Runøs Haand. Han tænkte senere ofte paa dette sidste Haandtryk . . . som han bestandig kunde fornemme i sig.

Men Andreas Runø følte sig syg og træt som aldrig før. Derfor tog han hjem. Nu havde han Lov dertil. Han havde opnaaet, hvad han havde villet: han havde vundet Klarhed nok, syntes han.

Den sidste Aften, kort før han vilde af Sted, fandt han paa en Afsats af Trappen en lille syg og forpjusket Hund. Den havde et blødende Saar i Ryggen som af Spark. Den bar Andreas Runø med sig hjem. Han smilede vemodigt ad sig selv, og dog syntes han, det var Husets stakkels, mishandlede Sjæl, han bar med sig mod Lyset.

::

Han kom uden Ord, med et Kys og et Smil, som var der slet intet at tale om.

„Bliver du her? Er det sandt, Andreas?“ Moderen faldt ham om Halsen af Glæde.

„Ja, det er sandt, Mo'r“, svarede han.

„Og du vil aldrig mere derud?“

„Nej. Det behøves ikke.“

„Jeg synes, du ser noget bleg og anstrængt ud?“ sagde Professor Runø, der nøje havde iagttaget sin Søn.

„Aa nej, det betyder ikke noget.“

Men faa Dage efter maatte han gaa til Sengs. Det nyttede ikke mere at kæmpe imod.

Trofast sad Moderen hos ham. Hendes Øjne vaa-gede over ham. Han havde faaet sin Seng flyttet hen midt i Solen.

Han tog hendes Haand.

„Det betyder ikke noget, lille Mo'r. Smil dog bare. Smil som jeg. Jeg er saa glad!“

„Er du glad, Andreas?“

„Ja, Mo'r. Jeg er glad, fordi . . . fordi jeg er saa træt. Min Beregning er rigtig. Var jeg kommen hjem, som jeg gik herfra . . . havde der været noget forkert et eller andet Sted, og saa maatte jeg alligevel have sluppet alle de dejlige Tanker.“

„Hvilke Tanker, Andreas? Hvad er det for Beregninger, du taler om?“

„Aa Mo'r — jeg er saa træt“. Hans Øjne bad. „Senere lille Mo'r! Jeg synes, jeg som i en Vision har set dybt ind til Livets Bund. Jeg skal fortælle jer alt. Saa snart jeg blot kan og har samlet det. Giv mig Tid . . . altfor meget er uklart endnu. Stenene vakler — og der er saa langt, saa ubarmhertigt langt, til Lyset“.

SØGEN, HIGEN — ANSPÆNDTE DAGE.

Det sunde, friske Udseende, de gamle Kræfter — alt kom tilbage. Hans oprindelige Livsførelse, der atter nøje blev overholdt og var som en daglig Glæde, havde Magt til at bringe ham tilbage alt, hvad han havde tabt.

Andreas Runø skiftede nu Forelæsningsrække. Kunsthistorien lod han hvile. Socialøkonomien interesserede ikke mere. Iøvrigt fulgte han anspændt de astronomiske Forelæsninger og blev ved Imødekommen paa Observatoriet sat nøje ind i de Ting og Tanker, der trængte paa i hans Bevidsthed. An-

spændt dyrkede han Fysik og Matematik, der fra Skoledreng havde staaet hans Hjerte nær. Paa Faderens chemiske Privatlaboratorium var han daglig Gæst. Han foretog her i den første Tid besynderlige Eksperimenter med et Par af de mindst kendte sammensatte Æggehvidestoffers kemiske Egenskaber. Professor Runø undrede sig over hans dybe Viden i organisk Chemi, som han dog hovedsagelig havde erobret paa egen Haand. Men hans dristige Fantasi og Kombinationsevne huede ham ikke.

„Det er ikke tilstrækkeligt videnskabeligt underbygget, Andreas“, sagde Professor Runø Gang paa Gang. „Det er Fantasi, Intuition. Maaske har du Ret i disse svimlende Antagelser. Dine Forsøgsresultater peger derhen. Men bevist er det ingenlunde.“

„Nej, bevist er det ikke“, svarede Andreas Runø alvorligt og passede uanfægtet sit Arbejde, der for Tiden paa Laboratoriet mest bestod af evindelige Blodundersøgelser.

„Hvad skal alle de Blodprøver? Blodets Sammensætning er os dog forlængst bekendt!“

„Unægteligt“, smilede Andreas Runø af sin Faders lidt naive Bemærkning. „Men der kan jo være nok endda ved Blodet at grunde over —“

Om hans besynderlige Ophold i den skumle Baggaardskaserne paa Nørrebro og hans pludselige Genkomst til Hjemmet talte han derimod ikke. Forældrene havde ventet at høre derom, nu Andreas atter var rask og arbejdsdygtig. Ofte saa Moderen spørgende paa ham, men intet sagde Andreas om denne Sag. Havde han da glemt det? Havde det mistet sin Interesse og var det bleven til noget, han blot selv smilede af?

Der gik et helt Aar. Andreas Runø havde taget Magistergraden med Chemi som Hovedfag. Kun paa

Faderens indtrængende Anmodning havde han gjort det.

„Hvad skal det til med de Eksaminer?“ havde han sagt. „Jeg kan jo have ganske de samme Kundskaber uden dem — og jeg har det. Disse Eksaminer giver en ydre Positur, som er mig imod. Bliver jeg nogensinde til noget nævneværdigt, vilde jeg ønske, jeg helt var uden akademiske Titler. Menneket Andreas Runø. Ikke Student, ikke Magister, Doktor, Professor og alt det Narreværk.“

„Det er nødvendigt, Andreas, i den Verden, vi lever i“, svarede Professor Runø med et halvbittert Smil. „Hvor fremragende du end var i din Verden, det vilde dog blive dig svært at finde Ørenlyd, ja blot at blive taget alvorligt, hvis Universitetet ikke havde beseglet din Viden med sit officielle Stempel. Det kan undertiden blive svært nok endda — især hvis man sysler med Ting, der ligger udenfor det jævne Gennemsnit.“

„Desværre har du vist Ret“, svarede Andreas. „Man glider ind i et lidt uægte Lys. Man burde trodse.“

„Det er dog en Biting, dybest set.“

„Ellers rettede jeg mig heller ikke efter dit Raad, Fa'r.“

Men en Aften sagde Professor Runø til sin Søn:

„Du arbejder stadig planløst, Andreas! Du har for mange Jern i Ilden. At du har aandelig Kraft til at modtage og bearbejde alt det, du staar i fra Morgen til Aften, forbavser mig — nej, mere end det. Jeg er alvorlig bange for dig. Du sprænger dig selv.“

„Det er mig saa let — alt Arbejde“, smilede Andreas. „For Resten gentager jeg: det er ikke plan-

løst. Det er en Helhed, en stor, vidunderlig dejlig Helhed.“

„Men saa forklar dig, Andreas?“ Fru Vira fulgte de to talende Mænd med sitrende Læber. „Vil du da ikke en eneste Gang fuldt og helt betro dig til mig? Eller mener du maaske, jeg slet ingen Forudsætninger har til at kunne følge dig paa vistnok meget stejle Højder?“

Andreas saa paa sin Fader. Saa hans skønne, bekymrede Ansigt — og saa paa sin Moder, hvis tavse Blik brændte i hans.

„Du Fa'r, skal være den første, jeg taler med. En bedre Mand kunde jeg ikke faa. Men vent . . . hav endnu lidt Taalmodighed. En skønne Dag er Grundstenen lagt. Saa bygger jeg min Fæstning fast.“

Professor Runø sukkede og tav.

Nu var Andreas 26 Aar. Endnu havde han ikke tjent til det nødtørftigste Brød. Hans Bøger og andre videnskabelige Hjælpemidler sugede stærkt paa Budgettet. Meget maatte forskrives fra Udlandet, langtfra alt kunde laanes paa Bibliotekerne . . . Det var ikke helt let for Professor Runø. Men naturligvis. Det var hans Søn, hans forunderlige og højt-begavede Søn, som ingen andre lignede. Han kunde ikke nænne at gaa i Rette med ham. Saa tav han ogsaa om dette.

LYSETS EVANGELIUM.

Det var en Efteraarssdag. Mild, gylden Luft fyldte Byen. Hver Morgen det samme gyldne Lys . . . et Efteraar, som det sjældent kommer til Danmark.

Andreas Runø var i Dag hjemme før Middag.

Hans Ansigt straaledede som selve den gyldne Luft derude. Forundret betragtede Fru Vira sin Søn.

„Aa Mo'r! Synes du ikke, at Livet er en mægtig Bro af blaat og grønt“, jublede han.

„Din Haand ryster jo, Andreas?“ svarede Fru Vira næsten hviskende.

„Det er blot, fordi den er min Grænse“, smilede han. „Jeg kunde godt være to eller tre . . . der er Kræfter nok, og jeg skulde nu sætte dem alle tre i Arbejde. Skal vi snart spise, Mo'r? Jeg er sulten i Dag, men har ogsaa arbejdet, kan du tro.“

Kort efter kom Professoren. Fru Vira skyndte paa Middagsmaden. Faderen lo over Andreas' Sult og spurgte for Spøg, om han ikke i Dag vilde bytte sin yndede Rødbedekotellet for en Bøf og en Snaps?

„En Bøf med Løg? Det lugter som de Begærliges Sved — aa om Forladelse, jeg vilde ikke saare din Livret“, svarede Andreas og klappede Faderen paa Skulderen.

— — —

„Vil du saa høre paa mig, Fa'r?“ sagde Andreas kort efter Bordet. „Og du ogsaa, lille Mo'r! Saa sidder I og hører paa, hvad eders Søn har tænkt sig sammen gennem alle sine Aar.“

Ingen af dem svarede. Tiden var inde.

„Jeg vilde ud i Elendigheden, hvor der kun er Mørke“, sagde Andreas. „Derfor tog jeg herfra. Jeg vilde se, hvordan de Mennesker lever, der er uden Sol og Lys. Jeg græd den første Aften, blot fordi Mørket og Stanken overvældede mig. Jeg forstod endnu slet ingen Ting. — Jeg gik længere ned. Jeg mærkede snart, at Mørket tog ogsaa mig. Jeg gruede, men begyndte at forstaa: mine Kræfter svandt uhjælpeligt, jeg følte mig allerede syg og træt paa

disse Steder. I Smug maatte jeg stimulere mig selv ved at spise tungt, blodigt Kød og drikke stærkt Øl . . . og en Aften var jeg nær ved at bukke under for den Fristelse, som en beredvillig Kvinde er. Jeg gruede for mig selv, jeg anede, hvad der endnu kunde times mig her, jo mere jeg nødtvungent forurenede mit eget Blod, og jeg jublede. Thi nu vidste jeg Besked, syntes jeg. Det første Strejf af Klarhed kom til mig. Og jeg kunde tage hjem med et Løfte og en Tak til Lyset“.

„Til Lyset, Andreas —?“ hviskede hans Moder.

„Lyset er alt for os Mennesker. Alt! Ganske haandgribeligt: Lys, Sol, ren Luft er alt. Vi er som Planter. Vi kan ikke gro i Mørke og Snavs. Bliver vi henviste til at leve dør, slaar vore rene, oprindelige Kræfter ikke til. Saa maa vi alle uden Undtagelse — for at udholde Mørket — hidse os op med urene Kræfter paa rædselsfuld Vis, og jo mere vi „styrker“ os paa denne Maade for at „glemme“ det Snavs og Mørke, der omgiver os, desto dybere ætser dette sig ind over vor Sjæl. Vi kender ikke Lysets Magt, og det er vor eneste Undskyldning og vor eneste virkelige Ulykke. En Gang, da Menneskeslægten var ved at dø bort, kom Ilden til den og reddede dens Liv. Nu atter er Nøden grænseløs stor. Menneskeslægten er ved at forgaa i langt alvorligere Forstand end den Gang, og atter spejder vi i vor Vaande efter en Redning. Da skal Lyset komme til os og redde os.“

„Andreas, du fantaserer jo min kære Dreng“, sagde Professoren hovedrystende og lagde Haanden over sine Øjne.

„Fantaserer? Nej, Fa'r? Jeg siger jer endelig, hvad der er Sandhed for mig, samlet møjsommeligt

gennem mine Aar. Lysets Væsen er Klarhed, Enkelhed, Renhed, Mildhed, Kærlighed, Styrke. Af dette Lys er alt Levende skabt. Dyr og Planter bevarer dette Lys i sig. Derfor forandres de ikke. Deres Natur er uovervindelig. Kun Menneskene, der ejer det frygtelige tveæggede Sværd — den frie Vilje — bevarer ikke Kærlighed til Lyset, men aner ikke, hvad det er, de mister.“

Professor Runø nikkede og sukkede dybt.

„Lyset, der fødte os, har givet os en Funke, der overvinder alle Fristelser: vort rene Blod. Ejede vi bestandig dette fuldkommen uskadt, tror jeg, vi var uovervindelige! Men vi ejer det ikke. Livet forurener det, fordi det for Menneskene er svært altid at færdes i Lys og Sol og den rene Luft, bogstaveligt og psykisk set. Jo længere vi fjærner os fra denne Moderkilde, jo svagere bliver vort Blod og trænger til at optage helt fremmed Kraft. Men den, der overfylder sit Blod med uren Kraft, glider, uden at ane det, ind i Mørkets Vold. Jeg har prøvet det! Jeg græd den første Aften og skammede mig. Jeg har forstaaet min Graad: Lyset i mig gjorde Modstand mod dette Levested. En kort Tid var nok til at svække mig. Hvordan maa det da gaa de Utallige, der aldrig rigtigt har forstaaet, hvad Kærlighed til Lys og Renhed formaar, og maaske end yderligere lever i social Elenighed i hæslige Rum? Jeg synes, at de, der socialt set staar lavest, netop de havde som Modvægt mest Brug for Lys og Luft.

Men saa langt er mange af Samfundets ringestillede Mennesker komne fra Troen paa Lyskilden, at de hellere lever i snavsede, solforladte, hæslige Huler, end de giver Afkald paa at fylde Maven til Randen med Mad og Drikke. Det først og fremmest!

Og hellere drikker de Fusel, end de henter sig Vand derude ved Kilden, hvor Solen skinner over grønne Træer og hvor der vel var Bolig ogsaa til dem. De ser ikke, forstaar ikke, at al deres Væsen — deres Trang til Drik og Fylder, deres Utilfredshed, deres Eder og Slagsmaal, Had og Forbandelser — er kommet til dem, blot fordi de ikke kendte Livets Bud: lev i Lyset. Kun det kan holde Blodet rent. Kun det har Livets Kræfter.

Om man til Dagenes Ende diskuterer det sociale Spørgsmaal, nogen vil altid blive de smaa og nogen de store. Som om dette var Brændpunktet! Som om det ikke var Mennesket noget ret uvæsentligt. Kun den, der vil værne om sit rene Blod, bliver rig. De Ulykkelige, der blot har Eder og Skraal og urene Lyster, ejer det ikke mere. Og deri bestaar deres hele Ulykke.“

Professor Runø saa længe paa sin Søn.

„Du mener derfor, at ingen fattige Mennesker burde leve i de mørke og elendige Boliger? De fleste er jo tvungne til det, Andreas. I en Storby i hvert Fald.“

„Ja vel, desværre. Og saaledes begaar Samfundet de skændigste Sjælemord. Det er Mord paa uskyldige, uvidende Mennesker, Fa'r.“

„Men de Velstillede da, som har nok af Lys og ren Luft omkring sig? Det staar dog tit ikke bedre til med dem.“

„Saa er det, fordi de mangler Kærlighed til Lysets Væsen. Saaledes ejer ikke heller de det. Lige saa lidt som de Stakler, der haandgribeligt maa savne det.“

„Det er maaske sandt altsammen, Andreas. Men

hvor fører det hen?" sagde Professoren lidt skuffet og træt.

„Mod Lyset“, svarede Andreas frimodigt. — „For nu tror jeg at vide det: Lyset kan endnu en Gang bringes os alle. Der er et Lys, vi slet ikke agter paa. Der udgaar et Lys fra de globulare og irrigulære Stjernehober, som har Lægedom for dem, der føres ind under dets Virkninger. Det er bleven min sikre Tro“.

Professor Runø rejste sig og saa stift paa sin Søn.

„Er du gal, Andreas?“

— — — — —
 „Dit Spørgsmaal er berettiget“, svarede Andreas Runø. „Men hør mig nu: der findes i alle Dyr og Planter, naar lige undtages de Væsener, der lever et halvblinct Liv i Jordens Mørke — der findes i dem alle svage Spor af et mærkeligt Stof, der ikke lader sig henføre til noget hidtil kendt Grundstof eller dets chemiske Forbindelser. Det samme ukendte Grundstof findes, endda lidt mere koncentreret og derfor lettere paaviseligt, i mit eget Blod. Det kan jeg allerede videnskabeligt bevise.“

Professoren stirrede paa ham.

„Det findes ellers ikke i voksne Menneskers Blod, ikke i en eneste af de talrige Blodprøver, jeg som Stikprøver har udtaget fra vidt forskellige Mennesker. Derimod findes det i alle Børns Blod, men fordrives som en Følge af Menneskenes urimelige Livsførelse og forlader Legemet allerede kort efter Overgangsalderen. Hos Kvinderne dog en Smule senere. Paa ny lader det sig ikke indføre i Blodet, overført fra fremmede Legemer.“

„Hvad er det da for et Stof? Hvorledes kan dette overhovedet chemisk paavises?“

Andreas Runø gav, nøje fulgt af Faderens Skepsis, en indgaaende videnskabelig Forklaring, kun forstaaelig for en Chemiker af Fag. „Det indgaar ingen chemiske Forbindelser, saa længe det er i vort Blod, forholder sig endnu mere uangribeligt og gedigent end de to ædleste Grundstoffer Guld og Platin. Jeg synes, dette sidste er vidunderlig skønt for ens Tanke . . .“

„Og dette nye Grundstof i Blodet skulde ingen have anet nogetsomhelst om før du.“

„Meget, som vi ikke aner, er sikkert haandgribeligt til Stede i denne Verden“, svarede Andreas. „Menneskeøjet er blot for svagt til at se det. Det paa-gældende Stof, hvorom vi taler, maa blandt andet give En stærkere Synskraft. Netop fordi dette Stof er saa forholdsvis rigt tilstede i mig, kan vel mine Øjne opdage det? Det er en foreløbig Hypotese. Udsættes dette Stof i Blodet ved Undersøgelsen i Laboratoriet for en svag elektrisk Strøm, farves det ganske let blaaligt. Nyansen er saa fin, at den uhyre let vil overses.“ Han talte atter om de chemiske Paavisninger.

„Og hvad saa —?“ spurgte Professor Runø forvirret.

„Dette Stofs Kilde søger jeg, som jeg sagde, i de globulare, men især i de irrigulære Stjernehober.“

„Andreas? Dette ihvert Fald kan du ikke vide det mindste om. Hvad er det for Vanvid? Ingen kender disse Verdeners Lysbeskaffenhed. Ingen Apparater kan maale og bestemme deres Lys. Disse Kloder er os altfor fjærne.“

„Det er rigtigt, Fa'r. Selvfølgelig. Det er jo foreløbig kun min Anelse. Jeg støtter den paa min Viden om Dyr og Planter. Det Stof, jeg taler om, findes

i forøget Styrke hos dem paa de Tider af Aaret, hvor Stjernehimlen brænder klarest. Ogsaa i mit eget Blod er dette Tilfældet. Jeg har da forøvrigt altid befundet mig mest „frigjort“ og oplivet paa saadanne Tider. Det ved du allerede fra min Drengetid!“

Professor Runø tav.

Andreas sad alvorligt, langt borte i sine højt-flyvende Tanker, og ligesom til sig selv sagde han med et Smil: „Gid min Oldefader endnu havde levet! Han havde Stoffet i sig fremfor nogen. Nu først forstaar jeg ham og al hans Gerning. Det var ikke Æventyr. Maaske slet intet deraf var Æventyrr!“

„Andreas —?“ sagde Moderen.

Professor Runø standsede sin Gang og saa igen paa sin Søn.

„Lad os nu sige — for at blive i Galskaben — at du virkelig faar konstrueret Apparater, der kan kontrollere din Hypoteses Rigtighed. Lad os dernæst sige, du faar Ret. Hvad saa?“

„Saa er det næste: at benytte dette Stjernelys.“

„Til hvad?“

„Sikkert ikke paa den samme Maade som vi i sin Tid lægevidenskabeligt benyttede Solens ultraviolette Straaler og nu senere de elektriske Straaler. Langt snarere tror jeg: Stjernelyset maa kunne benyttes til psykisk Brug. Maaske særligt de stærke blaa Straaler i Lyset?“

„Hvad mener du med det?“

„Det er — ja, endnu kun en Anelse — det astrale Stof, som det voksne Menneske mangler“, vedblev Andreas Runø. „De har mistet det gennem deres forfalskede Opdragelse og Livsførelse. De har alle ejet det som Børn, og det var vel Meningen, de skulde vedblive at eje det. Kan vi altsaa ved Paavirkning

af dette Stjernelys, hvori Stoffet eller dets Kraft antagelig findes, give et Menneske psykisk Lede for alt, hvad der — psykisk — forurener hans Blod og dermed hans Livsførelse, saa har vi bragt det Menneske Lægedom eller i hvert Fald ny Modstandskraft. Kan en vildført og mørkesøgende Sjæl gennem dette Lys faa Lede ved sit Liv, har vi atter vundet ham for Livet og Lyset. De fleste har deres Last, eller blot deres Mørke, deres Orm, som gnaver . . .“

Professoren gik op og ned i Stuen. Undertiden stod han stille, hovedrystende. Undertiden saa han uvist paa sin Søn.

„Og dette: at det fremmede Stof — dette astrale Grundstof, som du mener — er saa rigt tilstede i dit Blod, og du, helt ubevidst, aldrig i dit Liv har gjort noget, der kunde udslette det og bringe det til Undergang . . . dette skulde være den eneste naturlige Forklaring paa, at du er den, du er?“

„Ja, Fa'r!“

„Og da du levede dernede i de Ulykkeliges Verden, forsagede dine Livsvaner, fornægtede Sol og Lys og Renlighed, og i Stedet fik Mørke og Snavs og Urenhed — da gled du ned til de andre og maatte have hidsende Føde blot for at bevare dine sidste Kræfter? Det astrale Stof var ved at svinde fra dit Blod?“

„Ja, Fa'r!“

„Jeg indrømmer dig, der er en mærkelig logisk Tankerigtighed i alt, hvad du har fremført, naar man er i Stand til at følge dig. Der er ingen døde Punkter. En ubrydelig Helhed synes det. Men det væsentligste er rigtignok tilbage: den astrale Lyskilde.“

„Her sætter jeg nu alt mit Arbejde ind. Jeg er paa Vej, kan jeg sige dig.“

Moderens Kinder brændte i Feber. Hun havde en Følelse af, at meget i alt dette magtede hendes Forstand slet ikke at følge. For hende var det hele et dejligt, storslaaet Digt . . .

„Men naar Stoffet, som du siger, findes i Barnets Blod og ikke i den Voknes — hvorledes har da Barnet faaet dette Stof? Forklar mig dette, Andreas?“

„Det er Livsgaaden, Fa'r“, svarede Andreas. „Det er Livets mystiske Kærlighedsgave — som vi altsaa misbruger som Voksne. Vi lever i vor mørke Jegdyrkelse paa en Maade, som Livet ikke anerkender. Derfor viger Livets lysende Stof fra vort Blod.“

Professor Runø saa paa sin Søn . . .

„Men hvoraf slutter du saa relativt sikkert, at Kilden skal søges i Stjernerne?“ begyndte Professoren atter hvileløst. „Hvorfor ikke ligesaa godt i Solen eller i Maanelysset?“

„Jeg tror ikke, dette er Solens Værk“, svarede Andreas stille. „Solen yder nok, synes jeg, med sin kendte, ophøjede Gerning. Med sin rent haandgribelige Varme opretholder den alt, der lever. Det vilde være utaknemmeligt uden Grænser at vente sig endnu mere. For mange legemlige Sygdomme er den tilmed Lægegiver. Maanen, siger du? Jeg tror ikke, der fra den udstrømmer noget aktivt Liv. Naar jeg betragter den, gør mine Tanker altid Modstand mod en saadan Antagelse. Dens Lys er jo kun Solens Refleks, selv har den intet. Den er ligesom trængt i Baggrunden som den tavse Tjener, maaske som en Slags Solens Reserve, der en Gang kan blive paakaldt. Den minder mig om den blegt smilende Kongesøn, der ser sin Fader, Solen, styre Riget, bestandig uanfægtet af Slid og Aar. Tiden gaar, og Kongesønnen er falden

til Ro i sin Skæbne: han skal aldrig naa at herske. Hans Liv bliver blegt og goldt. — — — Men Stjernerne, Fa'r! Især de Stjernehobe, jeg omtaler. Du ved vist selv, at de irregulære Stjernehobe er rige paa variable Stjerner. Billedet skifter bestandig Form. De ligesom evigt fødes paa ny. For hver ny Fødsel har de vel ny — Kraft? Og følger man disse Stjerntaagers Billede fotografisk, da er de som Perler i Række, eller langt snarere som et Træ med Grene og kostelige Frugter. Den Gang jeg saa det første Gang og blev mig Billedet rigtig bevidst — da maatte jeg i ydmyg Undren se det som Livets Træ.“

„Hvor du taler, Andreas. Som Livets Træ—“
Moderen saa paa sin Søn og rejste sig.

„Kan man ikke nok kysse Andreas, lille Erik? Saa meget maa vel alle hans Tanker være værd?“

„Det er de . . . de er Kærlighed værd.“

Fru Vira fløj sin Søn om Halsen. Han følte, hendes Kind var vaad af længe faldende Taarer. „Du rene, dejlige Menneske. Min Søn!“ sagde hun.

Den lille sorte, forpjuskede Hund fra Gyderne, der havde ligget glemt i sin Kurv, krøb frem og logrede sig hen mod Andreas, dens bedste Ven. Han tog den op paa sit Skød og klappede den.

„Du Gydernes lille vantrevne Sjæl, det er for tidligt, du slikker min Haand!“ tænkte han og bøjede sit Hovede.

NATTEVAGT.

Andreas Runø rejste paa Stipendierejse til Ulandet. Han vilde tale med de verdenskendte Optikere om Konstruktion af et Lyssamlerapparat med

tilstrækkelig Styrke til at samle Stjernernes Lys. Dette var jo hidtil ikke lykkedes.

Han havde nu udregnet sindrige Konstruktioner, og han havde forelagt dem for hjemlige Kapaciteter. De havde stirret undrede paa ham. De havde siddet og smilet dybt og stille over disse matematiske Udregninger og Tegninger som Børn, man viser et ukendt Legetøj. Den gamle astronomiske Professor i København havde tilsidst grebet efter hans Haand. — „Andreas Runø, kære unge Ven! Lad det ske, mens jeg lever. Jeg tør ikke fælde afgørende Dom i dette. Lad det ske! Deres Fader har talt meget med mig om Deres skønne Tanker. Vær rolig, jeg tier. Det tilkommer kun Dem at tale om disse Ting. — Skriv til mig, unge Forsker, dernede fra. Blot nogle Ord! Saa længe, De har Haab, vil jeg sidde og glæde mig ved Tanken om Stjernernes Lys.“

Andreas Runø talte med Optikere i Berlin. Kold, høflig Skepsis. Man var vant til saa meget. Forøvrigt paaviste de Enkeltheder i hans Konstruktioner, der vilde gøre Apparatet svimlende bekosteligt og praktisk set ugennemførligt. Han indsaa det og lagde mange Enkeltheder om. Han kom igen til Konferencer og gik mismodigt derfra og konstruerede atter om. Han skrev ikke til Professoren paa Observatoriet. Der var intet godt at skrive. Ogsaa hans Breve til Forældrene var korte. „Jeg arbejder — det kolde Rum tilintetgør alle mine Beregninger, og dog arbejder jeg videre Dag og Nat“. Han tog til London. Et halvt Aars Tid blev han der. Han talte med Videnskabens store Navne, Matematikere, Fysikere, Optikere, lærte ikke meget, arbejdede selv, forkastede, byggede op paany . . .

Men da han kom tilbage til Danmark, var man

i Verdensbyen ved at konstruere hans Lyssamlerapparat efter hans egne Tegninger.

::

Ude et Sted paa Frederiksbergs stille Villaveje var en Ejendom med et Privatobservatorium ved Dødsfald til Salg. Professor Runø eller hans Søn kunde ikke ret vel købe det. Nu mødte tilmed en anden Liebhaber frem, og Tiden var kostbar.

En Aften gik Andreas Runø lidt mismodig hjem fra et Selskab med gamle Bekendte, som han i længere Tid paa Grund af sit Arbejde helt havde maattet svingte. Ved hans Side gik Victor Hegerdahl. De havde ikke faaet Lejlighed til at tale meget sammen i Selskabet. Hegerdahl tog nu hans Arm.

„Jeg ser jo dit Navn nu og da fremme i Bladene“, sagde Ungdomsvennen. „Sker snart det store?“

„Hvilket?“

„Ja, hvad ved jeg?“ De gik lidt tavse, saa sagde han: „Kan du huske en Gang, da fire Studenter gik hjemad en Aften fra Diskussionsklub og talte om Pigebørn?“

„Nej, det husker jeg ikke.“

„Du sagde nogle dejlige Ord, som jeg aldrig har glemmt. Aa Gud ja, det er længe siden. De gjorde Indtryk paa mig den Gang . . .“

Andreas Runø begyndte at erindre og sukkede.

„Men det dybeste Indtryk, du har gjort paa mig, Andreas“, fortsatte Hegerdahl og greb hans Arm fastere, „det gjorde du som Dreng. Kan du huske, da jeg slog dig, saa Mund og Næse blødte, og du til Gengæld gav mig alle dine Soldater? Det kan jeg nu ikke glemme — og aldrig mødte jeg hos nogen anden dette Træk senere i Livet“. Han tav og fort-

satte. „Jeg lovede mig selv for længe siden, at kunde jeg en Gang til Gengæld skaffe dig en stor Glæde, saa vilde jeg gøre det. Naa, det Tilfælde indtraf naturligvis ikke.“

„Vilde det være dig en stor Glæde — hvis det indtraf?“ spurgte Andreas.

„Ja det ved Gud, det vilde!“ Victor Hegerdahl standsede og saa paa Runø. „Er der noget? Herregud, jeg har altid synes saa godt om dig . . . jeg har blot aldrig som Voksen holdt af at paatrænge mig dig. Hvad er jeg — for dig? Kunde jeg virkelig glæde dig nu?“

„Ja, du kunde, Victor Hegerdahl!“

Han fortalte nu om Privatobservatoriet. Ganske jævnt og ligetil talte han. Om sin Opdagelse sagde han intet. „Jeg mener naturligvis, at du, Victor, skulde overtage Observatoriet som Ejer, og jeg blev dets Lejer, vi kan godt sige gennem en Aarrække. Der hører en Villa til den paagældende Ejendom, men den er udlejet og kan vedblivende udlejes. Jeg bruger den ikke.“

„Naa ikke?“ smilede Hegerdahl. „Observatoriet er selvfølgelig dit, saa længe du har Brug for det. Sælger du det engang, kan vi altid igen tale om Sagerne. Herregud, det er jo ikke en Formue, det Villakøb kan dreje sig om. Min Fader har sørget for min Rigdom, saa du har egentlig ikke meget at takke mig for. I Morgen skal min Sagfører ringe dig op, saa vi straks kan faa Købet ordnet.“

Kort efter skiltes de. Andreas Runø var ude af sig selv af Glæde og Forundring.

„Skulde du engang finde nogle smukke Ord og Tanker, du syntes, jeg kunde have Brug for — saa husk paa mig“, smilede Victor Hegerdahl til Afsked.

Lyssamlere var kommen. Alt var opstillet og indrettet. Det var bleven en langt kostbarere Historie end oprindelig formodet. Atter var Andreas Runø gaaet til Hegerdahl, og denne Mand havde hjulpet ham over alle de pekuniære Vanskeligheder.

Naturligvis var det egentlige Lyssamlerapparat anbragt frit ud mod Rummet. Men ved særlig Konstruktion filtreredes Lyset gennem en lang og lukket Metalbeholder, hvis Indhold var kemiske Væsker, saaledes at udelukkende de blaa Straaler lededes ned til et, Instrumentet afsluttende, Lysspejl i selve Laboratoriet. Saaledes opnaaede Runø at kunne arbejde med dette blaa Stjernelys i et opvarmet Rum. Observatoriets Kuppel var, som altid, bevægelig, og ved en elektrisk Automat fulgte Lyssamlere nøje Stjernehenes Gang, som Natten skred.

Andreas Runø var i Aften for første Gang for Alvor i Arbejde i sit Observatorium. Men Stjernehimlen svigtede ham. Hele Dagen havde det tegnet til en stjerneklar Aften, og de første Mørkningstimer havde holdt det forjættende Løfte. Nu trak Skyerne sammen over Mælkevejens Stjernefelt. Lyssamlere viste ikke det ringeste Lys.

Han ventede taalmodigt Time for Time, fordybet i sine Bøger og Beregninger. Det nyttede ikke. Nu var Himlen som et mørkt Skjold, der værnede den Ukendtes Helligdom. Andreas Runø saa i dette Øjeblik de nøgne, skidne Vægge for sig i de Ulykkeliges Hus. De havde endnu ikke glemt ham og deres egen Verden. De krævede endnu Eder og Mørke ogsaa af ham. Men han havde rustet sig med Taalmod. Han havde for længst lært at kende Taalmodets stærke, nærende Frugt, der gav Tanken voksende Klarhed. I Taalmod skulde alt Menneskets Væsen prøves. Bundfald

var der i alle Tanker. Det maatte først aflejres. Den ydmyge Tanke var klar som det rindende Vand. Kun saadanne Tanker skulde være hans Værktøj.

Den følgende Aften tegnede godt. Men atter drog Skjoldet frem for at hindre et Menneskeran.

Begge Aftener havde hans Moder fulgt ham til Observatoriet. Hun vilde være hos sin Søn i det Øjeblik, hans Anelser befrugtedes af Livets egen Sjæl. I et lille Værelse bag Laboratoriet sad hun med en medbragt Bog, der alligevel ikke formaaede at drage hendes Tanker til sig. Hun syntes, han maatte sejre. Hun syntes det trods hendes Mands voksende Skepsis, hun syntes det trods Sønnens alvorsfulde Tavshed. Og dog — hvor hentede hun denne Tro? Ja, hvor hentede hun den?

Fru Vira sad ved sin Bog med Haanden støttet mod Kinden og saa frem for sig i Halvmørket . . .

Døren gled stille op. Det var Andreas.

„Nu kan vi godt gaa hjem, lille Mo'r! Ikke heller i Nat faar jeg Hjælp. Her er for Resten lidt koldt for dig. Fryser du ikke?“

„Jeg er saa varm, Andreas“, smilede hun mod hans rolige Blik.

::

„I Nat vil Skjoldet blive brudt“, sagde Andreas, da han en Aften var ved sit Arbejde. Stjernehimlen var stor og skælvende. Fru Vira kyssede sin Søn paa Panden og gik ind til sig selv bag Laboratoriet.

Der var noget i Vejen med Lyssamlerapparatet. Det maatte først rettes.

Time for Time gik. Andreas Runø arbejdede nu ved Lysspejlet, hvor de chemiske Væsker frafiltre-rede de blaa Straaler, der synligt udstraalede. Et

stærkt og brændende Lys var det ikke, han havde selvfølgelig ikke heller ventet det. Det var køligt og mildt. Hans Ansigt var dybt alvorligt som en Præsts under Gudstjenesten. Al hans Opmærksomhed samledes om dette blaa Stjernelys. Hvad der skete i disse Timer i dette Rum med Kolber og Reagensglas var det umuligt for nogen at aflæse paa hans Ansigt.

Skuffelse? Uopretteligt Nederlag? En Drøm, der for evigt svandt bort i Mørket?

Eller Sejr? En blændende Sejr, umulig at fatte? En Sejr, som ingen Menneskesjæl kunde overse i det Øjeblik, den steg over Bevidsthedens Tærskel?

Hvad saa han?

Timerne gik. Uanfægtet stod han midt i de mangeartede Undersøgelser. Fru Vita lyttede. Hendes Moderhjerte skælvede angst.

— — — — —

Langt ud paa Natten havde han lukket Døren op og stod dør. Hun havde ikke mærket det.

„Mo'r, lille Mo'r!“ sagde han blot.

Hun saa paa sin Søn, der var hvid i sit Ansigt af Anstrængelse og Anspændthed og ikke syntes fra de Levendes Land.

Roligt gik han hen til hende.

„Mo'r!“ sagde han stille. „Grundstoffet Astralium er til. Det er til dør, hvor jeg søgte det. Det blaa Stjernelys har i Nat forkyndt sine Velgerninger.“

— — — — —

Det var allerede hen mod Dagens Komne. Endnu rugede det kolde Vintermørke, men det første Morgenlys var nær.

Moder og Søn kom ud paa de stille Veje. Et Stykke nede holdt en Automobil, der havde bragt glade Mennesker hjem.

„Nej, Andreas! Lad os dog gaa“, sagde hans Moder og tog hans Arm. „Natten er saa forunderlig . . . og Himlen“. De standsede, og hun saa op. „Se, hvor Stjernerne slukkes og vandrer bort i stille Ærbødighed for den Dag, som ventes. En mægtig Verden og dog saa ydmyg. Din Verden, Andreas!“

„Vi er først hjemme i Byen om en Time, lille Mo'r, hvis vi skal gaa. Du maa være træt. I Spænding har du vaaget den hele Nat og mange Nætter før denne.“ Han betragtede sin Moder nøje, da det naaede til et endnu brændende elektrisk Buelys. „Og dog ser du ikke træt ud, ikke det mindste. Tænk, at du allerede er over 50. Det er forunderligt, som Fa'r siger. Du ser bestemt ud, som var du kun 30. Bestandig en beaandet Ungpigeskikkelse — en dejlig Skikkelse.“ Han sukkede dybt, et kvalt og smerteligt Suk, som den, der gik ved hans Side i denne Morgen var for selvoptaget til at opfatte.

„Det er dig, der holder mig ung, Andreas“, svarede Fru Vira, langt inde i sine egne Tanker. „Saaledes har det altid været. Saa længe jeg har dig, synes mit Ansigt ungt. — Men lad os ikke tale om mig. Hvad skal der nu ske, Andreas? Fortæl mig lidt?“

„Jeg skal fortælle dig om Stjernerne, som de var, før jeg blev til. Stort andet kan jeg endnu ikke fortælle Mo'r. Jeg kan sige dig, at ca. 3000 Millioner Stjerner findes der allerede indenfor vort kendte Stjernesystem. Hvor mange Millioner af fjærne Kloder findes der udenfor det? Det svimler for et Menneske, der kun er et lille ligegyldigt Fnug paa en lille ligegyldig Klode. Eller det lærer os Ærbødighed for det ligegyldige og mindste: alt bliver jo smaat, eller alt bliver stort.“

De kom forbi en standset Bagervogn. Andreas gik hen og klappede Hestene paa Mulerne og talte stille med dem. Det var hans Vane, end ikke i denne store Morgen kunde han lade være. Han stod der nogle Minutter. Hestene kærtegnede hans Haand og vilde nødigt slippe ham. Smilende saa Moderen paa denne Scene. Hun kendte den helt ned fra hans Barneaar . . .

De gik forsigtigt gennem Entréen, men Døren til Arbejdsværelset blev aabnet.

„Er du ikke gaaet i Seng, Erik?“

„I kommer sent“, sagde Professoren dæmpet, lidt nervøst. „Er der —?“ Han fuldendte ikke. Det maatte dog vist være altfor tidligt endnu?

Et Øjeblik efter havde hans Søn talt.

„Men . . . men en Lysstraale kan da ikke indeholde Stof, Andreas?“ stammede Professor Runø.

„Jo, Fa'r! Vi har diskuteret dette før, og jeg har jo længe bestridt de gamle Teorier. Lyset er Stof. Og i Stjernelyset kommer Astralium tilbage til os.“ Faderen saa paa ham. „En Lysstraale har Vægt — hvad en anden Forsker allerede har paavist — alene det er i og for sig Bevis nok. Ogsaa denne snævre Teori om faste, flydende og luftformige Grundstoffer er helt forældet. Der er ingen skarpe Grænser for Form. Astralium er ligesaa meget flydende som fast. Det gaar her som med Bakterierne, Mikrokokkerne: en Gang skulde de være Planter, derefter Dyr. De er smaa levende Væsener i Grænselandet. Alt, hvad der lever, rinder sammen til Et og udgaar fra den samme Kilde. Der er ingen skarpt trukne Grænser. Det er blot snævert Menneskeopspind, en stivnet Ske-matisering, som Livet modbeviser.“

— — Professor Runø modtog ikke Astraliums

Opdagelse med Smil og højroset Tale. Han blev, som sin Søn, meget stille. Han satte sig i sin Stol med Hænderne for sine Øjne og blev længe siddende.

Saa sagde han endelig: „Det er, som om intet længer er umuligt for Videnskaben. De største Ting kommer snart daglig til os og styrter Aarhundreders møjsommeligt opbyggede Teorier i Grus; nylig blev to nye Grundstoffer fundne som værende Bestandel af den Luft, vi indaander. Vindkraften kan magazineres. Radium kan fremstilles ad kunstig Vej. I Nat kommer du med Astralium. Andreas —?“ Han greb Sønnens Haand. „Hvilket sælsomt Eventyr skal du fortælle os om fem Aar eller maaske blot om et eneste?“

„En Forsker skal helst tie med sine Drømme og sin Tro“, svarede Andreas. „Ikke sandt? Han skal tie, hvis han kan det, indtil han har Vished. Den tavse Tro skal gøre ham stærk, saa alle Hindringer paa hans Vej bliver som dugfriske Blomsterhegn“.

ÆRE —

Hvad vidste Andreas Runø nu om det nye Grundstof Astralium? Myreflid paa Laboratoriet havde givet ham adskillig Viden om Stoffets forskellige chemiske Egenskaber, Lysevne o. a., men alt dette var udelukkende af videnskabelig Interesse. Der var og blev store Huller i hans Viden. Hvorledes kom Astralium til Barnets Blod?

Han vilde intet have offentligt ud om Sagen endnu. Han vilde tage sin Opdagelse ukendt med sig i Graven, om den ikke blev til Hjælp for Menne-

sker. Herimod protesterede hans Fader med al sin Myndighed.

„Derom kan der selvfølgelig ikke være Tale, Andreas. Du skylder Videnskaben straks at offentliggøre din Opdagelse. Selv om den viste sig at være „gold“, som du udtrykker dig, ved du ikke, hvad andre kan formaa at uddrage af den i kommende Tider. Der er jo andre Forskere og Tænkere til paa Jorden end du, som maaske en Gang vil kunne udfylde Hullerne i din Viden. Det undrer mig, at du kan tænke saa snævert i dette store Spørgsmaal, der utvivlsomt ikke løses til Bunds af et enkelt Menneske.“

Andreas Runø svarede ikke. Men i Stilhed maatte han give Faderen Ret.

„Det naturligste burde være, at du udsendte dit Arbejde i Form af en Doktordisputats, da det dog maa ud. Oppositionen blev vel nærmest en Form-sag. Hvem skulde her kunne optræde som betydningsfulde Opponenten? Iøvrigt kan du stille arbejde videre med dine Forsøg. Og egentlig har du vel i dine mange skriftlige Udarbejdelser allerede en saadan Doktordisputats paa det nærmeste færdig.“

„Du har Ret — men helst var jeg fri. Giver Astralium mig ikke positive Resultater til Hjælp for Mennesker, er det mig nærmest en Skændsel at have mit Navn i al Evighed lænket til denne golde Opdagelse. Men det maa jo saa være. Jeg maa bøje mit Hovede og lære at bære mit mulige Nederlag.“

„Du taler saa nedslaaet i den senere Tid. Har du da Grund til Skuffelse allerede?“

Andreas Runø saa lidt undrende paa sin Fader. Forstod han da virkelig saa lidt? Maatte ikke Andreas' Ansigt, hans Tavshed, hans Hvileløshed, hans synlige Raadvildhed have aabenbaret, hvorledes alt

stod til? Det var, som hans Moder instinktmæssigt havde mærket det. Hendes tavse Kærtægner sagde det. Ak, kunde hun, havde hun vandret til selve Stjernerne for at hente ham al Astraliiums Kraft i sine kærlige Hænder.

Andreas tav. Saa vandrede han atter ud paa Gader og Stræder ved Aftentid og naar Natten kom . . .

Hvad var det, han søgte?

::

„Andreas Er du ikke træt?“

„Træt? Nej, Mo'r.“

„Hvad da, Andreas?“

„Forladt.“ Ordet brændte ham som sviende Ild, Han lukkede Munden. Han svarede ikke.

f i ::

Han stod i Dagens Mylder og betragtede Storbyens Liv.

Han hørte de mange Mennesker tale om tusinde jævne Smaating med Iver, med Glæde, med Uro, med saglig Snusfornuft. Man strømmede ind og ud af Butiker med tankefulde Miner, som købe man Lykke. Dør gik unge Mænd og Kvinder tæt ved hinanden og smilede og var glade. Og Solen skinnede over Gadens brogede Strøm . . . og alle havde travlt. Alle var fyldte af Planer, Aftaler . . .

Han syntes, at han alene stod udenfor. Den ensomste Sjæl i Verden. Hvordan var han blevet det?

::

„Andreas?“

„Ja, Mo'r.“

„Er det Skuffelser, som piner dig —?“

Han tav.

„Skal vi ikke hellere tale om det? Nu er jo Fa'r herinde.“

„Ja, lad mig fortælle — I skal jo dog høre det“, sagde Andreas. Han satte sig længst muligt borte fra Stuens Lys.

Længe tav han. „— — Jeg har jo været i Gyderne — paa Knejerne — paa Bordellerne — paa Natkafèer, paa Gaderne i Mørke efter Midnat, hvor Vrag drev om uden Maal og Med. I troede vist, jeg arbejdede med Stjernelys, naar jeg de mange Gange først kom herhjem henad Morgenstunden?“ Han sukkede. „Ak nej, Stjernelyset havde mine Øjne tabt i alt det tunge, tunge Mørke, hvori vi sammen vandrede. Jeg talte til Drankere, Voldsmænd, Udsvævende om, at jeg maaske kunde hjælpe dem. En ny Slags Lysstraaler kunde maaske gøre sin Virkning . . . det kostede intet . . . og vi kunde med det samme aftale et Møde paa mit Laboratorium . . . eller jeg kunde sende dem Bud en Aften, der maatte vise sig særlig egnet. Nogle slog det hen, andre kom tøvende, trætte, maaske kun af Nysgerrighed. Jeg forklarede dem ikke, hvad det var for et blaat Lys, der gled over deres lukkede Øjne. De sagde regelmæssigt alle den første Gang, at Lyset ligesom kølnede og gjorde dem godt. Jeg prøvede Blodet efter hver Behandling. Jeg spurgte dem ud om deres Følelser og Befindende. Jeg søgte at give dem Mod. Jeg bad dem vedblive at komme. En og anden forlangte Betaling for saaledes at stille sig til Raadighed om Natten og sidde i timevis med dette Lys over de lukkede Øjne — det var i Længden ikke morsomt for dem. Jeg betalte, hvad de forlangte. Kvinder var der ogsaa. Mest Skøger. De fleste bad snart om Penge og opførte sig ofte taabeligt hos mig. Jeg be-

talte og bar over med deres Opførsel, blot de vilde vedblive at komme. De Ulykkelige sad hver især en Time for Stjernelyset. I Tiden, fra det om Aftenen begyndte at udstraales og indtil det mod Morgenens svandt, modtog jeg saa mange Ulykkelige, det var mig muligt. Stadig ingen Forandring at spore i Blodet. De begyndte at smile af mig. Tilsidst udeblev de helt . . . . og opsøgte jeg dem, fandt de alle Slags Undskyldninger. Det nyttede jo alligevel ikke. Hvordan skulde det nytte?“

Andreas Runø sukkede og skjulte sit Ansigt. „Det var mit sikre Haab, at Blodet vilde modtage Straalernes Astralium og beholde det i sig og derved skabe den første Betingelse for psykisk Forandring. Men Menneskets Blod forholder sig passivt til dette Straalenslys. Intet sker! I haabløst Mørke kom de, i haabløst Mørke gaar de herfra. Jeg staar alene ved det tomme Lysspejl, naar Morgenens kommer, og naar jeg gaar hjem hertil, er jeg som en landsforvist Skygge, der leder efter det tabte Land.“

„Andreas — naturligvis“, sagde Faderen. „Saa-dan maatte det gaa!“

„End ikke paa mig selv virker Lysstraalerne“, svarede Andreas. „Mit eget Blods Astralium forøges ikke. Jeg mærker ingen ny Kraft — tværtimod. Efter vedvarende Lysbehandling trættes jeg kendeligt.“

„Naturligvis —“ sagde Professoren, men kort efter slog han Andreas opmuntrende paa Skulderen. „Vi maa nok holde os til den rent videnskabelige Side af Sagen. Den er dog — skulde jeg mene — al Ære værd!“

„Ære —“ gentog Andreas med samme Udtryk af Lede som efter at have tvungen sig til at drikke et Glas funklende Vin.

DEN USYNLIGES SPOR.

I denne sine Skuffelsers Tid følte Andreas Runø for første Gang i sit Liv noget, der langsomt voksende til en sugende og kvælende Lidelse. Han troede først, det helt og holdent var Skuffelsen, der bredte sig i ham. Han forstod ikke straks, det yderligere skyldtes et Ønske, der forgæves fødtes i dybe Suk. Og da han forstod det, søgte han at tvinge det bort som utaknemmelige Tanker. Hvem var det, han savnede? Havde han ikke sin Moder? Var der en mildere, finere, skønnere Kvinde til end hans Moder?

Det nyttede ikke — han var for sandfærdig til dermed at lade sig trøste. Hans Moder kunde slet ikke drages ind i dette. Hun stod ukrænkelig udenfor alt.

Han savnede . . . aa, han savnede En, der var ung som han. En, der var stille, god og mild . . . En, der ejede og elskede Lyset . . . Aa nej, blot hun elskede det, selv om det for hende syntes fjærnt eller tabt.

Kvinderne? Han kendte adskillige. Han kendte dem fra sine Forældres Hjem. Han kendte dem fra andre skønne og mindre skønne Hjem, hvor han undertiden kom som Gæst. Mange af dem var indtagende og yndefulde, bedømte i et flygtigt Blik. Men ingen af dem var levende Statuer, ingen var Toner, ingen var Sang, ingen var Jubel, ikke engang Sorg eller Smerte var nogen af dem — for ham. Alle var de snarere Aktricer i et gammel affbleget Lystspil. De var for moderne til paany at kunne give det Svundne Liv, og for umoderne til at kunne give deres eget Liv Dybde. Der var Indianerblod i deres Aarer, derfor var hele deres Verden spraglede Baand, Ringe med brogede Stene, en Hat med et Spænde,

der skinnede . . . og en Helt fra en skraalende Biografplakat var i Reglen deres Hjertes Troldoms-magt. Marmortrappen, der førte til denne Helligdom, viste sig ofte at være en skummel Baggaardstrappe.

Alle? Der var den unge Fru Rigmor Arp, der nu var skilt fra sin Mand. Et fremmedartet Ansigt, et sammensat Væsen med store intellektuelle Fordringer — til andre. Men til sig selv? Hendes Stemme var ham imod. Duften omkring hende var gul som af Beregning. Hendes Hænder var urolige, og hendes Gestus og Haandtryk ligesom knuste et Billede, der fængslede. Hun var gerne sammen med ham, og han undgik hende. Han undgik i det hele taget de Kvinder, der ivrigt søgte ham, naar de i Selskab mødtes. Hvorfor deres Iver — de havde jo aldrig noget at sige ham.

Ak, den, han søgte, var til. Han vidste det. Han manglede noget i sig. Hun var det, han manglede. Hun var ham mere værd end hans hele Jeg. Naar hun kom, vilde alle de usynlige Klokker begynde at ringe.

Hun kom blot ikke.

::

Saa skrev da Andreas Runø sin Doktordisputats. Den blev indleveret og antaget. Dagen for den officielle Handling var bestemt.

Et Par Gange havde Victor Hegerdahl besøgt ham paa Laboratoriet. Om sine Skuffelser talte Andreas Runø ikke til ham, alene af den Grund at han næppe kunde komme til Orde for den andens Veltalenhed.

„Jeg gaar og tillægger mig en Smule af Æren, Andreas. Jeg synes virkelig, jeg ligesom har en Smule Andel i din store Opdagelse. Smil ikke af mig, lad

mig have Lov at gaa i den Tro. Jeg har saamænd ikke saa meget skønt at gaa med i Forvejen. — Ærlig talt, jeg har det rigtig Snavs!“

„Du lever for godt, Victor. Det er en National-skade. Der ædes og drikkes ud over alle Grænser. Har man Raad til at tage en lille Snaps, køber man sig en hel Flaske. Har man ikke Raad til saa meget, køber man sig to Flasker. I Virkeligheden har ingen Raad til nogen af Delene. Saa flot er ingen af os udstyret fra Naturens Haand.“

„Aa, det er sandt, Andreas Runø — ti bare stille. Du sagde før, at du — desværre — snart skulde af Sted?“

„Det skal jeg ogsaa gerne. Vi kan jo følges.“

De kom forbi en af de store Cafèer paa Torvet.

„Gaa med ind et Øjeblik?“ bad Hegerdahl. „Der er udsøgt Koncert i denne Time. Jeg maa have mig en Whisky, saa træt jeg er. Du vælger selvfølgelig som Vismand blot en Sodavand. Maaske det ogsaa kan more den Vise for en Gangs Skyld at se lidt af Dagens Publikum?“

„Saamænd“, svarede Runø. „Jeg gaar saa sjældent paa Restaurationer“.

De kom ind.

De sad ved et lille Bord. Musikken lød dæmpet og fjærnt ind til dem. Hegerdahl talte om sine mange Forretninger . . . men mod sin Vilje gled han Gang paa Gang tilbage til Klagen over sit vaklende Helbred.

Andreas Runø hørte paa ham og gav ham kammeratlig et Raad nu og da. Medicin? Han troede ikke paa Virkningen. Pludselig faldt hans Blik paa en ung, elegant Herre og Dame, der sad ved et Bord et Stykke derfra. Andreas Runø tog ikke sit Blik bort. Det blev ligesom forbavset . . . spørgende. Den fremmede unge Kvinde holdt det fast i sit.

Han hørte ikke mere, hvad Victor Hegerdahl fortalte. Nu skete der dette:

Andreas Runø og den fremmede Kvinde saa endnu paa hinanden, de vedblev at se paa hinanden, som under dybt forbavset Anspændelse. Pludselig jog der som skiftende Varme- og Kuldebølger gennem Andreas Runø. Hans Hænder blev kolde. Hans Muskler begyndte at sitre. Blodet hamrede og jog i hans Tindinger hurtigere og hurtigere . . . Det sidste, han sansede, var, at den unge Kvinde derovre ved Bordet bøjede sit Hovede stærkt tilbage mod Sofaryggen med Øjnene lukkede, mens der over hendes meget blege Ansigt drog som voldsomme Smerter . . .

Andreas Runø søgte at rejse sig. „Hjælp mig et Øjeblik, Hegerdahl — bare et lille Ildebefindende. Tak!“ Hegerdahl hjalp ham bestyrtet Frakken paa og støttede hans Arm. „Det var da underligt, Andreas. Du maa være overanstrengt? Kom, vi gaar denne Vej, det er nærmere. Jeg skal nok køre med dig.“

„Det behøves slet ikke.“ Andreas Runø sad i Automobilen, ligbleg af Anspændelse. Lidt nølende sagde Hegerdahl ham Farvel.

Men da han havde kørt et Stykke hjemad mod Observatoriet, var Ildebefindet forbi. Andreas Runø stod ud af Vognen og fortsatte nu sin Vej tilbage mod Byen. Luften var ham som milde Kærtegn, der søgte at undskyldte, gøre noget forstaaeligt . . .

„Det er mærkeligt!“ smilede han hen for sig.

::

Doktordisputatsen havde samlet et stort Auditorium. Hele den danske Videnskab var tilstede i Dag. Dernæst det pæne, velklædte, københavnske Pu-

blikum, ligesaa nysgerrigt, blot en Kende mere fordringsfuldt end Biografernes. En Mængde Damer af alle Aldre. Udenfor Universitetet stod en smuk lille kvindelig Ansamling, der maatte gaa hjem med uforrettet Sag . . .

Kort efter at Præces besteg Katederet, brød Solen frem gennem det høje Vindue og strejfede Katederets Rand med sit levende Lys. En Universitetstjener vilde rulle ned for dette ene generende Vindue, men Andreas Runø smilede.

„Lad Solen blive hos mig i Dag“, sagde han stille. Saa stod han tavs nogle Øjeblikke, mens alles Øjne var rettede paa ham. De, der i Forsamlingen havde Sans for saadanne Ting, kom i dette Øjeblik til at tænke paa en ung levende Billedstøtte fra det svundne Hellas.

Andreas Runø talte roligt og klart. Der var ingen Sejrglæde i hans Ansigt. Et ligesom vemodigt Skær drog efterhaanden ind i hans Træk, som om han midt i al denne kolde logiske Videnskab tog nødtvungen Afsked med en varm og dejlig Drøm. En meget opmærksom Iagttager vilde maaske lægge Mærke til, at han Gang paa Gang ligesom ubevidst lod sin Haand glide hen over sin venstre Kind, som om noget der smertede ham eller i hvert Fald berørte ham.

Oppositionen blev til Lovtaler og undskyldende Smil over egen Ufuldkommenhed. Ex auditorio fremkom en noget vaklende og spørgende Kritik med Hensyn til hans nye Lysteorier. Andreas Runø svarede uanfægtet. Blev Lovtalerne undertiden for svimle, bøjede han sit Hovede med et Suk.

Den sædvanlige Finale med Aandens Lys og Universitetets og dets Læreres Fuldkommenhed undlod han. Derimod sluttede han saaledes:

„Ingen af os ved nogetsomhelst. Hvad det især kommer an paa at vide, er skjult i Mørke. Først naar dette Slør hæves, bringes vi Mennesker ind under det fulde Ansvar for vort Liv. Indtil da kan ingen dømme noget Menneske skyldig. Den, der dømmes strængest, siger os blot, at han ved mindst om vort Liv.“

. . . Da Festlighederne var forbi og Lykønsknin-
gerne strømmede imod ham, mens den jævne Del af
Tilhørerne forlod Auditoriet, opfangede Andreas Runø
et Glimt af den fremmede unge Kvinde fra Caféen
hin Eftermiddag.

Først nu rejste hun sig fra sin Plads yderst til
højre i en af de bageste Rækker og gik tøvende
ud, uden at se sig om.

EBON-SUZANNA.

Andreas Runø var i sit Laboratorium. Det var
en sen Foraarsaften med høj, klar Stjernehimmel.
Hans unge Assistent var beskæftiget med at gøre for-
skellige Reagenser i Orden. Andreas Runø stod ved
Vinduet og saa ud i Mørket. Det ringede.

„Nu skal jeg lukke op.“

Assistenten kom kort efter tilbage.

„Det er en Dame, som gerne vil tale med Dok-
toren“.

„En Dame?“ svarede Runø. „Jeg vil gerne vide,
hvem den Dame er.“

Assistenten bragte et Kort.

Fru Ebon-Suzanna Wirén.

„Jeg kender ikke den Dame“, svarede Runø ligegyldig. Han tøvede. „Hvad Indtryk gør hun, Kandidat Jarl?“

„Et sært beængstet . . . raadvildt? Jeg kan ikke sige det.“

Andreas Runø saa paa ham.

„Saa maa jeg vel tale med hende“, sagde han.

„Jeg har gjort alt i Stand til de ny Prøver“, svarede den unge Kandidat. „Er der mere?“

„Nej Tak.“ Han rakte ham venligt Haanden. „Tak for alt Deres gode Arbejde i Aften.“

— — —

Andreas Runøs Ansigt var alvorligt.

Den fremmede Kvinde kom ind og blev staaende ubevægelig i det dunkelt oplyste Rum.

„Her er jeg . . .“ sagde hun blot. Hendes Ansigt var meget blegt.

Andreas Runø svarede ikke.

„Hvorfor kalder De paa mig?“ sagde hun tonløst og træt.

„Jeg ved det ikke“, svarede han og blev staaende. „Jeg har set Dem en Gang før . . . Jeg synes det.“

„I Cafèen?“

„Nej før! For længe siden. En Aften for lange Aar tilbage?“ Hans Stemme blev meget stille. „De gik usynligt ved Siden af mig som i Vaande . . .“

Hun svarede ikke.

Andreas Runø gik nogle Skridt frem i Laboratoriet.

„Sæt Dem her . . . hvis De vil?“

Hun satte sig.

Andreas Runø talte ikke.

Hun saa omkring i det halvdunkle Rum og saa dog ikke. Hun ventede.

„Hvem er De?“ sagde han.

Hun rystede paa Hovedet og samlede den skønne Aftenkaabe omkring sig. Hun vilde sige noget. Men tav.

„De er gift?“

„Nej —“

Forskende betragtede han hende i Halvmørket.

„Jeg har været gift. To Gange. Nu er jeg ikke gift mere“, sagde hun.

„Deres Mand er død?“

Hun rystede paa Hovedet, helt optaget af noget uendeligt vigtigere.

„Hvad vil De mig?“ Atter lød hendes tonløse, trætte Spørgsmaal til ham.

„Jeg ved det ikke. Hvad søger De her?“

„Søger —?“ spurgte hun og saa længe paa ham, og saa ham dog ikke. „Glemsel!“ hviskede hun, og en Kuldegysning gik over hendes Skikkelse. „Blot Glemsel, Udslettelse. Livet er saa grænseløst koldt. Jeg ønsker mig bort fra mit hele Liv, men hvorhen skal jeg gaa? Jeg selv følger med. Og jeg selv er svag. Rykket bort fra min Rod, ødelagt, modstandsløst og tankeløst. Og skal dog leve! Maa indbilde mig selv, at jeg endnu er den rige Mands ukrænkelige Hustru, skønt jeg ved, det er Usandhed, maa have Luksus og Skønhed omkring mig, fordi det er det eneste, som minder mig om de unge Aar, da jeg endnu var glad.“

„Er der da ingen, som —“

„Som jeg elsker?“ lo hun spottende. Det var, som slog hun sig med Svøbeslag i sit Lønkammer, for hun syntes ikke at se ham mere eller at knytte sin ophidsede Tale til ham. „Alt har jeg solgt for Luksus og Nydelse. Tilsidst min Trofasthed. Jeg er trofast mod den, der for Tiden holder mig oppe, saa jeg ikke helt synker til Bunds. Aa, der er mange Kvinder i Storbyens Vrimmel som jeg! I Ægteskab og udenfor Ægteskab! Vor Trofasthed er betalt, og kun af Angst for Elendighed overholder vi Løftet. Vi kalder os ikke Skøger, vi søger at skjule det for os selv. Vi lader os gaa fra Haand til Haand blandt rige udvalgte Mænd, saa længe til hver enkelt af dem bliver træt . . . og mæt . . . og til allersidst, naar ingen længer gider gribe os, sætter vi Veronal-flasken for Munden, fordi vor Natur endelig gør sit sidste stakkels Opgør over alt dette . . . alt dette, vi aldrig rigtig vilde og heller aldrig rigtig vilde kæmpe imod.“

Hun talte hurtigt, ophidset, hensynsløst — og nu endelig saa hun atter spørgende paa ham med disse store, dødssaarede, brune Dyreøjne. Munden var som en tørstende Blomst, man havde behandlet som Ukrudt . . .

Hun blev roligere i hans Tavshed. Hun greb et Reagensglas paa Bordet, sad og kærtegnede det, til hendes Ansigt beroliget blev borte i Glassets Skær. „Jeg ved ikke, hvorfor jeg fortæller alt dette? Mit Jeg glider fra mig. Jeg saa Dem som en Fremmed paa Cafèen . . . jeg maatte lukke mine Øjne for pludselige jagende Smerter, og da jeg atter stirrede frem imod Dem, var De borte. Da fandt jeg en Dag Deres Billede i et Blad og vidste nu, hvem de var. Siden har De aldrig forladt mig. Tavst har

De fulgt mig, aldrig talt. Jeg var i Aften til en Kunstnerfest med Vin og Sang. Jeg lo og klinkede med dem alle og vilde glemme, at De var her. Jeg greb endnu et Glas af den skønne giftige Likør og vilde tale til de andre om Glemslens Lægedom, bare Glemsel — da var det, som slog De Glasset ud af min Haand. „Jeg venter Dem nu. I denne Time maa De komme!“ sagde De bydende og dog saa mildt. Det var første Gang, de talte til mig.“

Hun slap Reagensglasset, der trillede paa Gulvet og brast som en Boble. Lyden bragte hende atter i Uro. „Jeg ved ikke, hvad der skete? Jeg vaklede ud, jeg husker ikke noget, kom ned i en Vogn og bad Chaufføren køre hertil . . .“

Andreas Runø betragtede hende søgende, prøvende.

Var hun ærlig? Han syntes det.

„Giv mig Deres Haand“, sagde han blot. „Nej, De maa tage Handskerne af.“

Lydigt trak hun sine Handsker af.

Andreas Runø saa forundret paa disse Hænder. Store uendeligt skønne Madonnahænder med fint indrammede ovale smalle Negle — helt nøgne Hænder uden al Slags Pynt. Uendeligt vemodsfyldt talte disse nøgne Hænder til ham gennem det halvdunkle Rum. De syntes ham som en hellig Kilde, hvis rindende Vand var standset ved Vold.

Han kunde ikke beherske sig. Han gik frem imod hende og rakte sin Haand mod hendes. Spørgende og tøvende lagde hun sin i hans. Ved den blotte Berøring af denne fremmede Haand, gik der en Jubel igennem ham. Alle hendes Ord, der var strømmede imod ham som et sydende, kogende Uvejr, der slettede alle Ordenes Farver i Kaos, kom gennem denne

Haand atter til ham, som vældede de nu forklarede op af en Vase, der var grøn som Blade og blev blaa som Straaler.

Han rakte sin anden Haand ud for ogsaa med den at omslutte hendes. Da maatte hun rejse sig. Han førte hendes Hænder op mod sit Ansigt, kysede dem og syntes en Hulken nær.

„Disse Hænder . . . at de endnu magter det. At de endnu lever ubesmittede!“ Han drog dem atter ind mod sit blege Ansigt.

Han slap hendes Hænder med et voldsomt Ryk. „De lider . . . De taler Sandhed! De er fyldt med Lidelse.“ Hun sad, og han stod foran hende. „Hvad skal jeg gøre? Hvad kan jeg gøre? Lyset hjælper mig ikke —“, og han klagede sin egen Smerte for hende, den Lidende.

„Lyset? Hvilket Lys? Sig mig det . . .“

„De blaa Straaler fra Stjernernes Lysrige skulde rense Menneskers Blod og give dem Modstandskraft mod det, der tager Magten fra dem og bringer dem i Mørkets Vold. Jeg troede det. Jeg tror det endnu. Undertiden tror jeg det. Men alt omkring mig fornægter min Tro. Jeg er ene og kæmper for at bevare den. Dag og Nat er mine Tanker ved nye Eksperimenter. Bestandig resultatløst. Og dog maa det være Sandhed.“

Hun havde fulgt hans Ansigt, der talte til hende som dunkel Aabenbaring. Det var, som hun sank og hvirvledes mod fjærne Dybder, hvor en Kilde sagte rislede.

„Det er Sandhed! Jeg ved, det er Sandhed!“ næsten raabte hun, halvt i Graad. Hendes Legeme rystede. Hun saa ikke mere paa ham. Det var, som havde hun glemt alt for de Ord, der havde

lydt. Hun rakte sine urolige Hænder frem i Rummet: „Rens mit Blod med Stjernernes Straaler. Saa bliver jeg igen et Menneske, der har Lyset kært!“ Hun gemte sit Ansigt, og alt blev stille.

„Jeg kan intet gøre i Aften“, svarede Andreas Runø. „De er bragt altfor stærkt ud af Ligevægt“.

Det var, som om Ordene vækkede hende. Hun saa hen paa ham, forundret . . . med bidende Spot, som var han en Fremmed, der afbrød. „I Ligevægt? Hvad er det, De siger? Være i Ligevægt i samme Øjeblik, man føler, at Hjælpen er nær?“ Hun gik et Par Skridt imod ham og slyngede det ud, næsten som en Anklage: „Den, der kan være i Ligevægt i saadanne Øjeblikke, er en Løgner! Han begærer ingen Hjælp. Han nøder blot sig selv til at modtage den.“

Andreas Runø saa paa den fremmede Kvinde. Han syntes, at alt med òt blev grønt omkring hende. Hendes Ord kom til ham som Bud paa hastige Vinger i den sidste Nattevagt . . . Han syntes, det var ikke længer ham, der vilde hjælpe hende, men hende, der kom til ham med Hjælp. Kom med et Reagensstof, han havde savnet hos de andre levende Mennesker, et nyt Stof for Eksperimenterne, der slog alle hans tidligere Erfaringer i Skaar som barnagtigt Narreværk.

„Sæt Dem herhen saa længe“, sagde han. „Læg blot Deres Aftenkaabe, hvor De vil. Jeg gør Lysspejlet i Stand til at modtage Dem.“

Han dæmpede yderligere Laboratoriets Lamper, og det blaa Stjernelys beherskede Rummet.

„Kom!“ sagde han stille. Og dog var han allerede paany fyldt med Tvivl.

Først nu lagde han atter Mærke til hende. Hun

var nu i en sort flørlet Selskabsdragt med dybt blottet Ryg og Skuldre . . . Hendes Hud skinnede i dette Lys som næsten gennemsigtig Hvidhed. Hendes Ansigt brændte. Hendes hele Legeme var som længselfulde Bølger, der havde Hast. Hun saa ham ikke. Hendes Mund var aaben som en Blomst for Lys.

„Luk Deres Øjne, og læn Dem tilbage mod Baaren, saa Hovedet faar Hvile!“

Saaledes gled endelig de blaa Straaler over Ebon-Suzannas tørstende Ansigt. Han saa en ung, slank Kvinde omtrent paa hans egen Alder, i hvis skønt formede Ansigt Livet havde sat sine mørke Spor. Men som hun sad her foran Lyset med det tunge dunkelbrune Haar som forvitret eller patineret Tempelguld halvt skjult i Baarens Mørke, var det, som om alle Livets lidende Skygger og skuffede Linier i hendes Ansigt udløstes i dette ydmyge, store, dybt-troende Smil.

„Hvor Lyset kølner, hvor det mildner!“ sagde hun med Øjnene lukkede.

„Saadan har de alle sagt“, tænkte han. Hans Ansigt var dybt vemodigt. Hun saa det jo ikke.

„Er det kun gennem mine lukkede Øjne, jeg kan modtage Lyset?“

Han vidste det jo ikke. Han svarede ikke. Han nænnede ikke at røbe sin egen Tro paa det frugtesløse.

„Hele mit Legeme maa modtage det!“ Hendes Stemme lød som et bydende Krav.

„De kan komme til at fryse.“

Hun sad bestandig med lukkede Øjne i Lyset, men Smilet blev fyldt med Spot, som talte hun igen til en Fremmed.

„Jeg kan ikke fryse, naar det Lys er over mig.“
Han hentede tavst et Sjal.

„Saa tror jeg, De skal prøve at modtage Lyset nøgen“, sagde han og drog Lysspejlet et Øjeblik bort fra hendes Øjne. „Her er et Sjal, hvis De skulde fryse.“

Hun tog, fjærn og selvoptaget, det store Silkesjal i sin Haand og saa ved denne Berøring med Sjalet et Øjeblik genkendende paa ham. Sjalet var blaat som en Himmelens Kaabe.

„Det er min Moders“, sagde han. „Hun bruger det, naar hun undertiden er hos mig om Aftenen.“

Ebon-Suzanna modtog ikke Sjalet. Og hendes Blik svandt tilbage i hendes Verden. Hendes Legemes Bølger blev stærkere, utaalmodigere . . .

Han saa paa sit Ur.

„Det er sent allerede. Om et Par Timer svin-der atter Lyset. Bliv til det svinder!“ Han lærte hende at regulere Lysspejlets Højde, saa Lyset kraftigst kunde udstraales der paa Legemet, hvor hun selv ønskede det. Forstod hun det? Saa hun ham? Hun begyndte allerede, fjærn og længselsfuld, at løse sin Dragt . . .

Roligt gik han ind til sit Arbejde ved Siden af og lukkede Døren imellem dem.

Hun klædte sig af. Aldrig havde hun gjort det med denne sitrende Følelse. Nøgen stod hun foran Lyset, svøbt i kølende og milde Straaler. Engang imellem skiftede hun Lyshøjden . . . og stod atter taknemmelig med det ydmyge, grebne Smil om sin Mund.

— — — —

Et Ur slog sine Timeslag. Hun aabnede Øjnene og saa sig forundret om. Hvor var hun? Hvor havde

hun været? Hvem havde hjulpet hende til dette . . . til dette Land? Hun var jo alene! Her var jo ingen.

Nu ebbede Lysspejlets Straaler ud. Morgenen var nær. Hun huskede kun en Skikkelse, en fremmed ligegyldig Mand. . . Sukkende begyndte hun at klæde sig paa og syntes, det ikke var hende, der handlede. Hun var bestandig i det blaa og kølende milde Lys.

Fuldt paaklædt med Pelskaaben om sig, parat til at gaa, bankede hun tilsidst paa hans Dør.

Nu huskede hun ham. Dør sad han i Stolen. Bøgerne laa foran ham.

„Er De træt?“ spurgte Runø.

„Træt —?“ smilede hun uforstaaende og saa næppe paa ham. „Jeg synes . . . nej, jeg kan ikke forklare Dem det.“

Han hørte hendes tøvende Skridt derude i Haven . . . saa døde de bort.

Han gik ind i Laboratoriet.

Aandsfraværende havde hun sagt ham Farvel. Intet Smil, intet Haandtryk, næppe engang en Tak. Det var, som saa hun ham ikke mere. Han var ikke dør, hvor hun færdedes nu.

Han tog sin Moders Sjal, der laa urørt paa en Stol, og faldt i dybe Tanker med dette blaa Himmelsvøb i sin Haand. . . .

DEN BESPOTTEDE LEGENDE.

Mange Nætter havde Ebon-Suzanna staaet nøgen for Lyset. Hun var næsten tavs, naar hun kom. Hendes Blik var fjærnt, hver Linie i hendes Legeme

udtrykte rastløs Uro. Hun ænsede ham ikke, og han gik ind i sit eget Kammer til Arbejde.

Men udenfor Laboratoriet var Andreas Runø tavs og tankefuld som en Fremmed. Hvor var han? Hvad var det, han saa?

Op fra hans Erindring dukkede Timer som Barn sammen med Moderen og blandt Kammeraterne i Religionstimen. Det var Legenden om Maria og Lazarus: „Herre, sig blot et Ord, og han staar op af Graven og vender tilbage til Livet!“ Haardnakket havde han afvist denne Fortælling og vilde ikke som Dreng tage den i sin Mund, fordi den forekom ham idel Urimelighed.

I denne Stund kom Fortællingen til ham i sin levende Form. Det var ikke ham, hvem Bønnen gjaldt, det var ikke ham, der skabte den ufattelige Klippefor hans kølige, tøvende, selvtvivlende Ord. For første Gang kom Frelseren paa hendes Vej. Hun kendte ham ikke, og dog saa hun kun ham i Stjernelysets tro. Hun saa ham ikke og havde kun Spot tilovers Skikkelse: „Herre, sig blot et Ord, og jeg staar op af Graven og vender tilbage til Livet!“

„Andreas Runø, fornægter du endnu den gamle Legende?“ spurgte Stemmerne ham. „Du tier?“

„Ak, jeg tror den fremdeles ikke! Jeg aner Livets bitre Mening med det, jeg møder nu. Jeg skal flænge denne Legende i Stumper og Stykker. Jeg skal lære at se, endeligt, at al min Tro om Stjernernes Lys er Ammestuesnak som Legenden selv.“

::

En stjerneløs Aften kom hun uopfordret. Hendes Ansigt var roligere nu end i Stjernelys. Men i hendes Øjne var der et Spørgsmaal skjult, som han ikke forstod.

„Er De syg?“ spurgte Runø uvilkaarligt.

„Syg?“ smilede hun. „Maaske er jeg overanstrengt eller —? Men jeg føler det ikke saaledes. Jeg er saa underlig langt borte fra mit eget Liv. Vin og Elskov og al den Slags ækler mig, gør mig utilpas lige med det samme.“ Hun lo, en Smule forceret. „Egentlig drikker jeg helst klart, friskt Vand. Det er, ligesom om dette Vand havde Kræfter. Er det ikke sært? Nej syg? Jeg er slet ikke syg . . .“

Andreas Runø tvang sig til at lade uforstaaende. Med Vilje havde han intet fortalt hende om Astraliums formodede Virkninger paa Blodet. Han havde kun i Almindelighed talt om forøget Modstandskraft.

En tidlig Morgen, kort før hun gik fra Laboratoriet, sagde hun uopfordret:

„Hvor jeg dog længes efter at være i Sol og frisk Luft. Jeg tager i Dag bort fra Byen og kommer ikke tilbage før i Aften. Den tunge, trykkende Atmosfære, hvor mange Mennesker er sammen til „Fest“, er snart ved at kvæle mig. Jeg drikker ikke deres Vin mere — jeg kan ikke“. Hun saa lidt raadvild paa hans tavse Ansigt. „Der er saa meget, jeg ikke kan. Bare Væmmelse, Væmmelse. Men det er ikke Træthed. Snarere føler jeg mig pludselig yngre og stærkere . . . Jeg længes efter lange Ture og Stilhed. Er det ikke latterligt? Jeg er jo slet ikke syg.“

::

En Formiddag sendte Andreas Runø selv Bud efter hende.

Hun kom, straks han kaldte.

Nu stod hun hos ham for første Gang i Dagens Lys. Han greb hendes Hænder og førte dem ligesom takkende op mod sit Ansigt.

„Ebon-Suzanna!“ hviskede han. „Deres Blod modtager Astralium. Blodprøven siger det nu. Lyset vil give Dem tilbage noget af det, De begærede. Jeg forstaar det ikke. Det er aldrig sket før nu . . .“

Andreas Runø skjulte dybt bevæget sit Ansigt, som bad han en stor og ukendt Magt om Naade. Tilgivelse for mange Aar, for hver Stund han havde levet med et spottende Smil, blot fordi han ikke forstod det skønneste i det hele Liv — Livets Legende.

Og han fortalte hende om Astraliums Kraft.

„Jeg vidste, at Lyset vilde bønne mig“, smilede hun med Jubel i sine Øjne. „Jeg vidste det fra den første Aften, jeg uden at vide det gik det imøde . . .“

::

En Aften sent kom hun i Regn og Mørke, mens alle Stjerner var slukte.

„Jeg har sagt ham helt Farvel“, sagde hun stille som til sig selv. „Jeg kunde ikke mere. Lidelsen er mig for stor. Alt blev uudholdelig Væmmelse, blot jeg saa ham. Ingen forstaar mig“, smilede hun. „De vød jo ikke, hvad der er sket i alle disse Nætter. De vød ikke, hvor jeg har været, og jeg vød det knapt selv. Han spottede mig og smilte triumferende: „Du kommer nok igen! Jeg nærer ingen Bekymring i saa Henseende. Hvad vil Du ellers leve af?“ Hun hævede sit Hovede med et Smil: „Leve af! Som om det var svært — naar man endelig har faaet Lede for det meste af det, der iblandt os kaldes „Livets Nydelser““.

„Hvad vil De da nu?“

„Jeg vil bort fra Byen! Jeg vil ud, hvor der er

Sol og Træer og frisk, ren Luft. Jeg har ligesom helt ubrugte Kræfter. Jeg har altid holdt af Børn og har aldrig haft nogen, og nu synes jeg næsten, de er blevne mig en Nødvendighed og ligesom hører med til Solen og den friske Luft. Jeg maa kunne faa en Stilling paa en eller anden større Gaard, hvor jeg skulde være noget for Huset og Børnene. Blot være en Kvinde. Tror De ikke?"

„Hvorfor skulde De ikke kunne det?“ nikkede Andreas Runø.

„Jeg venter paa Svar et Par Steder, saa rejser jeg, haaber jeg.“

„Det er forstandigt“, sagde han og gav hende Haanden til Afsked. „Skulde De blive træt derude eller synes, Kræfterne svigtede Dem, saa lad os —“

„Jeg tror ikke, det vil ske“, svarede Ebon-Suzanna. „Jeg tror, jeg beholder Lysets Kræfter i mig. Den, der modtager dette i min Alder og med mine Erfaringer skal nok passe paa det. Jeg har ejet det engang, siger De? Alle Børn ejer det? Men de sætter det til, naar Livet først kommer?“

„Ja — saadan er det.“

Ebon-Suzanne sukkede og bøjede sit Hovede.

„Hvorfor er det saadan, Dr. Runø?“

„Derom maa enhver spørge sig selv“, svarede han. „Men for mig staar dette som Hovedgrunden til, at det er grænseløst grusomt at dømme Menne-sker. Den, der ved om dette, hvorom vi taler, maa omfatte alle i uendelig, hjælpsom Kærlighed. — — „Kærligheden formaar alt“, lyder Ordet. Og saa drømmer og grubler man om, at der i Kærlighedens Væsen dybest inde maa være gemt af Astraliums Kraft“.

EN DRAABES TRØST.

Andreas Runø offentliggjorde i et videnskabeligt Tidsskrift en Afhandling om det blaa Stjernelys' Egenskaber som psykisk Lægemiddel, baseret paa et bestemt iagttaget Tilfælde. Afhandlingen vakte selvfølgelig den vildeste Opsigt. Dagbladene fik fat i Sagen og misforstod eller overdrev -- og det varede ikke længe, før Andreas Runø blev bestormet med alle Slags personlige og skriftlige Henvendelser.

Han modtog de Mennesker, der kom til ham. Taalmodigt hørte han paa dem med et vemodigt Smil. Ak nej, nej, og tusinde Gange nej. Her vilde intet lykkes ham . . .

En Gang var det forundt hans Øjne at se den gamle Legende virkeliggjort. En Gang paany gik Maria frem mod Frelseren. Hans Kraft og hendes ufattelige Klippetro randt endnu engang sammen paa hemmelighedsfuld Vis og skabte Lægedom. En Gang havde han oplevet det, halvt som en Jubel, halvt som en Revselse. Men Maria var sjælden i Isral og Tiderne havde ikke forandret sig. Maaske hun fremdeles var til, men sjælden som Diamanter i Skærvebunker.

Han prøvede Lysets Indflydelse paa den eller hin. Han kendte Resultatet paa Forhaand. Han mindedes atter sit Narreværk med Indsamling af Ulykkelige fra Mørke og Gyder og Storbyens Gader ved Nattetid, naar de vandrede som Skaar uden Maal og Med. Lidt større Vilje, lidt større Tro, var der maaske blandt disse ny, som nu ukaldede søgte ham. Hvad forslog det? Han havde til Overflod lært af Livet, at det svageste af alt var Menneskets Vilje. Det stærkeste var hans Vane. Hvor Vanen var stærk,

var Troen paa Lyset brudt — brudt i al Evighed. Ebon-Suzannas sjældne Skikkelse vilde aldrig oftere vise sig i dette fattige Rum foran dette Lys . . .

::

Ogsaa Victor Hegerdahl havde søgt ham.

„Gamle Ven“, havde han frimodigt sagt og slaaet ham paa Skulderen. „Nu maa jeg sku til! Det gaar ikke mere med mit Hang til de faste og flydende Varer. Du maa give mig lidt Lede i Blodet for disse Smaadjævle!“

„Jeg kan jo ikke, Hegerdahl.“

„Kan? Hvorfor kan du ikke? Det er ærligt nok ment, hvis du tvivler? Lidt Lede for Pigebørn var heller ikke længer af Vejen . . .“

„Om gode Forsætter tvivler jeg ikke. Jeg tvivler om det, der er meget dybere.“

„Vi kan da ihvert Fald forsøge“, mente Victor Hegerdahl.

Og de forsøgte. Blodet optog intet Astralium — og Hegerdahl drak samtidig i Smug. Noget efter tog han til et Sanatorium for Nerverlidelse. Dør talte man hverken om Tro eller Vilje.

„Nej, lille Mor —“ sagde Andreas en Dag hjemme hos Forældrene. „Jeg maa opgive. Min Drøm er udtømt.“

„Helt uden Resultater er du dog ikke, Andreas!“

Var det Ebon-Suzanna hun tænkte paa? Han saa paa sin Moder. Hvad kunde hun eller andre vide om denne Sag? De kendte jo kun det lidet, han selv havde skrevet og sagt herom . . .

„Du har da helbredet, eller delvis helbredet, adskillige Drankere“, forklarede Fru Vira videre.

„Ja—a“, smilede han bittert. „Ja, det har jeg jo.

Nogle ganske enkelte fik virkelig gennem Lysstraa-
lerne Lede for Drik. Eller lad os sige: betinget Lede.
Ja, det fik de! Og det kunde utvivlsomt være op-
naaet ogsaa ad anden Vej. Thi udover dette skete
der ingen Forandring med dem. Psykisk set blev de
ganske de samme: Hidsige, brutale, modstands-
udygtige, grumsede, de samme snævre Grænser, det
samme lysfattige Stræb som forhen. Nej, Mo'r paa saa
fattige Resultater kan jeg ikke længer ofre mit Liv.“

„Jeg forstaar dig, min Dreng“, sagde Professoren,
„Du bør afslutte.“

„Og hvad saa —?“ sagde Andreas Runø lidt træt.

„Vend helt tilbage til videnskabeligt Arbejde. Du
har jo Evnerne ubeskaarne. Chemien har til Dato
været en af Menneskeslægtens største Hjælpere paa
Vejen frem. Hvad skulde vor stakkels Slægt have
gjort uden dens mange blændende Gaver?“

„Naturligvis.“ Andreas Runø rejste sig. „Jeg maa
videre ad denne Vej.“

„Bliv en Gang min Efterfølger i Professoratet,
Andreas. Jeg er jo snart en gammel Mand. Jeg tror
ikke, det vilde blive dig vanskeligt.“

„Maaske ikke, Fa'r. Saa fik du dog Glæde af
mig en Gang!“

Det lød som Smerte, som bitter Graad . . . Men
dette var for meget for Professor Runø.

„Glæde?“ gentog han og gik hen til sin Søn.
„Jeg beklager mig ikke. Vi beklager os ikke, din
Mo'r og jeg. Vi har aldrig haft andet end Glæde af
dig. Uro har vi maaske haft. Men ogsaa denne Uro
var fyldt af Undren og Glæde.“

Andreas Runø bøjede sit Hovede. I dette Øje-
blik var det, som et Ansigt med to dybe brune
Dyreøjne hvilede paa ham. Han hævede Hovedet

med et stille Smil om sin Mund. Han havde igen i Morges faaet et lille Brev fra hende. Hun havde det godt. Hun var i Lyset. En Draabes Trøst.

„Livet er dejligt dejligt som skøn Musik —“
Saaledes sluttede Brevet.

I HAR ASTRALIUM NOK —

Stjernernes Lys — det skinnede undertiden endnu i sene, stille Timer i Andreas Runøs Laboratorium. Det benyttedes ikke mere for menneskelig Lidelse. Det skinnede blot her som et skønt Symbol.

Ham kunde det glæde.

De Andre?

Andreas Runø sad i sine egne Tanker: Ak, Mennesker! I har Astralium nok selv uden Stjernerne. I kalder det ikke saaledes, I har det dog.

Hver mild og kærlig Tanke, I tænker, har Astraliums Kraft. Hver selvforglemmende Handling. Hver Angerens Taare.

Hver barnlig Glæde. Blomsternes Duft. Farvernes Leg i Lys og Skygge. Hver Tone. Hver levende Spire, der gror. Hvert Aks, der modnes. Hvert Blad, der visner og bliver Jord. Hver Fugl, der synger sin lille frejdige Sang.

Hver Tro. Hver Bøn. Hvert Kærtegn. Hvert Kys. Hvert Barn, der lever. Hvert Dyr, der troskyldigt nærmer sig dine Hænder. Hvert Træ, der breder sit grønne Rige ud for dit Blik.

Hvert Snefug, der køler din Pande.

Hver Stilhed. Hver rolig Hvilestund. Hver Søvn.

Din Sundhed. Din Vilje. Din Styrke. Din Arbejdsglæde.

Det klare, friske Vand. Alle Jordens modne Frugter. Trofasthed. Nøjsomhed. Al sjælelig Ligevægt. Tilfredshed. Ydmyghed. Al Jubel. Al Livsglæde.

Alt er Astralium. Det har Astraliums Kraft.

Men I vogter det ikke, som eders Helligdom. I ved, I kan miste det. I bekymrer jer ikke om det. I har nok, mere end nok, alt for meget af andre Ting, til at I kan skønne paa dette og holde det fast.

I bytter gladelig Astralium bort og tror, I faar noget bedre. Maaske I opdager Fejltagelsen og begærer det solgte tilbage.

Da synes jeg, I burde have det igen. I var jo forlokkede. I havde tusinde retfærdige Undskyldninger.

Men Lyset synes det ikke. End ikke Stjernerne med Livets Træ.

Hvorfor? Hvorfor dog ikke?

Al Lysets Handling er Godhed. Aldrig øvede Lyset en Gerning, der var mørk, var uden Lys.

Men dette?

Mine Øjne er svage. Jeg forstaar det ikke. Lysets Kilde blænder og forvirrer, som det stærkeste Lys maa gøre det.

Saa forbander vi Lyset og søger til Mørket, som vi bedre forstaar.

Og Astralium bliver et tomt Symbol — som de mange smiler af i deres Mørke.

SOL — OG DE DYBE
SKYGGER.

Andreas Runø benyttede nu udelukkende det lille Observatorium til chemisk Laboratorium. Han havde tidligere nu og da ydet sin videnskabelige Assistance ved en stor chemisk-pharmaceutisk Virksomhed, hvis Specialitet var at fremstille saadanne chemisk-medicinske Præparater, som hidtil for store Penge udelukkende maatte forskrives fra de udenlandske Verdensfirmaer. Maalet var at fremstille disse og helt nye medicinske Præparater herhjemme, saaledes at Udsalgsprisen til Publikum kunde stærkt reduceres og Pengene samtidig blive i Landet.

Andreas Runø havde altid haft Blik for denne Tankes Sundhed. Nu tilbød Selskabets Direktion ham Posten som chemisk Leder, og han overtog den. Han var nu oppe i 30-erne, og egentlig først ved denne Ansættelse kunde han endelig klare sig selv.

Professor Runø, hans Fader, havde ikke længer sit gode Helbred. Han begyndte at skranke og falde af. Andreas sørgede stille over sin Faders Tilstand, og næsten ligesaa meget sørgede han over sin Barndomsven Victor Hegerdahls psykiske Forfald. Flere Gange var han taget ned til Sanatoriet, fordi han vidste, hvor hans Besøg glædede og oplivede Hegerdahl. Men hvor var det trist for hvert Besøg at iagttage denne systematiske Undergravning. Aa, Victor Hegerdahl var ikke noget betydeligt Menneske, det havde han aldrig været. Men der var og blev noget barnligt over ham, noget aabent, noget vindende, under en lidt højkrøstet, forceret Form. Ond mod sig selv. Mod andre ikke. Han havde den skønne Evne helt

at kunne modtage, hvad andre Sjæle i et paagældende Øjeblik var glade for at give . . . kunde modtage disse Funker taknemmeligt, i Aarevis gemme dem i sig og ikke glemme dem. „Jeg har saamænd ikke saa meget skønt at gaa med i Forvejen.“

Andreas Runøs Øjne fyldtes med Taarer, da han hørte, Vennen var død. Fjærnt stod de hinanden, En øde Verden var imellem dem. Men Andreas Runø var vandret over denne øde Verden og havde da i sin letsindige Ven lært at elske det dybt menneskelige, der var fælles for alle, om man blot ærlig søgte at finde det.

Han tog ned til Begravelsen og var egentlig den, som ordnede alt. Hegerdahls Hustru kom hjem fra Udlandet, blev et Par Dage og rejste igen. I det sidste Aars Tid havde de slet ikke set hinanden . . . Kærligheden til den Døde voksede i Andreas Runøs voksbløde Sind.

Og dog fandt han det saa aldeles ufortjent og urimeligt, da han gennem Dødsboets Exekutor fik Meddelelse om, at Skødet paa Observatoriet, Haven og den paa Grunden liggende Villa overgik til ham som hans Ejendom, ligesom ved mulig Afhændelse den fulde Salgssum var hans. Den lille Prioritet, der endnu stod i Ejendommen, betød hverken fra eller til.

Han havde aldrig drømt om denne Gave. Han havde tænkt sig nu at give Observatoriet tilbage til Dødsboet, da han alligevel ikke mere havde synderlig Brug derfor. Boet vilde da sikkert sælge hele Ejendommen, der som Byggegrund betragtet var steget stærkt i Værdi især i de allersidste Aar. Observatoriet vilde rimeligvis blive nedbrudt ved Ejerskifte.

Denne Gave lettede en tung Sten fra Andreas Runøs Hjerte. Inden mange Uger var Ejendommen

solgt, og en stor ny Pragtbygning skulde rejses paa dens Grund. Men Andreas blev i Stand til at betale sin Fader hele den Sum tilbage, der i Aarenes Løb var medgaaet til hans Underhold og som næsten havde slugt Faderens gennem lange Aar møjsommeligt opsparede lille Formue. Den var jo altid oprindeligt bestemt til Moderen, hvis han skulde falde fra.

Andreas Runø vilde have, at hele Summen for Ejendommen nu sattes fast til hans Mor. Forældrene vilde dog ikke høre Tale om dette. Andreas fastholdt sit Ønske. Saa blev det da til, at han fradrog smaa 5000 Kroner, hvoraf han alligevel i Stilhed satte de fleste hen til sin Mor. Hvad skulde han selv med disse Penge? Hans Fornødenheder var smaa. Luksus interesserede ham ikke. Nu havde han forøvrigt som Leder af den store chemiske Virksomhed mere end nødvendig Aarsindtægt.

Nogle hundrede Kroner sendte Andreas Runø ud til det nyoprettede fattige Internat for syge Dyr. Han havde ofte ønsket at kunne hjælpe en Smule her. Hans Kærlighed til Dyrene fulgte ham bestandig, selv om han forlængst havde ophævet sit „Menageri“ i Forældrenes Hjem.

Det var saa let at hjælpe Dyr. Blot befri dem for Sygdom — da havde de Livet. Ak, med Mennesker var det tusindfold vanskeligere . . .

BEVARET —

Bladene bragte et Billede af Andreas Runøs Privatobservatorium, før det nu snart forsvandt. Her opdagede han det nye Grundstof Astralium, om hvil-

ket der for et Par Aar tilbage havde staaet saa megen Larm, men hvorom der nu var bleven mærkeligt stille.

Ebon-Suzanna sad en Formiddag i „Næsholm“s gamle Dagligstue og læste om dette og saa dette Billede. To af Grev Holcks halvvoksne Børn laa og legede paa Gulvets Tæppe, hvorover Solen sendte sit milde Lys. Kort efter kom Greven ind i Ridedragt.

„Jeg vilde gerne en Gang i den kommende Uge tage et Par Dage til København“, sagde Ebon-Suzanna.

Greven betragtede hende smilende.

„Endelig, Fru Wirèn!“ sagde han med sin glade, lidt syngende Stemme. „Jeg har saamænd tit tænkt paa, hvor lidt hovedstadspassioneret De var. Vi andre skal helst derover hver Maanedsdag for ikke helt at blive til Roer og Bøland. De har holdt troligt ud et Aarstid godt og vel. Men Børnene? Dem maa De trøste!“

De to legende Drengene blev opmærksomme.

„Hvad er det, du skal, Ebon-Suzanna? Du rejser da ikke fra os?“

Begge kom hen til hende. Den Yngste saa aldeles sønderknust ud allerede.

„Jeg rejser kun nogle Dage. Saa kommer jeg hjem igen og har Gaver med til jer fra jeres Farmor!“

„Er det derfor, du rejser?“ spurgte Mogens, den yngste, hvis venstre Arm var svag og kraftesløs og havde været det siden en Sygdom for Aar tilbage. „Farmor maa hellere vente med de Gaver til os. Vi vil saa nødtigt undvære dig!“

Den største Dreng gik hen til sin Fader, der smilende saa til. „Fa'r, kan du ikke faa Fru Wirèn til at lade være at rejse? Her bliver saa uhyggeligt.“

„Dèr ser De!“ sagde Grev Holck. „Jeg vidste det. Og Elisabeth? Vi faar Stortuderi inden Aften. Nu tager jeg af Sted.“ Han nikkede. „Klar det nu med dem — og giv ikke efter!“

Ebon-Suzanna tog til København. Hun kendte ikke mere nogen i Byen og ønskede ikke mere at kende nogen. Med hele sin gamle glade Omgangskreds havde hun brudt. De mente, hun „var bleven hellig“, og hun havde uanfægtet ladet dem blive i Troen.

Hun besøgte først Grevens Moder i Palæet i Amaliegade og bragte forskellig Besked fra „Næsholm“. Hun boede iøvrigt selv paa et lille beskedent Hotel.

Men det Besøg, Rejsen gjaldt, trak hun ud. Noget holdt hende tilbage. Hun tænkte allerede paa at tage hjem med uforrettet Sag. Byen trættede hende, var allerede bleven hende saa helt uvedkommende. Hun sad en Aften af Mangel paa andet i Teatret. Hun hørte og saa intet af den smukke Opera. Langt borte var hun i sine egne Tanker, og da Stykket var forbi, gik hun hjem til sit uhyggelige Hotelværelse.

Om Natten vaagnede hun. Hun besluttede at udrette sit Besøg tidlig om Formiddagen, men da Morgen kom, kunde hun alligevel ikke. Først hen mod Aften gjorde hun endelig Alvor af Sagen.

„Nej, er det Dem!“

Andreas Runø greb hendes Haand og førte hende ind i Laboratoriet, hvor Lyset som sædvanlig kun skinnede over hans Arbejdsbord.

„Læg dog Overtøjet. Her er altfor varmt.“

Han hjalp hende af med Hat og Kaabe og lagde det paa en Stol.

Ebon-Suzanna saa sig om, tavs, med et stille Smil sifrende over sit Ansigt.

„Ja, her ser vel omtrent ud som den Gang?“ sagde Andreas Runø og saa paa hende. Der var ikke mere denne forvitrede Patina af dunkelt Guld over det store Haar . . . det var bleven klarere eller lysere. Et Skær som af Lys, af noget levende nyt og dog uhaandgribeligt. Men hendes Ansigt var det samme . . . næsten yngre end den Gang. Og de dybtbrune Dyrøjne med lange sorte Øjenvipper beherskede Ansigtet som den Gang. Blot et langt gladere, friere Blik, der passede saa naturligt til den stærke, lidt krummede Næse.

Ebon-Suzanna svarede stadig ikke. Hun stod ved Lysspejlet, der ikke mere var i Virksomhed.

„Jeg læste, det skulde nedrives og forsvinde“ sagde hun omsider med Ansigtet vendt bort fra ham.

„Jeg maatte se det endnu en Gang.“

„Vil De ikke sætte Dem her?“ sagde Andreas Runø og gjorde en Stol fri. „Og saa maa De fortælle mig lidt. Hvordan gaar det derovre? Er De stadig glad i Deres Omgivelser? Jo, det er De, ikke sandt? Det siger Deres Smaabreve nu og da, selv om de ikke er meget omfangsrige.“

„Ja, jeg er glad!“ svarede Ebon-Suzanna og satte sig overfor ham. „Det er en naturejendommelig Egn. Og fine, hensynsfulde Mennesker. Jeg maatte være helt utaknemmelig, hvis jeg ikke var glad. Dr. Runø. Jeg har aldrig haft det saa godt.“

Men hun rejste sig atter og gik omkring i det halvdunkle Rum. Mindernes dybe Glød var i hendes Sjæl.

„Jeg har intet glemt!“ sagde hun som til sig selv. „Det Billede, jeg tog med mig af dette skønne

Rum, svarer saa helt til Virkeligheden. Saadan var det. Og saadan er det endnu, og saadan ser det ud hjemme i mine Tanker.“ Hun vendte sig pludselig imod ham. „Tror De, jeg er utaknemmelig?“

Han rystede paa Hovedet og saa paa hende med sit milde, rene Smil.

„De maa dog tro det“, kom det dæmpet. „Jeg sagde Dem aldrig rigtig Tak. Aa, jeg saa Dem jo næppe engang alle de Aftener og Nætter. Jeg var saa optaget af mig selv, af mit Haab og min Tro. De blev blot en Fremmed, næsten en Ligegyldig. Hvor var det grimt og utaknemmeligt!“

Han smilede kun forstaaende.

Hun satte sig atter overfor ham, og hendes Stemme blev lysere. „Og nu, da jeg kommer, er jeg omtrent som den Gang“, smilede hun. „Jeg taler blot om mig selv. Nu vil jeg kun tale om Dem. Hvordan har De det, Dr. Runø? Er De optaget af nye, store Ting? Aa, jeg synes, De maatte kunne magte mere end alle vi andre tilsammen.“

Han fortalte om sine Skuffelser og sine Fremtidshaab. Hun hørte lyttende efter. Meget forstod hun vel ikke. Men hendes Øjne straaede taknemmeligt over, at han sad her, her, og talte med hende, mild og fortrolig, om alt, hvad der var hans Verden.

„Lever Deres Moder endnu? Ja, det gør hun da?“

„Ja, gudskelov. Hun er jo den eneste — den eneste Kvinde for mig.“

„Jeg forstaar det“, sagde Ebon-Suzanna og bøjede sit Hovede. „Hvem skulde komme paa Deres Vej som —“ Hun skjalv ved Ordene „— som De maatte elske?“ Der gik et Smil over hendes Ansigt, som saa hendes fjerne Blik det, hun talte om: „Det maatte være en stor og dejlig Kvinde . . .“

en Lysets Engel i Straaleskær. Og klog. Alt det, hun skulde følge med sin Tanke. Og hjælpe Dem.“

„Store Kvinder synes vist ofte smaa“, svarede Andreas Runø i sine egne Tanker. „De blænder ikke. Min Moder blænder ikke heller. Og Klogskab? Hvad hjælper den? Man elsker ikke en Kvinde, fordi hun er klog. Man elsker hende, fordi man føler, hun har En behov. Resten — hvis der er nogen — det maa vel komme alt som Regn og Blomster.“

Ebon-Suzanna nikkede tavst. Endnu lyttede hendes Ansigt, som havde hun, mens han talte, skrevet de Ord ind i sin Sjæl. Hun gentog dem nu for sig selv og lyttede efter, om hvert Ord var sat paa sin rette Plads.

Kort efter gik hun.

Hendes Kinder brændte, da han til Afsked tog hendes Hænder og lagde dem ind mod sit Ansigt.

„Bevar dem! De dejlige Hænder, der vogter den atter rindende Kilde.“

— — — —

Nu kunde de bryde ned. Ebon-Suzanna havde takket det fattige Rum.

EN SJÆL GAAR BORT.

EN SJÆL STIGER FREM.

Andreas Runø var atter hjemme hos Forældrene om Aftenen. Dør sad de to lærde Mænd, Fader og Søn, over deres Bøger. Men i den sidste Time før Sengetid hvilede alle Bøgerne, og de talte med Fru Vira.

Ogsaa hende havde Aarene omsider mærket. Be-

standig havde hun denne rene Ungpigeskikkelse. Haaret var graat, lidt tyndt, men Ansigtets Træk bar trods alle Furer og Rynker det kvindeliges uforgængelige Ungdom.

Vinteren gik. Professor Runø blev gusten og bleg, og de mindste Ting voldte ham Anstrængelse. Alligevel passede han sine Forelæsninger og sit øvrige Arbejde. Han troede ikke selv, hans Sygdom var alvorlig. Men Lægen havde sagt hans Hustru og Søn Besked.

Det var et stiltiende Løfte mellem de to, aldrig at lade ham mærke, at de kendte hans Sygdoms Haabløshed. Det var et stiltiende Løfte altid at skaane ham i hans Hjem og gøre Dagen omkring ham saa god og mild, som de magtede. De to Mennesker kunde det. Med Kærlighedens store Evne bragte de Smil og Glæde over hans lidende Ansigt . . . og mange Gange midt under sine dybeste Smerter kunde han sidde i sin Stol og sende de to sit mildeste Blik.

En Aften efter et voldsomt Anfald tog han deres Hænder i sine.

„Hvor er jeg Stakkelt rig“, sagde han. „Hvor mange tusinde Mennesker lider ikke og er i deres Elendighed kun til Besvær. I to tager mine Smerter! I giver mig i Stedet af alt det skønne, eders Hjerter ejer, og mine Dage er som Lys, der midt i Stormen faar Magt til at brænde med en rolig Flamme.“

Faa Dage efter døde Professor Runø. Mildt og stille brændte Lyset ud.

::

Fru Vira bar sin Sorg med ædel Værdighed. Skøn som en Mesters Syn i Marmor var hun i disse Dage. Andreas kyssede sin Moder i Æresfrygt.

Saa skete det, som Faderen engang havde anet og søgt at forberede. Man vaklede ved Besættelsen af Professoratet, men foretrak tilsidst Andreas Runø blandt Ansøgerne. Maaske en og anden var ligesaa kvalificeret som han til denne Post. Men ingen af de andre fyldte rent menneskeligt som han. Dèr laa netop Grunden til, at de unge Studerende i en indsendt Masseadresse til Fakultetet krævede at faa Andreas Runø til deres Lærer. De maatte erobre hans ranke, sjæfulde Skikkelse. De vidste alle, at denne Mand var de Unges taalmodige og myndige Ven.

Saa kom Visitterne paany. Nu var det atter de glade Ansigter, — Gratulationsansigter.

Fru Vira havde lige lukket en ung Dame ud.

Nu sad hun i Stuen og saa paa sin Søn.

„Du talte saa lidt i Dag med Frk. Ussing. Jeg troede dog, Andreas, nu hun endelig er kommen tilbage fra Udlandet —“

„Hvad troede du, Mo'r?“

„Naa ja, I har vel altid været gode Venner . . . og skrevet til hinanden.“

„Ja. Gode Venner! Vist saa.“

„Andreas —?“ Hun kom hen til ham. „Hvorfor ikke hende?“

Han svarede ikke.

„Hun er dog saa fin, saa ren . . .“

„Ren?“ gentog han i dybe Tanker. „Har hun haft Fristelser, Mo'r?“

„Det har vel enhver ung Kvinde . . .“

„Men En, der faldt og mistede alt — og rejste sig, fordi —“ Hans Stemme sitrede. „Fordi hun var Maria, der i sin stærke Tro klamrede sig til Frelserens Skikkelse i den Form, hvori hun saa ham.“

Aa, hende, Mo'r —! Hun er min store Skikkelse. Min eneste.“

„Men hende tror du jo ikke selv paa, Andreas! Kan du huske som Barn —“

„Da forstod jeg det ikke. Jeg havde jo ikke den Slags Erfaringer.“

„Men det har du jo ikke heller nu, Andreas.“

Han rejste sig stille. Han gik hen til Vinduet, der blev han staaende længe. Han smilede ud mod det blege Solskin i Parken.

„Jo, Mo'r. Jeg har mødt den Skikkelse!“

— — —

Han sad hos sin Moder. Roligt, med Smilet om sin Mund, fortalte han alt om Ebon-Suzanna. Hvad der egentlig var sket med denne Kvinde og hvordan det var sket, havde Fru Vira aldrig før nu faaet Klarhed over. Andreas havde aldrig givet hende rigtig sammenhængende Besked. Han hverken vilde eller kunde. Nu fik hun den. Det skønneste, han ejede, det dybeste, han værnede om, det, der laa gemt og dog levede i ham og var Et ved hans Glæde og Et ved hans Hjertes Pulsslag — det gav han nu til sin Moder, fordi det var bleven nødvendigt for ham.

Hun hørte i dyb Forundring paa denne Fortælling. Hun forstod den ikke med sin Forstand, men dog med sin Følelse. Kun den forborgne Smerte, der syntes at dirre nu og da gennem hans Ord, forstod hun ikke.

„Men hvorfor . . . hvorfor er hun da ikke din, naar du elsker hende?“

„Hvorfor? Hvor ved jeg, om hun føler noget for mig? Taknemmelighed — ja. Men Kærlighed? Jeg var kun et Redskab, en Tiener. Mo'r! Hun saa mig

ikke.“ Hans Stemme steg. „Og jeg forstaar det. Netop dette gjorde hende saa ophøjet skøn!“

Moderen tav. Ogsaa dette forstod hendes Følelse. Alligevel —

„Andreas!“ sagde hun næppe hørligt. „I hører jo sammen. Her slutter al Forstand med at grunde . . . jeg synes, I to for mine Øjne smelter sammen til Et. For hvad er hende og hvad er Dig? Du siger, du engang en Aften for mange Aar siden følte, at hun usynligt gik ved din Side . . . du saa hendes Ansigt som i Vaande og næsten som Svar paa dine egne Ord, du lige havde udtalt til dine unge jordbundne Kammerater. Saa traf I hinanden længe, længe efter, et Øjeblik, paa en Café? Hvem kaldte? Du eller hun? Uopfordret gik hun til dig, ja helt uden Vilje. Hvem hjalp hende saa? Hjalp du hende eller hun dig? Eller var der en tredie Magt, som hjalp jer begge? Andreas, Andreas! Den Slags Ting hænder ikke Mennesker, som de er flest. Har man oplevet dette, er man evigt knyttede sammen. Det er at forvolde hinanden Lidelse, ikke at vedgaa det.“

Andreas Runø tørrede sin Pande.

„Men hvis hun —“

„Hun tør blot ikke tro det. Aa, jeg forstaar den Kvinde“, nikkede Moderen. „Du er dog hos hende altid, Dag og Nat . . . Og bandt du dig til en anden, Andreas, flængede du en Menneskesjæl til Døde og netop den, du fremfor alle vilde redde.“

„Ja, ja, ja, Mo'r. Ja, du har Ret. Aa ja, det er blot denne Angst . . .“

„Hendes Fortid —?“ I Tvivl kom Ordene.

„Nej, nej! — Angsten for, at det alligevel ikke var mig, hun havde behov?“

„Tal med hende, Andreas. Bed hende komme. Jeg forstaaer dig og synes alligevel, at al Tale er helt overflødig.“

Han svarede ikke. Han kyssede sin Moder.

EN HAAND I MARMOR —

Han havde blot skrevet til Ebon-Suzanna, at han gerne vilde have hendes Haand hugget i Marmor. En af de unge talentfulde Billedhuggere var rede til Arbejdet, hvis hun vilde glæde ham med at komme herover nogle faa Dage, saa Haanden kunde modelleres i Leret.

Andreas Runø løj ikke. Det havde længe været en Tanke, hvormed han lidenskabeligt syslede.

Ebon-Suzanna læste det lille Brev mange Gange, inden hun svarede.

Hendes Haand i Marmor? Et underligt Ønske. Hvad betød dette Ønske? Hendes Haand? Han elskede hendes Hænder. Hun vidste det. Hun skaaede og værnede disse Hænder som hans Ejendom.

Men fik han nu hendes Haand i Marmor — havde han saa nok? Var det alt, han havde behov?

Og hvad saa?

Saa rejste hun hjem igen. Og det kunde hun ikke.

Hun kunde det ikke. Da var Drømmen brudt. Drømmen var uvirkelig, hun vidste det, havde altid vidst det. Men den levede sit Uvirkelighedens Liv i hende og styrede hver en Handling, hvert Ord, hvert Smil, hun ejede til Glæde for sine Omgivelser.

En Haand i Marmor —

Nej, Andreas Runø. Nej! Bad De om mig selv,

om det saa var blot for en Time, blot for et Par flygtige Sekunder, saa kom jeg, hvor jeg end var. Da fyldtes jeg af Virkelighed, en større og rigere end aldrig før. Bagefter? Jeg ved det ikke. Jeg vidste dog, at jeg en Gang var din og Et med dig . . .

::

Hun sad en anden Aften alene i sine Tanker. Børnene sov. Greven havde Bridgeparti. Hun viste sig aldrig efter Bordet ved Grevens Herreselskaber og fulgte ham aldrig til Egnens Selskabelighed, skønt hun ofte var opfordret. Hun blev hos Børnene. Særlig lille Mogens med den syge Arm stod hendes Hjerte nær.

En Haand i Marmor —? Begyndte hun at forstaa?

Han, der saa underligt kunde ane Mennesker, anede han da, hvor det for hende bar hen? Hvem sagde ham det? Hendes Smaabreve gjorde det ikke. Hun selv ikke heller. Hvad vidste hun selv?

At hun ikke var Grev Holck ligegyldig. At han i Stilhed holdt af hende. Hun vidste vel det. Maaske hun virkelig kunde blive hans Hustru ved et dri-stigt Greb. Børnenes dybe Kærlighed vilde hjælpe hende.

Grev Holck! Ebon-Suzanna smilede vemodigt. Høj og lys med blaa Øjne, lidt højrøstet, ikke brutal, selv om han paa Bunden maaske havde nedarvede Anlæg derfor. En glad Sjæl i Ligevægt, jævn i Tanker, jævn i Følelser. Et uudviklet Barn, skønt jævnaldrende med hende, der gik tankeløs gennem Verden, fløjtende, med en Vits, hvor mere trælbundne brugte en Ed. Hun kendte Typen. Der var værre Mandstyper til end den ganske vist. Men hvor var ogsaa denne hende ligegyldig. Elske ham? . . . Hun kunde det ikke, selv om hun vilde.

Sælge sig? Sælge sin Troskab for en Grevinde-titel? Begynde forfra igen. Kunde hun det?

„Menneskets Vilje er svag, naar Fristelsen kommer i den belejlige Stund. Ak, der er Astralium nok. De sælger det for ringere Ting . . . Nu nærmer Tiden sig atter, Ebon-Suzanna, ogsaa for dig! Din første store Fristelse i dit nye Liv kommer til dig. Og alt, hvad du vandt tilbage — du sælger det gladeligt paany for ringere Ting. Saadan er vi, de fleste af os. Jeg kan ikke ændre det . . .“

Saa giv mig det skønneste hos dig, din Haand, som et Minde om en dejlig Drøm. I Marmoret kan den bevares, kun dør, kun dør . . . thi nu mister din Haand sin Skønhed lidt efter lidt. Jeg kan ikke ændre det . . .“

Var det dette, han anede? Var det derfor, han bad?

Nej, Dr. Runø! Jeg ejer intet, der maa hugges i Marmor for at bevares. Saaledes smiler
Ebon-Suzanna.

Andreas læste det korte Brev, hun sendte ham som sit Svar. Han grundede over det. Et dunkelt Sprog, men Ebon-Suzanna var ikke dunkel i sit Væsen. Han lyttede bag Ordene. Hvad var det, hun sagde ham? Han syntes, at grønne Farver laa skjult et Sted under Ordene.

Det var — syntes han — som vilde hun ryste en Anklage fra sig? Hvem havde anklaget hende? Hans Angst? Den kunde hun ikke kende. Han kendte ikke selv dens Væsen.

Og dog, hun maatte kende den, skønt den ikke var udtalt. Se, atter drog det sig sammen — og hvad var hende, og hvad var ham? Havde hun haft

en Fristelse? Og var hans Angst for at tale at søge i denne Fristelse? Frygtede han, hun skulde bukke under for den? Men se, hun forstod, hvad end ikke han selv forstod. Hun frigjorde sig med et Smil, halvt spodsk rettet imod hans ubevidste, aldrig udtalte Angst, halvt saaret over hans Bøn, der syntes hende latterlig ringe imod det, hun kunde give ham og han ikke bad hende om. Det var, som foldede hun trodsende sit hele Væsen nøgent ud for hans Blik:

„Saaledes smiler Ebon-Suzanna.“

::

Han skrev ikke til hende.

Han tog hendes Smaabreve frem og læste den usynlige Skrift bag alle Ordene.

En Kvinde, hvis Barndom randt hen i et rigt og moderne Storbys-Hjem. Hun lærte, at Livet var Nydelse. Saa maatte hun nyde. Det gjorde de alle, der omgav hende. Purung blev hun gift og blev i den samme Verden. Thi Kærlighed — hvad var Kærlighed? Han tog sig jo ud, en anset og køn ung Mand med Automobil og fornøjelig Omgangskreds, velsitueret i alle Maader, havde ~~enda~~ Raad til at smile og finde Livet idel Herlighed — i hvert Fald for sig. Alt, hvad hun ønskede, kunde hun faa. Hun skulde være „hans egen lille søde Kone“, tilstrækkelig fin og køn til at kunne fremvises og vække Misundelse. Ja vist, saa elsker hun ham.

Det brast, som det maatte. Fraskilt Hustru. Man smilede. Hun var jo ung. Hvorfor ikke prøve igen? Kærlighed — aa, overspændt Snak! Og der kom en Mand, der atter vilde tage hende ind i det glade, sorgløse Liv. Taknemmeligt tog hun imod ham. Hun

syntes knapt, hun havde et Valg. Det brast, ogsaa dette . . .

Tomhed, Træthed, Bitterhed. Ægteskabet var forældet som Institution. Man skulde ikke binde sig til hinanden. Man skulde tage Livet, som det var. Ensomhed, mens de andre var glade — aa nej, ikke mere! En Mands Elskerinde? Hvorfor ikke? Han var god. Han hjalp hende jo. Hjælp fra Hjemmet var Slut. Faderen! ruineret, Knald og Fald. Og nødigt staa i Taknemmelighedsgæld til den forhenværende Gemal, der kun betalte til hendes Underhold, nødtvunget, bag Ærgelser. En Elsker trænger til at skiftes. En ny. En anden. Mens Tiden gik. Atter Tomhed, Træthed, Bitterhed. Hvad var Nydelse? Hvad var Kærlighed?

Kærlighed var den eneste Nydelse — men den kendte hun ikke. Alle andre Nydelser kendte hun og æklede ved dem. Da krævedes endelig en Viljestyrke, og hun var for svag i sig selv. Saa blev hun i Livsleden, der truede med at kvæle hende, hun ønskede sig Glemsel, Udslettelse — — og da, saa sent, gled han, Andreas, ind i hendes Liv.

. . . Han selv? Ak, saa han ret og var ærlig, havde hans egen Vej været ganske som hendes. Han havde vel ikke, som hun, givet efter — nej, det helt modsatte havde han gjort, fordi han ingen Kvinde traf, der stod hans Hjerte nær. Men begge Veje førte til det samme Resultat: Tomhed, Bitterhed.

Ærlig Andreas — du føler dig bitter mod Kvinderne! Du synes, de har unddraget dig at nyde det bedste i Livet. De har ringeagtet din Ungdom, din Styrke, din Renhed, din Mennesketro. De har gjort dig til en gold Skabning, en Ensom, hvad du mindst af alt begærede . . .

Se, saadan gled de sammen paa ny: han mod

hende, og hun mod ham. Til En. Til den, der havde Kærlighed behov. Kun Kærlighed. Kun denne ene Kilde kunde slukke det Væsens Tørst, der var bleven til gennem hans og hendes forskellige Lidelse.

Men dette vilde han ikke skrive til hende. Han nænnede ikke at skrive. Det var for fattigt, for blegt, at skrive om Kærlighed. Det var at bedrage sig selv og hende. End ikke Ord skulde tale derom. De fattige Ord. Den dybeste, skønneste, saligste Stund i éns Liv, den skulde ikke fødes til Verden i Ordenes luvslidte Dragt.

Den skulde komme til dem i Tysthed. I et jublende Skær af blaa og grønne Farver. I en Duft af store, vaagnede Skove, hvor de gik ene — som En.

For kun saadan var det Sandhed. En Sandhed uden Ordenes tvivlsomme Løfter. Det var blot Livet, der fødtes. Det var kun en Blomst, der sprang ud. Det sker i Tysthed.

TYSTHED.

Andreas Runø skrev stadig ikke til Ebon-Suzanna.

Hun gik i Uro derovre. Hun ventede. Hun ventede hver Dag, og vidste ikke selv, hvad hun ventede paa.

Og helt mod sit Ønske og halvt uden rigtig at sanse det, stod hun tilsidst en Aften i København.

Storbyens Mylder af Lys, Lygter, Vogne, Cykler, Mørke og Skikkelser . . . hun syntes, hun gik i en sælsom Verden, hvor hun aldrig før havde været. Et Sted dybt borte i Underverdenes Lande, hvor hun

skulde igennem. Hvorhen? Til hvad? Hun vidste det ikke. Hun vidste intet. Hun spurgte sig selv om Vej.

Hun gik op ad en oplyst Trappe i et kønt gammelt Hus ved Parken. Hun fandt en Dør med et Navn, der forekom hende fremmed.

Saa stod hun i et Arbejdsværelse, hun ikke kendte. En enlig Lampe lod Rummet drømme i Dunkelhed. Dør stod en haard, umagelig Stol ved dette Bord midt i Stuen, hvor Bøger og Papirer laa. Stolen drog hende. Hun satte sig og vidste ikke, at hun sad der.

Saaledes fandt Andreas Runø hende i sin Stue, da han kom.

Hun rejste sig ikke. Hun saa ikke paa ham.

Han spurgte hende ikke, og ingen Forundring var at læse i hans Ansigt.

Han havde allerede oplevet dette navnløse Øjeblik for længe siden. Nu bekræftede han det for hende i dette tyste Smil, der talte mere end alle Ord . . .

::

Da Ebon-Suzanna bad Grev Holck løse hende fra sine Forpligtelser paa „Næsholm“ saa snart, det var muligt, slog en Anelse til. Alt, hvad der stod i hendes Magt, gjorde hun for at forhindre den pinlige Scene. Det lykkedes ikke.

Da alle Overtalelser om at blive syntes frugtesløse, bad han hende i sit og Børnenes Navn blive hans Hustru.

„Jeg har ikke villet dette Øjeblik, Grev Holck“, svarede Ebon-Suzanna meget stille og rakte Haanden ligesom undskyldende eller afværgende mod ham. „Jeg er allerede Andreas Runøs Hustru.“

„Andreas Runø? Forskeren, Professoren . . .“

Hun nikkede. Hun tog hans Haand, kyssede den og gik ud af Stuen.

Afskeden med Børnene var tung, da Dagen kom. Den lille Mogens græd, som skulde hans Barnehjerte sprænges.

Ebon-Suzanna bøjede sig ned og kyssede ham: „Du var det kæreste, jeg havde paa Jorden før nu. Lille Mogens, lille Mogens . . . tak for alt det, du har lært mig om Kærlighed. Jeg kendte saa lidt dertil. Jeg skal gemme alt, hvad du lærte mig!“

Grev Holck saa vemodigt paa den, der syntes ham udvalgt til disse Børns Moder . . .

Saa gik han langsomt ud for at give Ordre til Kusken.

::

Det var en Foraarsaften i Heidelberg. Rejsen fra Hellas gik atter hjemad. De sad paa en ældgammel Stenbænk udenfor en forvitret Klosterbygning. Livet gik i sin daglige Dragt omkring dem.

„Hvad saa Ebon-Suzanna?“

Hun talte dæmpet, næsten hviskende.

„ . . . Saa syntes jeg, at jeg kom til dig med mig selv i Behold. Ja, trods alt. Jeg kom med al min Længsel. Aldrig fik jeg Lov at give mit Hjerte i mine Kærtegn. Min Skat laa ubrugt — lige som din. Jeg troede, det skulde forklares dig. Jeg syntes, en saadan Forklaring vilde lyde hæsliq, naar den kom fra mig. Og jeg tav. — — Nu slutter den skønneste Rejse, og vi tager hjem.“ Hun ligesom studsede ved Ordet. „Hjem? Jeg havde glemt det Ord. Hjem til det Sted, hvor du lever. Dér skal ogsaa jeg leve og have mit Hjem! Hvor er det for-

underligt blot at tænke derpaa.“ Hun lagde sin Haand fast i hans. „Tak for Indvielsen til min Gerning, Andreas! Jeg gav dig min Længsel, og du forstod den helt uden Ord. Du modtog den, som var den en kostelig Gave . . .“

„Den skønneste og sandeste, Livet har givet mig“, bekræftede han.

De talte uden Ord. Det gamle Klosters vise Klokker begyndte at ringe, som vilde de takke de to, der sad paa Bænken i Aften.

Der gik en gammel, fattig Krøbling forbi.

„Hvor Klokkerne ringer dejligt i Aften“, munde han og hilste og gik.

DET GAMLE HJEM.

Det gamle Hjem ved Parken overgik til Andreas Runø og hans Hustru. Saaledes vilde Fru Vira det. Selv tog hun til et Pensionat i Nærheden, hvor en af hendes gamle Veninder boede og havde afventet hendes Komne som en Glædesdag.

Ebon-Suzanna gik endnu bestandig som i Uvirkelighed. Hun ligesom kunde ikke tro det. Var det virkelig sket? Og hvordan var det sket? Hun huskede et Brev om en Marmorhaand, saa svimlede det . . . Lyset voksede, bredte sig . . . kaldte . . . og helt forvirret sad hun en Aften her i denne Stue . . . en fremmed, ukaldet Gæst, hvis Komne dog var beredt.

Intet Hjem, Andreas Runø kendte, havde ejet mere Hygge end det, der nu var Ebon-Suzannas og hans. Luksuriøst havde det af gode Grunde aldrig været. Her var ingen Kostbarheder. Alle dets Møb-

ler var beskedne og jævne. De prangede dog ikke heller som Imitationer for at synes noget, de ikke var.

Men Aarene var gaaet deres Gang over disse Stuer. Det gamle Hjem var nu falmet og slidt.

„Er der noget, Du gerne vil have fornyet?“ spurgte Andreas Runø sin Hustru. „Tæppet i Dagligstuen synes dig maaske lidt for slidt?“

„Det har jeg virkelig ikke tænkt over, Andreas“, svarede Ebon-Suzanna. „Tror du, jeg gaar omkring her og vrager og kasserer?“ Hun kom hen til ham. „Aa, det er mig saa ligegyldigt. Boede vi paa et Loftskammer, var jeg glad ved det. Blot du var dèr.“

„Men køb, hvad du synes —“

„Lad mig være fri, Andreas. Al denne Luksus og Kostbarhed, jeg har set nok til at kunne vurdere det paa rette Maade. Det glæder mig ikke mere. Jeg nærmere gruer ved at komme det nær. Paa „Næsholm“ var det den samme Verden — kostbar gammel Rococo, Louis XVI., Empire — blot ikke i min egen Stue. Den fik jeg snart rensat for al Pragt og Glimmer.“ Hun mødte hans Blik. „Nej, jeg elsker disse Stuer, som de er. De taler til mig, som ingen Stuer før dem. Jeg vil ingen Forandringer have!“

„For min Skyld naturligvis ikke“, sagde Andreas.

„Det gamle Gulvtæppe her i Dagligstuen“, fortsatte hun og fæstede sine Øjne paa det. „Ja, det er slidt af de mange Aar. Glade Trin, urolige Trin, kærlige, tankefulde, spørgende Øjeblikke, din Faders og Moders Trin og dine. Din første Ungdoms raske, hurtige Trin og lyttende tankefulde, og din Barndoms maaske ogsaa? Og dit Livs store Øjeblikke i Skuffelse og Glæde sammen med dine Forældre — alt har det gamle Tæppe set. Og saa skulde jeg tage

det bort, fordi det trofast bar alle Tidens Mærker? Møblerne er jo ogsaa „slidte“, som det hedder, men netop derfor er de mig saa skønne. De har ligesom Sjæl, ikke sandt, Andreas? De er ikke „pragtfulde“. Men de er gamle og kloge. Og gode! Man kan næsten tale med dem. Ja, alt dette maa du mange, mange Gange selv have følt. Det er kun for mig, at et saadant Hjem er en helt ny og ukendt Verden. Den aabner troskyldigt sine Arme mod mig, som om den allerede troede paa mig Fremmede.“

Andreas Runø tav. Men sin Moder fortalte han Ebon-Suzannas Ord. Og intet i det gamle Hjem blev kasseret. Alt skulde følge dem.

Og dog — en lille Forandring fik Hjemmet at se. Spisestuen, der laa ved Siden af Sovekammeret, maatte ofres. Her fik Andreas Runø sit Soveværelse. Saa var der kun to gode Opholdsstuer tilbage . . .

Dette var en Idè fra hans tidligste Ungdom. Ofte havde han omtalt den i Diskussioner om Ægteskabet, og ofte havde man smilet af ham.

Hvad var der at smile af? Det fælles Sovekammer for Ægtefæller var en uhumsk Fortidslevning. Hans Mening havde ikke forandret sig som Nygift. Forstod man da ikke, at her i dette Fælleskammer lagdes, ofte helt ubevidst, den første Spire til Ægteskabets Forlis? Her øvedes de smaa Hverdags-synder mod Samlivets Etik. Smaa, aa ja. Men Draaben huler Stenen. En Gang blev de store. En Gang blev de maaske til Væmmelsens Gift?

Nej, hver Sjæl maatte have sit Lønkammer. Al Renhed krævede sit stille Sted. Og den lille, følsomme Gud Eros havde sine Dødsfjender i Uskønhed, Ligegyldighed, Sløvhed, Vane . . .

„Forstaar du mig mon, Ebon-Suzanna? For-

staar du, hvorfor der maa være en lille, halvaaben Dør imellem os?"

„Om jeg forstaar det?“ smilede hun og kyssede ham. „Ja, du kan tro, jeg forstaar dig . . .“

::

Saaledes kom Dagene. Livet.

„Andreas —“

Hun sad i Sofaen. Han ved sine Bøger.

„Mit Liv og dit — er et Æventyr!“ Han vendte sig fra Bøgerne og saa smilende paa sin Hustru.

„Hvorledes bliver et Æventyr til?“

„Det bliver vel digtet af den store Mester“, svarede han.

„Er det ikke i os alle?“ spurgte hun. „De mange drømmer det lysvaagne, blot uden at opleve det. Men at oplive det, Andreas, det er som at give et Løfte.“

„Hvad lover du, Ebon-Suzanna?“ svarede han spøgefult og rakte hende Haanden.

„Aldrig at trætte dig!“ svarede hun helt i Alvor.

„Du har dit store Arbejde og skal ikke forstyrres. Saa drømmer jeg, at jeg er i dit Arbejde.“

„Det er du. Fra før jeg kendte dig, var du dér.“ Han fortsatte: „Og ikke mindre nu i denne Tid. For det er vist dig, der har fremkaldt dette nye Arbejde i mig.“

„Hyad er det for et Arbejde, Andreas?“

„Jeg er igen begyndt at arbejde med Lysets Problemer. Jeg tror, at naar man først begynder paa dette, kan man ligesom ikke afslutte. Det er, som Lyset drager alle sine Forskere. — Og mens jeg nu i Laboratoriet arbejder videnskabeligt med de elektriske grønne Straaler, hvisker mine Tanker som smaa respektløse Fantaster om helt andre og sære

Ting. I mine Tanker — men kun dør desværre — er det mig, som om alle Mennesker udstraalet Lys, mere eller mindre naturligvis.“

„Hvad vil det sige?“ Ebon-Suzanna rejste sig forundret.

„Lyset ser vi ikke, af den simple Grund at vor Kikkert — vort Øjes Nethinde — er for svag. Et grønligt Lys, skulde jeg antage. Jeg har i Grunden anet dette ligefra Barn. Ubevidst naaede de grønne Straaler mig undertiden gennem Menneskenes Ord, og da vidste jeg altid, hvad det var for et Menneske, jeg havde for mig.“

„Men naar ingen kan se de Straaler?“

„Der maatte vel en Gang kunde findes et Fotometer — en Lysmaaler — ogsaa for dette Lys? Og fandtes dette, vilde det revolutionere Menneskene.“

„Hvorledes, Andreas?“

„Lyset var vel et Udtryk for vedkommendes psykiske Kraft, hans Sjæls Styrke og Renhed. I helt anderledes paalidelig en Grad, end Ord og Handlinger er det“, fortsatte han, da hun tav. „Talen er en Kunst, som ikke alle kan lære. De fleste Ord falder ved Siden af. Ogsaa Handling er for saa vidt en Kunst. Mange Mennesker, ja de fleste, siger et — ofte noget skønt — og handler anderledes, mindre skønt, ja ofte endog i den modsatte Retning, end deres skønne Ord lod vente. Saadanne Mennesker kalder vi i Reglen Bedragere, Hyklere. Men er de det? Er de det absolut?“

„Det maa de da være!“

Andreas Runø rystede paa Hovedet.

„Jeg syntes en Gang som du. Men det er kun en haard og uforstaaende Tanke. Gnidningsmodstanden med Virkeligheden kan være uovervindelig for

den svagere. Men derfor kan hans skønne Ord, hans rene Tanker, have den samme Sandhed for ham — og for os andre. En skøn Tanke bliver iøvrigt aldrig ringere, fordi dens Ophavsmand selv handler imod den. Underligt, saa Menneskene næsten altid misforstaar her.“

Hun blev tankefuld.

„Men Lyset. Hvad det?“

„Kunde man maale hvert enkelt Menneskes Lysstyrke med et lille Apparat, enhver kunde have hos sig, kom vi ud over alle Ord og Handlinger som Bedømmelsesgrundlag“, svarede Runø. „Vi fik mere Tryghed overfor hinanden. Vi vidste nemlig nøjagtig, hvem vi havde for os. Løgn og Forstillelse var fra nu af en Umulighed.“

„Ja, ja —“ smilede Ebon-Suzanna forstaaende.

„Men dermed vilde i samme Øjeblik Lysstyrken blive den eneste Værdimaaler blandt Menneskene. Et Individ med et ringe Lys vilde blandt alle gælde for en ringe Ting, ligegyldigt om han var Konge eller Tigger. „En ringe Ting“ vil imidlertid intet Menneske være. Den Dom, udtalt af alle, kan han simpelt hen ikke bære paa sine Skuldre. Saa er der da kun Et for ham at gøre: søge at forøge sin Lysstyrke. Og det vil blot sige: søge et ædlere og renere Liv.“

Ebon-Suzanna kom hen til sin Mand. „Du sætter mig saa ofte med dine Tanker i Feber, der ligesom brænder og ætser. Mit Hjerte banker af Glæde ved at forstaa dig. Jeg synes, jeg blot ved at lytte til dig en Gang maa kunne blive et stort og dejligt Menneske.“

„Det, jeg taler om, er jo kun Teorier, Filosofi, om du vil“, smilede Andreas Runø og kyssede hende.

„Endnu! Maaske i hele min Levetid. Men en Gang? En Gang, naar vi faar fravristet Lyset al dets Hemmelighed? Thi Hemmeligheden ligger dèr og kun dèr. Alt andet er Livets Narreværk.“

::

De havde haft deres første smaa Aftenselskaber. Hverken hans eller hans Forældres Omgangskreds havde nogensinde været stor. Nogle enkelte ældre og yngre Mænd fra Universitetskredse med deres Hustruer eller Døtre, en Maler, et Par Forfattere, der her hentede sig Inspirationer . . .

Nu kendte Hjemmets Omgangskreds Ebon-Suzanna. Hun havde gjort et intelligent, stilfærdigt Indtryk paa dem alle, der ikke uden Spænding havde glædet sig til at se den Kvinde, Andreas Runø endelig i sit 36te Aar havde valgt fremfor alle andre. Og dog flere af dem, især blandt Kvinderne, havde i Stilhed været lidt skuffede. Ejendommelig var hun med det store kastaniebrune Haar, den lidt krummede Næse og de brune Dyrøjne, men smuk? Man sagde, hun var fyldt de 30. Hun saa yngre ud med den friske, solgyldne Teint. Hendes Fortid? Man havde hørt saa meget. Hun virkede saa mærkelig befriet, som en ny, en anden, skønt man ikke kendte den, der var forsvunden. Forandringen laa om hendes Væsen som Anelse. At hun holdt af ham — det saa enhver ved det første Blik.

Fru Vira havde fra hin første Aften syntes om sin Svigerdatter, og Sympatien var stadig vokset. Hun kom i Aften fra deres Hjem og sad nu før Sengetid og talte med sin gamle Veninde i Pensionatet.

„Ak ja —“ begyndte hun. „Vort Ægteskab var lykkeligt, det tør jeg bekende for alle. Men vi var

dog hver især af den gamle, lidt snævre Skole. Dette her har ligesom udvidet alle Ægteskabets Grænser. Ebon-Suzanna er nu bleven Assistent hos Andreas paa Laboratoriet. Hun var vel for meget alene og kunde føle det nu efter et Aars Ægteskab. Ja tænk, et Aar omtrent er det siden, hun kom den Aften, som jeg aldrig vil glemme . . . Naturligvis er det ikke meget, hun kan hjælpe med paa Laboratoriet, men alligevel! Ogsaa paa Studie-Laboratoriet assisterer hun og kommer saaledes i Kontakt med alle de unge Studenter. De er helt begejstrede over hendes venlige Hjælpsomhed, siger Andreas. Og nu har hun faaet indført smaa Studenteraftener hjemme hos dem. Det er mest unge, begavede Studenter, der har har deres Hjem i Provinsen og føler sig lidt overladt til sig selv. Andreas synes saa godt om Tanken. Man kommer dem nærmere derved med Raad og Daad.“

„De holder uendeligt meget af hinanden“, sagde den gamle Veninde.

„Uendeligt!“ gentog Moderen. „De er hinanden saa nær. De lever paa samme Vis: den samme enkle og rene Kost, lange Ture ud i Naturen, gymnastiske Øvelser om Morgenens, iskolde Bade, gennemført Renlighed . . . Hun holder sig ogsaa mærkværdig ung, Ebon-Suzanna!“

„Det er dejligt at høre saadan noget en Gang imellem“, sagde den gamle Veninde. Hun sad og smilede. „Man hører ellers kun om Folk, der vil skilles, og bliver gifte igen og alligevel render fra hinanden. Og Pengene smider de paa Restaurationer og i flotte Butiker, og Hjemmet lader de skøtte sig selv. Blot de en Aften skal sidde hjemme, falder de i Søvn af Kedsomhed.“

„Ak ja, de Stakler“, sagde Fru Vira. Hun sendte endnu en Gang de to i det gamle Hjem sine kærlige Tanker.

— — —

To af de unge Studenter gik hjemad fra en tilbragt Aften hos Andreas Runø og hans Hustru. De talte sammen om det skønne Hjem.

Pludselig blev den ene tavs. Han rømmede sig et Par Gange — saa greb han den andens Arm.

„Har ogsaa du hørt noget om Fru Ebon-Suzanna . . . noget fra Fortiden?“

Den anden svarede ikke.

„Tror du paa det . . . jeg mener, tror du, hun en Gang har været saadan?“

Kammeraten saa ud i Mørket. Et underligt hen-givent Smil laa over hans Ansigt.

„Det er umuligt! Ikke sandt?“

Kammeraten blev i Smilets Verden. „Jeg vilde ønske, det var sandt“, sagde han stille. „Jeg tror det ogsaa!“ Og helt vendt mod den anden fortsatte han: „Se paa hendes Smil. Hendes Øjne! Aa nej, jeg kan ikke forklare det. Gudskelov kan jeg ikke ødelægge det med alle de dumme Ord. Jeg vil, at det skal være Sandhed. En Salme, et Orgelbrus! Man kaster sig paa Knæ. I Tak. I Graad. I Jubel. Jeg ved det ikke . . .“

Længe gik de tavse.

„— — Jeg forstaar digt godt, lød til sidst en Stemme, der ligesom endnu lyttede.

DET VISE SMIL.

Ti Aar af et Menneskes Liv —

En Taage, hvori man famler sig frem. En Morgen med selvbevidst Smil og hastige Skridt mod et Maal, der maaske en Dag bliver naaet, eller maaske allerede blev glemt inden Aften. Dage, lange Rækker af Dage med byrdefuld Strid. Intet opnaaet, knækkede Modet. Nu Vin og Dans, Fest og Musik, blot Dagene gik. Men Taagen fulgte. En Sejr, der blev glemt. Et Skrig, en Bøn. Kun Stilhed. I Taage famler man sig frem. Aarene gaar. En ny Taage begynder. Lidt Sorg og lidt Glæde. Det meste nu glemt. Træthed. Aarene gaar. Og ny Taage følger. Saa skjuler den En tilsidst. Hvad var det alt?

Eller det sker altsammen i ti Aar af et Menneskes Liv:

Lyset fik vakt dig, har skabt dig paa ny. Det synger omkring dig, i dig, fra dig, du jubler nu over Livet. Kræfterne vokser. Dine Tanker modnes til ædel Frugt. Du er mild, har aabne Hænder og aabent Hjerte. O, hun er hos dig. O, han er hos mig. Vi er Et. Vi kan ikke skilles. Dag og Nat har det samme Lys. Alle Erindringer lever i Straaleskær. De samler dig Skatte. De arbejder for dig.

Foraar og Sommer, Efteraar, Vinter. Perler, der skifter i Farvespil, men har samme Sjæl.

Er det saa længe siden? Jeg synes, jeg er ung endnu. Tiden mærkede jeg ikke. Den var som et Kys. Hvor Tiden gaar . . . Ti Aar?

Saa længe havde deres Ægteskab varet, og endnu laa alle Aarene for dem.

Andreas Runøs tætte sorte Haar var bleven lidt tyndt og blegt, og hans høje Pande var bleven furet af meget Tankearbejde. Han var dog bestandig rank og stærk. Hver Morgen jog det iskolde Vand over hans Muskler og bragte Smilet frem i hans Ansigt. Maaske havde han tabt lidt af sin Ungdoms „okulte Evner“, som Faderen altid kaldte dem. Ak ja, Livet sletter ud hos alle, ogsaa hos ham. Andreas Runø vidste det. Selv det reneste Blod inficeres i Livet, uden at man vil det, uden at man ved det . . .

Ebon-Suzanna havde ikke mere sit brungyldne Haar. Det var bleven til Sne over unge Træk. Usædvanlig tidligt havde dette foranderlige Haar faaet denne sidste Farve, men Ansigtet bar uovervindeligt Ungdommens Mærke — som Andreas' Moder den Gang gennem lange Aar.

Blandt de unge Studerende paa Laboratoriet, hvor hun stadig færdedes i sit Arbejde, var hun rent ud forgudet. De elskede hende. Vist skabte hun de reneste Følelser, som disse Unge overhovedet kunde optage i sig. Flere af dem, der kom det lille Professorhjem paa nærmere Hold ved de private Studenteraftener og ikke længer kendte til en Moder eller maaske aldrig havde kendt en Moder, drømte gennem Ebon-Suzanna den dejligste af unge Drømme. De kom til hende. Hun hørte paa dem, og kunde hun hjælpe, saa hjalp hun dem. Var det hende for svært og indfiltret — og det kunde jo hænde blandt disse fremstormende Unge — smilede hun alligevel frimodigt.

„Tal med min Mand. Hører De! Han kan meget bedre end jeg. Han forstaar meget mere.“

„Professoren har saa meget andet at tænke paa“, kunde de lidt forlegne indvende.

„Vist har han ikke“, svarede hun. „Han er jo til for det samme, siger han altid. Skal jeg sige, De gerne vil tale med ham i Enrum?“

Saa hørte Andreas Runø paa disse Unge. Sjældent eller aldrig mødte han i dem sig selv fra sin Ungdom. Alligevel forstod han dem — og ofte fandt han rørende smukke Tanker dèr, hvor han mindst havde ventet det. Da gik Andreas Runø i Ilden for denne unge Mand. Det skønne maatte bevares. Det maatte ikke dø sin altfor tidlige Død.

De gik en Efteraars Aften efter endt Arbejde sammen i de store Skove i Byens Nærhed. De gik saa ofte sammen i al Slags Vejr de lange Ture, som ingen af dem kunde undvære.

Andreas Runø fulgte tavs de faldende Blade. Han smilede.

Ebon-Suzanna kom til at se paa hans Ansigt.

„Hvorfor gaar du og smiler, Andreas?“

„Hvorfor?“ svarede han. „Fordi intet paa denne Jord kan vare evigt. Alt har sin Tid.“

„Er det saa glædeligt?“

„Jeg synes det“, svarede han. „Livets Værd beror ikke paa Kvantitet, men paa Kvalitet. Ikke paa Længde, men paa Dybde.“

„Hvad er Livets Dybde, Andreas?“ Hun tog hans Arm.

„Det er, synes jeg, at kunne forstaa med et ydmygt Smil, at saadanne Aar, som vi to har levet sammen, ikke kan vedblive.“

Det gav et Ryk i hendes Arm, og forvirret saa hun paa ham.

„Misforstaa mig dog ikke“, sagde han roligt. „Jeg mener blot: ogsaa til os maa Sorgerne komme. De mørke Stunder. Lyset kan ikke bestandigt skinne paa os og atter paa os.“

„Du mener Sygdom og, og —“

„Hvorfor være bange for at udtale det, Ebon-Suzanna“, svarede han. „Jeg mener Arbejdsudygtighed, svigtende Kræfter, Sygdom og Døden.“

„Ikke Døden, Andreas. Blot ikke Døden!“

„Dø skal vi alle. En af os maa dø først. Døden er ikke Udsltelsen, Ebon-Suzanna.“

„Jeg kan ikke tænke paa Døden. Jeg har aldrig kunnet det . . .“

„Det er Fejghed, min lille Ven! Jeg tænker daglig paa Døden. Jeg søger at gøre ogsaa den til min Ven. Og det er lykkedes mig“, fortsatte han, da hun ikke svarede. „Vi maa dog èn Gang have Klarhed paa alt. Alt tænkende Liv higer efter Klarhed. Og kun Døden kan give os den.“

„Saa rensset for Jegfølelse kan jeg ikke tænke“, svarede hun.

Han smilede pludselig og gik hurtigere.

„Men naar Bladene er faldne og Vinteren er forbi, kommer Foraaret atter. Og saadan bliver det ved. Det ranke Træ gaar ikke ud. Mange, mange Aar skal det leve endnu. Vi er jo stærke, vi to. Vort Liv hærdet os. — Ja, Ebon-Suzanna“, fortsatte han. „Ogsaa jeg tror paa de mange Aar! Jeg tror blot ikke paa, at alle vore Aar skulde blive saa lyse som dem, der gik. Men dog er de værd at leve, naar vi er sammen. Derfor var det, jeg gik og smilede mod dette Efteraar.“

DET SKJULTE ANSIGT.

Og atter gik Tiden. To Aar, snart tre . . .

Ebon-Suzanna havde engang ønsket sig Børn og var i sit Ægteskabs første Aaringer lidt skuffet over, at hun intet Barn fik. Aa, hun havde faaet Erstatning. Saa rig Erstatning. Hun havde alle de unge Studenter om sig. Hun var jo som deres anden Moder. Ikke en, men mange, havde i Tidens Løb med blussende Kinder erklæret det.

Andreas havde Ret, den Gang han kyssede hende og sagde:

„Et Barn er en dejlig Ting, Ebon-Suzanna. Ogsaa jeg vilde ønske mig det. Men saa længe, der er Ungdom til, som savner en Far eller Mor, er det jo helt hen i Vejr og Vind at klage over at være barnløs. Forældrekærlighed er oftest af problematisk Natur. At være alt, hvad man evner, for en Fremmed, der er ung og savner Livets naturlige Grundvold, det synes mig den sandeste Form for Kærlighed til det Liv, der skal gro.“

Andreas Runø gik stadig mod nye videnskabelige Sejre. Vel havde han ikke konstateret Menneskets Lysstraaler — om de virkelig fandtes — det var blot en dristig Tanke, han end ikke for Alvor havde prøvet at kalde til Virkelighed. Ikke heller havde hans Sejre være af anden revolutionerende Art. I Spørgsmaalet om Astraliums Liv i levende Væsener var og blev meget ham uklart, skønt han bestandig syslede med Problemet. Men Gang paa Gang havde han bragt Lys i andre hidtil dunkle chemiske Spørgsmaal, og hans Navn som chemisk Forsker havde forlængst brudt sig Vej langt ud over Danmarks Grænser. Ogsaa et populært-videnskabe-

ligt Arbejde, der angav en Slags Levelære, tro mod hans egen Livsførelse, havde vakt betydelig Diskussion som mulig sand, omend svær at følge. Adskillige Unge fulgte den dog og syntes at spore de største Resultater.

Omsider, efter adskillige forgæves Forsøg, havde Andreas Runø yderligere faaet Held til at virkeliggøre en længere næret Tanke. Ved formaaende Mænds Hjælp var der endelig i Byen oprettet en „Højskole for Legemskultur“ efter tysk Mønster. Paa videnskabeligt Grundlag var den anlagt med en landskendt, yngre medicinsk Professor som Leder og sportsinteresserede, dygtige Læger som Medarbejdere. Maalet var, at bringe særlig Ungdommens Sportsøvelser ind under lægevidenskabelig Kontrol ved et sportspsykologisk Laboratorium. Sporten — af hvad Art den var — skulde forædle og styrke Legeme og Sjæl ved at afpasses nøje efter Individets baade fysiske og psykiske Krav og Behov. Altfor mange Unge drev Sport, der kun udmattede, fordi ingen Autoritet stod dem bi med Raad og Daad. Men den rette Sport var ofte en forebyggende Lægedom, paalideligere end den meste Medicin, der ofte kom for sent. Den lille Højskole kunde allerede glæde sig ved god Tilslutning. Andreas Runø var glad ved ogsaa at have fundet Tid til denne Idées Virkeliggørelse . . .

Nu først i den allersidste Tid efter et voldsomt og haardnakket Spansk Syge Angreb syntes hans stærke Arbejdsevne i Nedgang. Han havde svært ved at gaa. Det var, som om noget i højre Ben ikke altid vilde lystre. Hans Gang blev lidt tung, og han maatte, hvor nødigt han vilde, bruge Stok. Tit var han træt og havde stærke Nervesmerter i

det syge Organ. Han talte ikke meget om dette, der antagelig kun var Sygdommens Eftervirkninger, som igen vilde forsvinde.

Ebon-Suzanna kaldte omsider uopfordret en fremmed, anset Læge til ham. Den lærde Serolog undersøgte resultatløst, fandt Sagen betænkelig og raadede til Lysbade efter nye Metoder. Men intet frugtede rigtigt. Tværtimod.

Det begyndte nu efter et halvt Aarstid ogsaa i det andet Ben. Vel var Smerterne ikke mere stærke, men Gangen blev yderligere besværliggjort. Lange Ture var nu en fuldkommen Umulighed. De kolde Bade maatte ophøre og Gymnastiken ligeledes. I Sporvogn maatte han tage til og fra Laboratoriet. Og hver Lørdag Aften kørte han til Højskolen for Legemskultur, hvor han stadig gav de Unge Undervisning. Ogsaa han havde noget at sige dem gennem Spørgsmaal og helt private Samtaler.

Andreas Runø bar Sygdommen roligt med sit skønne Smil.

„Der er dem, som lider helt anderledes, lille Ebon-Suzanna“, trøstede han hende. „Jeg behøver blot at tænke paa min egen Far. Han tæredes langsomt hen, bleg og gusten, Tomme for Tomme. Han klagede aldrig, og han lærte mig meget. Hvorfor skal jeg ikke være taknemmelig? Saa længe min Hjerne er rask — og det vil den forhaabentlig vedblive at være — er der ingen Grund til at være altfor nedtrykt.“

Lysbadene fortsattes. Undertiden syntes de at hjælpe en Smule. Da fattede Ebon-Suzanna nyt Haab.

Tiden gik — men langsommere end før. Lange, byrdefulde Dage. Andreas Runø havde aldrig tidligere kendt dem.

Han slæbte sig nu med Besvær af Sted paa Laboratoriet blandt Studenterne. Til sidst maatte de hjælpe og støtte ham, naar Ebon-Suzanna i Øjeblikket ikke var der.

„Du er bleven saa stille, lille Ebon-Suzanna“, sagde han det Foraar en Aften hjemme og tog hendes skønne Haand, som han længe betragtede.

„Er det saa sært, Andreas?“ Hun slog sine Arme ubehersket om hans Hals. „At det er dig, dette skal hænde! Du friske, stærke, rene Menneske. Ingen forstaar det. Ingen kan forklare det. Du er kun i 50erne, endnu i din bedste Alder. Fra et Baghold har det sneget sig over dig, ondt og grusomt, som for at knuse dig.“ Hun hævede Hovedet stolt.

„Da er det, Andreas, som smiler jeg midt i min Sorg: I knækker ham ikke, synger det i mig. Aldrig faar I besejret hans dejlige Ansigt, hans stærke Sjæl. Ja, det er Lysspunktet, Andreas! Slukkes dit Ansigt i Smerte og Sorg, da tabte jeg Troen paa Livet og fortvivlede . . .“

„Vær rolig, Ebon-Suzanna“, smilede han. Han stod og betragtede sine to smaa glade Smaafugle i Buret omkring de grønne Planter.

„Nu skal vi jo ud paa Landet, saa snart Universitetet lukker. Maaske dog den forandrede Luft kunde hjælpe dig lidt?“ sagde hans Hustru.

„Jeg tror det ikke“, hviskede det i ham. Men han svarede: „Vi haaber det. Du er jo med mig, det lindrer, Ebon-Suzanna!“

. . . . Da de ved Efteraarets Komne flyttede tilbage til Byen, var der ingen Bedring at spore.

Andreas Runø passede atter alt sit Arbejde, men Ebon-Suzanna, der tydeligt saa, hvorledes det overvældede ham og oversteg hans Kræfter, maatte nu tale.

Det var hende tungt og bittert at gøre det. Med sin gamle Svigermoder havde hun raadført sig. Ebon-Suzanna saa jo, hvorledes Sveden ofte perlede paa hans Pande under Laboratorieundervisningen, og begge Kvinderne saa hans Træthed hjemme om Aftenen, som han kæmpede imod. Fru Vira sukkede. Ja, Ebon-Suzanna maatte tale.

Hun trak det ud. En Aften, da Fru Vira var tilstede, sagde hun det til ham.

„Andreas, jeg beder dig . . . din Mor og jeg, vi beder dig begge om at opgive din Virksomhed for en Tid. Det er nødvendigt, Andreas!“

Lang Tavshed . . .

„For en Tid —“ svarede han endelig. „Jeg har selv tænkt over Spørgsmaalet, naturligvis. For en Tid —?“

Andreas Runø var meget stille den Aften. De to Kvinder forstod denne dybe Stilhed og søgte at adspredde ham. Men da Moderen skulde gaa og vilde sige sin Søn Farvel, saa han længe paa hende. Saa gled hans Blik hen til Ebon-Suzanna.

„I har Ret. Til Nytaar trækker jeg mig tilbage.“ Han tøvede lidt, og Sveden brød frem paa hans Pande. „Ikke for en Tid . . . de nye Kræfter vil til. Jeg gaar for bestandig. Og saa har jeg jer. Tak.“ Han skjulte sit Ansigt.

Der var stille i Stuen. Kun den lille Fugl sang i sit Bur.

DEN MØRKESTE DAG.

Alle Studenterne sad paa deres Bænke i Auditoriet. Fremmede Studenter fra andre Fag og ældre og yngre Universitetslærere stod op langs Væggene. Det store Rum var fyldt til Trængsel. Paa Kathederet vældede et Hav af Blomster.

Stille var her. En og anden hviskede et Par Ord, som næppe blev hørt. Studenterne sad blege og anspændte.

Andreas Runø kom ind. Han slæbte sig frem ved en Korsplejerskes Hjælp. De unge Ansigter fulgte i Bevægelse deres forgudede Lærer. Der hørttes ikke en Lyd i det store Rum.

Andreas Runø begyndte at tale. Hans Stemme lød roligt, og det milde Smil laa om hans Mund. Det var en Forelæsning om Grundstoffet Astralium. Han talte tilsidst om den Ungdom, der skulde fremad. Uanfægtet af Sorger og Nederlag skulde de gaa med Hovedet løftet. De skulde tro paa deres egne Kræfter. De skulde ikke give op i deres Drømme, thi da bøjedes Hovedet. Og de var besejrede.

„ . . . . Saa siger jeg eder hermed et kort Farvel. Tak for, hvad I gav mig. Tak for alle Timerne, jeg gik iblandt jer. For eders Vilje til Arbejde, for eders Fremgang, ogsaa for eders Fejl og Brist. Vi saa dem dog og rettede dem ofte i Forening. Kom til mig, hvis I har mig behov ud i Fremtiden! Saa længe jeg lever, kan vi tale sammen.“

Han rettede sin af Anstrængelse sammenfaldne Skikkelse. Stod rank, næsten ung. „Jeg har efter Evne hjulpet jer med at samle Lyset ind“, lød hans Stemme i det stille Rum. „I Unge, det er nødvendigt! Saml Lyset ind, før Mørket kommer. Det kom-

mer én Gang. Saaledes maa det være. Da skal det Lys, I har samlet, hjælpe eder. Det har I — eller I har kun Mørket.“

Han bøjede sit Hovede, og Sveden stod om hans Pande. Korsplejersken nærmede sig for at hjælpe ham. Fra det høje Vindue foran ham brød Solen pludselig frem. Dens Straaler ligesom gik ham imøde . . .

Da brast det for mange af de Unge. Hoveder gled stille mod Bordenes sorte Flade. Lyde som af tilbagetrængt Smerte løste sig ud i Taarer. Og Taarerne smittede. En og anden gjorde Modstand, og hans Ansigt fortrak sig som i Had og Vrede mod noget, han ikke kendte. Andreas Runø gik langsomt ud, støttet af Korsplejersken og kærttegnet af Solens tavse Lys, mens hele Auditoriet genlød af Hulken. Aldrig havde dette Rum paa en saadan Maade sagt en Lærer Farvel.

::

Gamle Fru Runø havde været tilstede. Hun kørte nu hjem med sin Søn. Han talte ikke meget, men engang imellem strøg hans Haand over Moderens.

„Lille Mo'r! Nu er det overstaaet.“

Hjemme ventede Ebon-Suzanna. Hun lukkede dem op. Hun var rolig.

Kort efter Bordet gik Andreas Runø til Sengs. Korsplejersken hjalp ham.

„Hvorfor tog du ikke med, Ebon-Suzanna?“ spurgte Fru Vira, da de blev alene i Stuen. „Du hørte dog med i Dag. Ogsaa dit Arbejde holder jo op.“

„Netop derfor blev jeg hjemme. Det var ham, De skulde takke. Ham alene.“

„Men det var dog en Aftale mellem os!“

„Jeg kunde ikke heller“, svarede Ebon-Suzanna.

„Jeg syntes, det maatte blive altfor gribende — eller altfor tomt.“

„Det hele Rum genlød af Hulken“, svarede Fru Vira stille. „Jeg troede ikke, at vor Tids Unge kunde græde saadan.“

Da gemte Ebon-Suzanna sit Hovede ind mod den gamle Kvindes og hviskede:

„Vor Tids Unge! Vi har Grund til Graad. De fleste af os har kun Grund til Graad.“

— — —

„Nu skal du gaa ind til Andreas“, sagde Ebon-Suzanna. „Du skal sidde lidt ved hans Seng og søge at adsprede ham. Tal om dig selv, dine Venner, dine Blomster og alt, hvad der glæder ham. Men for Guds Skyld: tal ikke et Ord om ham selv! Han taaler ikke mere derom i Dag. Det er hans mørkeste Dag i hans Liv — og mere end en Gang har det været ved at briste for ham, skønt han forsøgte at skjule det.“

„Men du gaar da med?“

Hun rystede paa Hovedet.

„Jeg maa være ene. Jeg maa tale med mig selv. Jeg er altfor svag. Og Tiden er kommen.“

TANKER I LØNKAMMERET.

Livet brænder. Jeg er ene, ingen hjælper. Hjælp os, hjælp os — — — —

*

Han græd i Nat. Han troede, jeg sov. Jeg hørte hans Graad. Jeg laa badet i Sved og rørte mig

ikke. Jeg vidste ikke, den Mand kunde græde, jeg Daare — han er jo et Menneske.

*

Jeg drømte i Nat, jeg gik fra ham og lod ham ene. Da Morgenen kom, skjulte jeg mine Øjne for Lyset. Jeg gik ud i Regn og Storm. Jeg tør ikke se hans Ansigt.

Gaa fra ham! Jeg skulde gaa fra ham?

Jeg skjuler mit Ansigt, de kan se, jeg gaar og græder. Aldrig har jeg tænkt en saadan Tanke. Aldrig har den nærmet sig mig. Tror I det virkelig om mig? Hvor er det da muligt, jeg kan drømme mig ind i en saa umenneskelig Hæslighed?

Da kaldte han paa mig herude i Stormen.

Jeg kunde have raabt af Glæde. Jeg løb hjem.

„Hvor har du dog været saa længe?“

Hans milde Øjne saa spørgende paa mig.

I Graad sank jeg ned ved hans Stol og turde ikke tale.

*

Naade, ingen Naade! Han skal længere ned i Mørket. Sommeren er vist kommen, jeg ser den ikke. Lamheden i Benene er bleven saa absolut, at han ikke mere kan gaa. Han maa køres om i Sygestol herhjemme.

Korsplejersken er ikke længer i Huset. Jeg har selv overtaget det Arbejde. Hans dybe Krav om hygiejnisk Pleje af sin Person skal ikke blive til-sidesat, og en fremmed Kvindes Hjælp med dette er ham en Lidelse, selv om han tier dermed. Jeg har forstaaet det. Han har mig behov som aldrig før.

*

Han har frasagt sig sin Professortitel, der nu forekommer ham ganske tom. Ikke heller „Dr. Runø“ gaar hans Smil forbi. „Dr. Hjælpeløs! Lad ham fare.“ Helst ser han, man slet og ret kalder ham Andreas Runø. „Det er jeg endnu!“ Og han smiler.

*

Store Menneske, du fylder mig med Ærefrygt. Mennesket Andreas Runø skal du vide at hævde. Aa har jeg ikke nok Lov til som Tak at juble, at smile og synge? Jeg maa, jeg maa!

Det blev alligevel Sommer engang endnu. Vi kørte herud til det lille Sommerhus, hvor vi hver Sommer levede, og hvor han boede med sine Forældre op gennem Aarene. Vi kører gennem de store Skove, hver Gang han trænger til at være Naturen nær. Saa holder vi stille langt inde i Skoven. Han elsker den dybe Skovstilhed med Skovduens fjerne Kurren og Solens Strejf over Mos og Stammer.

„Det kan ingen male“, siger han stille. „Og ingen Digter kan digte om det. Det er altfor stort til at kunne rykkes op fra sin Rod. Det visner blot, naar det kommer under Menneskehaand.“

*

. . . Og dog har jeg atter hørt ham græde i vaagne Sommernætter, da han troede, jeg sov.

*

Jeg gaar og tænker paa den jævnt klædte Mand, der kom her forleden Formiddag. Det var Søren Frandsen ude fra Lille Torpet, sagde han bare til mig, og Professoren kunde nok huske ham. Andreas sad i Haven og kendte ham straks.

„Jo, vi har det saa godt herude paa Landet“, sagde Manden. „Vi har det altfor godt næsten dels.“ Og han begyndte at tale om et elendigt Hus med en stinkende Baggaard uden Sol, kun med revnede, skidne Mure og Eder og Spektakler. Andreas sukede saa dybt i sin Stol.

„Ja det var en, Søren Frandsen, en! Men alle de andre, der trængte til at leve sammen med Lyset og dog blev hos det, der var Husets Liv. Alle dem, Søren Frandsen?“

„Ja alle dem, Hr. Professor —?“ sagde Søren Frandsen, som bad han om Undskyldning, fordi han ikke havde dem med.

„De havde ikke Længsel derefter“, sagde Andreas Runø halvt til selv. „Hverken Længsel eller Tro. Det er alene derom det gælder. Men den Gang vidste jeg det ikke. Jeg lærte det først senere af Livet selv.“ Han saa paa Arbejderen. „Ikke heller De havde Længslen den Gang, Søren Frandsen. Men De havde den blinde Tro paa mig . . . og saaledes fik jeg Lov til at leve i Dem og føre Dem.“

Søren Frandsen forstod vist ikke helt. Saa pakkede han tilsidst en fattig hjemmebagt Kage ud af noget graat Papir. „Den skulde jeg give Dem fra min Kone! De husker nok det lille Skrog med de trætte, urolige Øjne? Nu har hun klare og glade Øjne, Hr. Professor, skønt hun jo ikke mere er ung, og saa bad hun mig give Dem denne Kage, for hun syntes, De havde fortjent noget langt meget mere end at sidde herude paa vor Egn i en Sygestol.“

Og den haarde og tørre Kage skar jeg i Stykker. Andreas sad ofte og spiste af den om Aftenen til Te. „Hvor den smager godt! Spis dog endnu et Stykke, Ebon-Suzanna. Den smager dog virkelig langt bedre end alt det, man køber.“

Men hvad det egentlig var for en Mand og hvad Andreas havde haft med ham at gøre engang, fortalte han ikke saa nøje. Han smilede blot, mens han spiste af den tørre, fattige Kage.

*

Han tog i Dag mine Hænder. Der gik en Skælven igennem mig.

„Der er tusinde og atter tusinde, som har det mørkere end jeg“, sagde han til mig. „Alle de mange fra Slagmarkerne: blinde Øjne, formørket Forstand, bortskudte Lemmer, alle Slags stærke fysiske og psykiske Smerter, undergravende Sygdomme, vandrende Ruiner, der vel maa forbande vor hele Tid, hvis uskyldige Ofre de er. Og alle de Syge Verden over, der kæmper den haabløse, snigende Kamp med Tuberkulose, Kræft og hvad det altsammen hedder. Alle, der fik hele deres ubrugte Arbejdsevne knust i deres bedste Ungdom af de daglige Ulykkestilfælde. De fleste af dem er tilmed ene, er bløt til Besvær, fordi de intet kender til Mødet med Kærligheden. Aa de Stakler, de ulykkelige Stakler — —“

Jeg svarede ham ikke. Men her i Enrum svarer jeg: „Andreas, du dyrebare! Du er frelst, du er frelst! Dine Tanker frelser dig ud af Mørket. Nu tør jeg for Alvor begynde at tro det!“

*

Jeg maatte til Byen. Mogens Holch var kommen paa kort Besøg og vilde naturligvis hilse paa mig. Min Øjesten. Jeg har ikke set ham i flere Aar. Jeg har kun hans mange Breve. Kort efter vort Bryllup var det, Grev Holch blev Gesandt i Paris. Der gaar lille Mogens Liv. Han blev Maler. En slank Yngling, som taler begejstret om Farver

og Lys som Udtryk for Sjælens Verden. Lille Mogens, han kan aldrig helt glemme mig, skønt vi jo lever saa fjernt fra hinanden. Jeg har kun hans Breve.

Saa tog jeg ind med Hilsner fra Andreas, der aldrig har set ham.

Vi sad i Cafèen paa hans Hotel. Han viste mig Skitser, Planer og Udkast. Jeg forstaar det vist ikke. Jeg ser kun, hvor hans unge Øjne brænder af Fryd over hans Arbejde.

„Men din Arm, Mogens. Er der set ingen Forandring?“

Han bliver pludselig tavs midt i sin Glæde. Saa ryster han paa Hovedet.

„De har prøvet alt i Paris . . . Lægerne, Professorerne. Godt, det er den venstre. — Du skal ikke se saa bedrøvet ud, lille . . . lille . . . lille Mo'r“, siger han pludselig og stryger mig over Haanden.

Nu er der Bud efter ham ved Telefonen. Længe bliver han borte.

Hvad var det saa, der skete?

Jeg kan ikke huske det.

Det er ikke sandt. Du husker det godt — det hæslege.

Jeg sad der alene ved Bordet og saa i hans Skitsebog.

Saa staar der en Skikkelse foran mit Bord. Han smiler. Jeg ser nogle grinende Guldtænder i en halvaaben, uædel Mund. Jeg kender ham ikke . . . hans Ansigt er oppustet, og Huden ligger i dvaske Folder. Hans sparsomme Haar er friseret i Skilning. Han dufter frækt.

„God Dag, Ebon-Suzanna“, smiler han og vil række mig sin diamantbesatte, blegfede Haand.

Da kendte jeg igen Generalkonsulen. Det var, som min Ungdoms Døde stod op af Grave i Dødens forpjuskede, pjaltede Dragt.

„Bor du her paa Hotellet, Ebon-Suzanna?“

Jeg rystede paa Hovedet, rystede bare paa Hovedet af alt, hvad jeg saa.

„Kan vi ikke være sammen i Aften?“ Han bøjede sig ned imod mig og hviskede det: „Hjemme hos mig! Her er min Adresse. Vær sød og kom!“

Jeg rejste mig op og saa ham ind i hans griske Øjne. Jeg blev ved at se ind i hans Øjne . . .

Da saa jeg ham ikke mere. Som en Skygge gled han bort, ud i Rummet, jeg ved ikke hvorhen.

Mogens Holch kam tilbage.

Undskyld lille . . . lille Ebon-Suzanna, at det varede saa længe!“

Jeg maatte kysse Mogens Holch paa hans Kind.

„Jeg har siddet og længtes efter dig, kære Mogens. Fortæl mig igen om din Verden: om Lys og om Farver!“

*

Om jeg havde mødt Andreas paa min Vej i min tidligste Ungdom, endnu inden jeg første Gang blev gift. Hvad vilde der da være sket?

Ak nej, jeg havde været for optaget af tusinde Ting. Jeg havde slet ikke set ham. Og havde han virkelig gjort Indtryk paa mig — han var sikkert gaaet ligegyldigt forbi mig.

Vi mødtes i vor Skæbnes Stund. Han tændte Lyset i mig. Han kaldte mig ud af den mørke Grav. Eller var der en anden, en endnu mægtigere, tilstede omkring os?

Saaledes føler jeg det med evig Undren. Saaledes blev mit Liv et Æventyr.

*

Kvinder er Voks. Manden, de kommer nær, former sit eget Billede i Vokset. Jeg bærer hans Præg usletteligt. Han vandt mig ved Stjernernes Kraft.

*

Nu gaar jeg ud af mit Lønkammer. Han smiler imod mig og har mig behov.

DE LANGE REJSER.

En Dag sent i August kom en af Andreas Runø's unge Venner fra Studenteraftenerne i Professors hjemmet ud til ham paa Landet. Det var en høj, smukt bygget ung Mand med et fast, karakterfuldt Ansigt. Han bragte nyt med sig fra Byen.

Andreas Runø, der sad i Haven, hørte smilende paa hans ophidsede Tale.

„Jeg læser jo lidt derom undertiden“, svarede han. „Lad dem snakke, Candidat Lyng. Naturligvis — min Sygdom maa udnyttes til Angreb paa mine Anskuelser. Nu ser man Følgen af disse vilde Leveteorier. Ja, dræb det rene Blod jo før, jo bedre! Foragt blødgigt det kolde, klare Vand, æd og drik, som du lyster, pir dine Nerver paa alle Maader og kast dig i Grams til Kvinder. Dertil er man jo skabt! Saa har man Livet, det eneste, hvori der er Nydelse. Alt det andet er blot „Askese“ og blege Drømmeres livsfjerne Tale. — Som om min Sygdom havde noget med dette at gøre. Min Oldefader laa lam i sin Seng i mange af sine sidste Aar. Hvad ved vi om, hvad vi bærer med os fra fjerne Tider?“

„Jeg og andre med mig gendriver selvfølgelig dette Vaas, hvor vi ser eller hører det!“ svarede

Candidat Lyng med flammende unge Øjne. „Jeg siger rent ud: de lyver, det er perfid Bagvaskelse! Jeg lever jo selv, som De lærte os det. Mange af vi Unge lever saaledes, stadig flere . . . ikke alle lige gennemført desværre . . . men alle mærker vi dog Resultater.“

Andreas Runø saa paa den unge Mand. „Ja, Lyng, ja maaske!“ sagde han ivrigt. „— — Lad dem snakke om min Sygdom“, smilede Runø i sin Sygestol, mens han kærtegnede en lille hjemløs Kat, der var kommen til Huse. „Deres Angreb dør bort af sig selv. Det er helt uskadeligt.“

„Man skal ikke ustraffet plette Dem til“, ivrede den unge Candidat Lyng. „Og hvad beviser de saa ved at henvise til Deres Sygdom? I Virkeligheden beviser de jo netop det, de vilde modbevise“. Han vendte sig til Ebon-Suzanna, der barhovedet sad ved Siden af dem. Hendes lette, mosgrønne Sommerdragt gled sammen med Sol og grønne Blade omkring hende. „Ikke sandt? Et Menneske, der lammes og knækkes midt i sin stærkeste Arbejdsglæde og Arbejdskraft — han fortvivler. Han bliver bitter og fjendsk mod Livet eller bliver sløv for sig selv og alt omkring ham. Saaledes kender vi Billedet bedst, hvor Ulykken kommer . . .“ Ebon-Suzanna fulgte hans Ansigt. „Men hvorledes maa det Menneske være beskaffen, der bærer sin Sorg med et mildt og dejligt Smil, der lever uanfægtet videre i al Slags Aandens Arbejde, der omfatter hvert Bud fra Livet, der kommer i hans Nærhed, med selvforglemmende Interesse og den oprigtigste Kærlighed . . . ja midt i sin egen Smerte har han Hjerte og Tanke nok tilovers for de mindste smaa hjemløse Dyr. Er den Mand slaaet ned, knust og ramt af sin egen

Livsførelse? Spørg hellere, for at følge ham efter, hvad er det, der gør ham til denne udvalgte Sjæl fra Lysets Land — en af de største Skikkelser, vor Ungdom har set? Det er netop hans Livsførelse: hans rene Blods usvækkede Kraft. Ingen Ulykke kan knække ham.“ Han greb Andreas Runø's Haand og kyssede den i lidenskabelig Bevægelse.

— — —

„De vilde spørge mig om noget —?“ sagde Andreas Runø og lagde sin Haand i den unge Mands.

„Ja—a, det vilde jeg.“ Candidat Lyng tøvede og hans Blik gled atter hen paa Ebon-Suzanna, der sad helt stille i Solen. „Tror De, Hr. Andreas Runø — at De atter vil eller kan samle os til Vinter i Deres Hjem? Eller maaske De —? Det er jo den sidste Vinter, saa spredes vort Hold og gaar over i al Slags Virksomhed. Jeg ved godt, det er ubeskedent af os, og De —“

„Naturligvis vil vi samle Studenterne til Vinter!“ afbrød Ebon-Suzanna. Andreas Runø nikkede synlig oplivet. Og Candidat Lyng tog om Aftenen hjem til de andre med det glade Budskab. Under disse Forhold havde ingen af dem vovet at vente det.

::

Vinteren kom. Men Mørket var standset paa sin Vej og veg nu atter langsomt fra Andreas Runø's Hjem. De Unge var fremdeles de glade Aftengæster.

Trængte en og anden af dem til ydre Hjælp eller omtalte de en ung Studenterkammerat, der var flittig og indadvendt og havde det knapt og kummerligt i den store By, fandt Andreas Runø og hans Hustru altid Udveje. De havde selv ikke meget, men de havde heller store Fornødenheder. En og anden

Ting fra det gamle Hjem blev undertiden solgt for bedre at hjælpe de kære Unge. Man fortalte det blot ikke. . . .

Dagene bandt ham til Sygestolen, men aldrig faldt de ham mere lange. Der var nok for ham, der endnu var ukendt og nyt.

„Hvad ved vi, Ebon-Suzanna?“ sagde han til hende en Dag, da hun havde læst en ny og fængslende naturvidenskabelig Afhandling til Ende for ham. „Ingenting ved vi. Kan vi følge med i alt, hvad der indenfor vort eget Fag sker omkring i Verden, maa det kaldes for store Ting. I alt udenfor dette lille snævre Rum staar vi som Amatører, hver især en Smule mer eller mindre uvidende. Vi lever til vor Død alle i et ukendt Land. Ingen af os kender, dybest set, sin Samtid. Fattigt at vide, at det bedste, èns Samtid ejer, bliver aldrig helt noget Menneskes aandelige Ejendom. Aldrig! Ingen af os kender og skal aldrig lære at kende alt det, hvori vor Samtid nedlagde sit ædleste Arbejde, sin Søgen og Higen, sit Haab og sin Tro og tilsidst sine Sejre. I disse Sejre og i disse Skuffelser genfandt Menneskeheden sit tabte Astralium. Ofte kun dør, kun der — og ingen enkelt af os kender mere end en lille indsnævret Plet af dette skønne Stjerneland. Der blev ikke Tid til den Rejse, der trods alt maatte give én ubøjjelig Tro paa Menneskeslægtens Guddommelighed . . . Nu sidder jeg atter paa Skolebænken som den lille uvidende Dreng og staver mig frem. Forstaar du mig, Ebon-Suzanna?“

„Ja, jeg forstaar dig . . .“

Andreas Runø og Ebon-Suzanna havde ikke mere Rejser i Vente ud til store, fremmede Lande. De maatte blive paa denne lille Plet, de kaldte deres

Hjem. Og dog vandrede de sammen bort paa fjerne Rejser til ukendte Egne, der undrede dem, blændede dem, foruroligede dem, fyldte deres Øjne med Jubel, Tak, Lykke og atter Undren over Menneskeaaandens Magt — naar de sad med Bøgerne i deres Haand, eller hun læste for ham, hvis han selv følte sig træt.

De lange Rejser —

Nu endelig havde han Tid. Og hun fulgte ham som Adept, ung og modtagelig trods Alder og Aar.

EN AFSKED MED TEMPLET.

Der skulde fejres en Mindefest i Danmark for Landets svundne Guldaldertid.

Komitèen kom til Andreas Runø og bad ham holde en af Festtalerne paa Universitetet. De kendte hans Kærlighed til flere af de svundne store Skikkelser og vilde glæde ham.

Andreas Runø sad i sin Stol og hørte paa Herterne.

„Tak, fordi De saa venligt tænker paa mig. Men sidde i min Stol og tale til de Unge i Universitets Festsal —“ Han smilede ved Tanken. „Jeg tror desværre ikke, jeg magter det. Jeg vilde gerne.“ Han sad og stirrede frem for sig. „Der var saa meget, jeg vilde sige netop om èn af Guldaldertidens Mænd . . . . om èn, vi har glemt. Maaske det let vilde blive en bitter Tale. Men det skulde jo være en Festtale.“

Komitèen gik omsider. Andreas Runø sad stille og tankefuld.

„Jeg ved, hvem du tænker paa“, sagde Ebon-

Suzanna, da Herrerne var gaaet. „Du talte saa meget om ham paa vor Bryllupsrejse i Rom og Athen. Hans Musæum herhjemme staar bestandig tomt.“

„Ja, det staar tomt.“ Andreas Runø tav længe og fortsatte: „Hvis jeg havde Raad til det, vilde jeg udskrive en Præmiekonkurrence over, hvorledes man bedst gjorde Musæet levende for vor Tid. Jeg synes, har fra min tidligste Ungdom syntes, at disse rene, plastiske Skikkelser i Gips og Marmor havde saa mærkelig meget at sige netop den Tid, vi lever i. Saa megen Lægedom. Og dog —?“ Andreas Runø lukkede sine Øjne med et Suk. „En Konkurrence vilde staa magtesløs, hvor kloge Paafund der end kom frem. Tanken er fromt Bedrag: Folket vil aldrig komme til disse Steder uden for blot at fordrive en ledig Søndag-Formiddagstime, mens man gaar i Smug og længes efter Øl eller Kaffe. Thi dette Tempel rummer Astralium. Og det kan kun optages i Blodet af den ganske enkelte, der kommer i Smerte og afsindig Tro. Det i hvert Fald fik jeg lært . . . Det er Summen af al min Viden.“

::

Candidat Lyng var gaaet. Det var en Aften, sent allerede. Timerne var gledet saa hurtigt af Sted . .

Andreas Runø saa spørgende paa sin Hustru.

„En ny Bog for Ungdommen? Lyng har en ejendommelig Evne til at opflamme mig. Men har jeg mere at sige dem?“

„Jeg synes, du har meget“, svarede Ebon-Suzanna. Og da han tav, fortsatte hun: „Tal til dem om Templets Astralium! Var der blot én, én eneste, der forstod og kom som . . . som Maria, da havde du ikke skrevet din nye Bog forgæves.“

. . . Ebon-Suzanna sejrede. I de Dage, der kom, kørte hun ham ofte i Sygestolen hen til Musæet og lod ham ene. Dér sad Andreas Runø i timevis og betragtede igen de Værker, han som ung havde staaet overfor i dyb Beundring. Det var den Gang, da „Menneskeskikkelsen og Oldtidens Kunst“, Kemien og „Solen og de andre Planeter“ for ham langsomt forvandlede fra Kaos til Helhed . . .

Der var Vemod i Gensynet — han kunde ikke benægte det. De mange Aar havde forandret meget siden den Gang. Han saa paa de skønne Værker. De var ikke, som den Gang, helt uden Fejl og Lyde, de var end ikke mere Skikkelserne, som hvert ungt sundt Menneske kunde naa at ligne, om Mennesket selv ønskede det. Fejl i anatomisk Tegning saa han nu, hvor der før kun var Fuldkommenhed, men selv disse ufuldkomne Skikkelser skulde for de fleste vedblive at være — en Drøm i Marmor.

Som han sad her, var det, som Pergolaens høje brede blaamalede Stjernefelt paa forunderlig Vis smeltede sammen med de hvide, tavse Skikkelser som en Helhed: en mystisk Stemme, der maaske — nu følte han det — havde været den første, som, ham ubevidst, havde hvisket til ham om Astralium og Stjernernes Lys i hans Ungdoms Søgen efter den store Lægedom. Var det her, han havde faaet sin første Indvielse? Var det virkelig her? Forundret smilede han op til Stjernefeltet i Pergolaens Buer.

Han rystede vemodigt paa Hovedet, og Tanken vendte sig fra de hvide, tavse Skikkelser til Kunstneren selv. Dybere Stemmer end før kom til ham. Mere forstod han i denne Stund. Han hørte midt i de rene Marmorsyner Lidelsens, Svaghedens, Spredthedens og Skuffelsens dybe Menneskesuk.

„Hvad er det alt?“ sagde Mesteren til ham. „Mine Drømme! Som disse Skikkelser ønskede jeg engang selv at være. Jeg var det ikke. Viljen var i mig, men altfor svag. Det rene Blod med sin store Frigjorthed — tror du ikke, Andreas Runø, at ogsaa jeg anede den? Jeg kunde blot ikke. Gnidningsmodstanden med Virkeligheden var mig altfor usigelig stor. Til sidst blev jeg træt og lod staa til. Men min Drøm glemte jeg aldrig. — Nu staa mit Værksted støvet og tomt. Ingen kommer. Tiden har andre Guder end disse. Tiden forlanger haandgribelig Virkelighed, om den skal lade sig overbevise. Alt dette er kun et stakkels Menneskes skuffede Drømme. End ikke Modellerne dertil har jeg kendt. De var ikke til. Deraf kommer de mange anatomiske Smaafejl . . .“

„Jeg forstaar dig“, svarede Andreas Runø og sukkede. „Ogsaa jeg søgte en Gang at skabe Marmorskikkelser. Jeg maatte opgive. Du magtede dog noget mere —“

„I Kunsten, Runø, men ikke i Livet! Dér var du den største af os to. Kunstnerne er oftest smaa, almindelige Mennesker, ogsaa de. Deres Liv er Vrangsiden af deres Værker.“

„Ethvert Væsen har sin Skygge“, svarede Andreas Runø tankefuld. „Enhver, ja hver eneste! Men Skyggen betinger, at han ogsaa har Lyset. Skyggen forgaar, og godt, den forgaar. Men Lyset er Lys til evig Tid. Alle lyse Drømme i Mennesker — o, Mester, havde vi end ikke dem at elske og klynge os til her paa Jorden, hvad var da det hele Liv? Tak for dine Drømme! Ingen af os er fuldkomne. Og ingen har skabt sig selv. Alt menneskeligt Arbejde — selv det største Kunstværk — bærer

Menneskets Spor af Ufuldkommenhed. Dine Drømme er mig mere dyrebare i Dag end nogensinde før! Thi bag dem har jeg mødt det skønnest af alt: et Menneskes Graad mod højere Udvikling. Jeg kender den Graad, Mester. Alle er vi i Lænker. Der kommer en Stund — og du ved det nu — da Lænkerne sprænges. Først da kan det i Sandhed kendes, hvem vi var. Først da støbes vor Sjæl i den evige Form, vi begærede selv.“

„Jason bragte dig op til Stjernerne“, hviskede en Stemme i det stille Rum.

„Jason — Stjerneguden?“ gentog Andreas Runø og sad atter, sært forundret, med sit Blik vendt mod den tavse, hvide levende Skikkelse, han fra sin Ungdom havde elsket og aldrig glemt.

AF ASTRALIUMS KRAFT —

„Det er dejligt, Ebon-Suzanna, at være med til at hente Lyset ned til de Unge“, sagde Andreas Runø og skrev videre paa sin Bog. „Der er saa mange, som kun vil give dem Mørke. Den unge Slægt maa ikke faa mere Lys paa sin Vej, end man selv har haft. Hellere fylder man Ungdommen med Beretning om Livets graa Elendighed. Kirken og Ateisten har den samme Gud. Jeg kender ham ikke, men Lysets Gud er han ikke.“

Han lagde sin Pen.

„Er du ikke træt, Andreas? Du har skrevet saa længe. Du maa hvile dig.“

Han følte sig ikke træt. Tværtimod. Det var i den sidste Tid, som vaagnede helt nye ubrugte

Kræfter. Bogen var ham saa let og saa kær at skrive. Han skrev den som Tak for sit eget Liv . . .

Her i Bogen samledes hans Tanker endnu en Gang om det hemmelighedsfulde Astralium.

Et havde han naaet: Astralium havde han kendt og bestemt som Grundstof for det oprindelige Liv i Lys og Renhed. Var Stjernerne dets Moderkilde? Han mente det. Men hvad nyttede det Menneskene? Fra Stjernernes møjsommeligt hentede Lys indførtes intet Astralium paa ny i Menneskenes Blod. En Gang var det dog sket? Han havde en Tid opfattet det saaledes. Det kunde med samme Ret opfattes paa andre Maader. Hver Sjæl, som hørte om hin underfulde Oplevelse, kunde danne sig sin Teori efter sin egen Følelses Dybde, sine Drømme, sin Fantasi, sine Længsler, sin Tro og sin Kærlighed. Thi Kærlighedens Magt var her som overalt, hvor Astralium levede skjult eller synlig.

Stjernerne? Astralium havde sine egne Kilder midt iblandt Menneskene. Han selv havde fra Barn, ukendt med al Videnskab, instinktmæssigt kendt disse Kilder. Dette Instinkt havde han fælles med alle Mennesker . . . han havde blot ikke fornægtet Instinktet. Han havde elsket disse Kilder, nævnet dem ved Navne for mange som det egentlige, sande Liv, og var gennem denne sin Kærlighed bleven magnetisk forbunden med alle Astraliums rindende Kilder . . .

Men gik det ikke alle Mennesker saaledes, hvis de inderligt begærede det? Eller var Astralium virkelig for altid vejet fra den Voksnes Blod? Ogsaa fra hans eget Blod var det nu med Aarene vejet. Tilstedeværelsen kunde i hvert Fald ikke længere videnskabeligt paavises. Og det samme gjaldt for hans Hustru.

Ak, Videnskaben! Men Instinkt og Følelse var bleven ham større Ting end Videnskaben, som Aarene gik. Astralium var tilstede i Milliarder af Mennesker som et — endnu — usporligt og upaaviseligt Stof i Blodet, hvis disse Mennesker følte det saaledes selv. Den ufuldkomne Videnskab skulde intet konstatere i deres Blod, men deres egne Tanker og Gerninger, deres egne Drømme og Længsler skulde vidne for dem, at Astralium fulgte dem som en hemmelig Vagt. Disse Mænd og Kvinder elskede alle Lys og Renhed . . . det rene Blod, langt dybere end Ordene udtrykte det. I en brændende Kærlighed til denne lyse Verden fødtes Astralium usporligt i deres Blod.

Hans Fader og Moder havde ejet Astralium paa denne uhaandgribelige Maade, ligeledes mange af de Unge, han kendte, og mange, mange forskellige Mennesker, han ikke kendte, men hvis Tanker og Gerninger han læste om . . .

Men Mennesker var der vel ogsaa, som intet ejede af dette, intetsomhelst? Tusinder og atter tusinder i Blinde og Mørke levende misfornøjede Mennesker. Og vilde de nogensinde komme til at eje det, eje Livet?

Saaledes havde han en Gang spurgt. Og dog. Det agtpaagivende Blik for Livet omkring ham havde omsider lært ham, at der var Øjeblikke, da Astralium fødtes ogsaa i disse Menneskevæsener i Mørke. Men svandt paa ny. Korte Stunder som Stjerneskud. Saaledes var Astralium usynligt tilstede i alle . . . om et Menneske var aldrig saa langt nede i Mørke, han kendte dog disse flygtige Stunder. Da syntes han med Et for Betragteren af rørende Skønhed, og ubevidst følte det stakkels Menneske sig pludselig glad og befriet, blot fordi han et Nu kom Livets Herlighed nær.

Mere ejede det Menneske ikke. Og give ham mere af Astraliums Kraft, kunde man ikke, hvor meget man end ønskede det. Thi Livets Herlighed kunde ikke gives fra En til en Anden. Den, der vilde eje det, maatte selv begære det i fortvivlet Længsel . . .

Og hvis han begærede det?

Da fødtes der i ham en altbesejrende Kærlighed til Lys og Renhed . . . da skyede hans Blod al uren Kraft . . . da kom Astralium til ham paa hemmelighedsfuld Vis og var hans usynlige, stærke Vagt.

Havde han intet naaet i sin Søgen?

Var alt hans Arbejde, al hans Grublen og Tænken forgæves? Andreas Runø smilede. Dette vidste han. Nu vidste andre det gennem ham. Det var, som maatte han takke . . .

„Vær god, Ebon-Suzanna, og køør Stolen hen foran Vinduet i Solen. Saadan sidder jeg bedst“, sagde han.

Hun gjorde det. Hun sad i Solskinnet og talte med ham.

Det ringede.

Ebon-Suzanna selv gik ud.

„Ved du, hvem det er, Andreas?“ Hendes Øjne straaledede. „Det er Mogens Holch! Helt uventet kommer han hjem paa Besøg. Som en Overraskelse. Nu endelig faar du ham at se. Han har et Billede med sig — til dig!“

En ung, rank, mørkhaaret Mand kom ind.

„God Dag, Professor Runø!“

Andreas Runø smilede og tog hans Haand.

„Endelig skal jeg se Dem!“ sagde han. „God Dag, unge, talentfulde Ven. Nej, sæt Dem her hos mig i Solen. De er ikke bange for Solen, jeg mærkede det allerede i Deres Haand.“

„Jeg er ikke bange for nogetsomhelst“, svarede den unge Mand. „Men for Solen mindst! Tror De ikke, jeg kender Deres Ungdomsbog, Andreas Runø, Deres Livslære? Den ligger ved min Seng som en Bibel, inspireret af den nye Tid, der stunder til.“

„Fortæl mig lidt om Deres Arbejde? Ebon-Suzanna har sagt mig saa meget. I Unge vil jo revolutionere Malerkunsten?“

Runø fulgte interesseret hans Ansigt.

„Den trænger til det“, svarede den unge, ranke Mogens Holck. Ebon-Suzanna satte sig ved hans Side. „Den nye Verden for os — er Lys. Lyset har tusinde Hemmeligheder endnu i Behold. Farven er levende. Før var den død. Men nu taler den. Ukendte Farver fødes af Lyset og vækker Sjælene til nye Drømme. Det synes jeg . . . og sikkert har De paa-virket mig ved Deres Bog.“

„Hvad vil De da sige Menneskene med Deres Arbejde?“

„Aa, det er saa lidt, Hr. . . . Hr. Andreas Runø! Egentlig saa lidt. Vi vil egentlig kun sige: hvor Livet er dejligt. Livet er Lysets Tale i Farverne. Et stort Motiv eller et lille, som man tager det. Men synes man, det er et stort Motiv, er Livet der med det samme. Det er blot denne lille Smule, vi vil i vort Arbejde.“

„Er det ikke svært at lære de andre — alle de, der ikke selv er Malere?“

„Vi har Tiden for os. Mange smiler af os endnu.“

„Men ikke alle“, sagde Ebon-Suzanna. „Stadig færre. Man rækker jo allerede Armene ud efter dine Billeder, Mogens!“

„Aa ja — det er saa dejligt“, svarede den unge Mand.

„Vis nu min Mand dit Billede. Det staar derhenne. Skal jeg hente det?“

Mogens Holch rejste sig, hentede tøvende Billedet og satte det hen foran Andreas Runøs Stol.

„Det forestiller egentlig ikke noget“, sagde han stille. „Efter de gamle Anskuelser forestiller det intetsomhelst — uden maaske, hvad man selv lægger i det.“

Andreas Runø saa paa det sære Billede. Ebon-Suzanna gjorde det samme.

„Intetsomhelst — uden hvad man selv lægger i det“, gentog Runø. „Altsaa dog virkelig et Slags Billede af Livet.“

„Ja — af Kærlighed maaske allerhelst“, sagde Mogens Holch.

„Kender De saa meget til den?“ Andreas Runø saa stadig paa Billedet.

„Jeg har kendt Deres Hustru fra lille Dreng“, svarede Mogens Holch og saa bort. „Egentlig er vel Billedet et Billede af Ebon-Suzanna!“

Andreas Runø svarede ikke. Han blev ved at se paa Billedet.

Det ringede atter. Ebon-Suzanna rejste sig. Det var gamle Fru Runø.

„Ja, gaa I ind og drik Te sammen“, sagde Andreas Runø. „Jeg sidder i Ro og ser paa Billedet saa længe. De Unges Syner er ikke saa ligetil for os, der er et Slægtled ældre.“

— — —

De vældede frem fra et Mørke, svage og sitrende Toner, som noget levende lyst . . . En Sjæl? Ja, en Sjæl, der vil op, vil ud, vil naa til det Land, hvor den hører hjemme, og langt derude i Rummet synes at møde en anden. Den sitrer og strider med sine sidste svindende Kræfter blot for at naa ham . . .

Et underligt gribende Digt i Farver, hvad er det, der sker? Den ene som en Kilde, den anden som en Flamme. Der oppe smelter de sammen. En Jubel, saa alle Tanker skælver, et hemmelighedsfuldt Væld af Farver og Lys, som Øjnene ikke fatter og som dog er Aabenbaringen i dette Syn.

Ebon-Suzanna er det dit Billede?

Døren gik op. Mogens Holch kom ind alene.

„Ja, nu maa jeg vist gaa, Hr. Runø!“

Andreas Runø slog Øjnene op. Hvor havde han været? Han følte sig saa befriet, saa let og saa glad.

Han rakte sin Haand frem mod den unge Mand.

„Nu taler det mærkeligt til mig som intet Billede før det“, sagde han. „De har fundet noget . . . noget forunderligt, som jeg ikke vidste, det ene Menneske kunde sige det andet. Tak for det Billede!“ Han lagde sin Haand paa hans syge Arm. „Er det stadig det samme — bestandig?“

„Ja.“

„Det maa trætte Dem, Mogens Holch?“

Den Unge sukkede.

„Jeg tænker saa tit: hvis min Arm var rask, vilde jeg maaske kunne gribe det hele.“

„Det hele —?“ gentog Runø.

„Det, de andre ikke kan se. „Det, der jubler og græder paa samme Tid. Forkyndelsen!“

„Hvad mener De med det, Mogens Holch?“

„Som Yogaen siger —“, svarede den unge Maler og ligesom saa det i Farver: „Opad stiger de, der præges af sattva. Naar der i vort Legeme — i alle Porte — opstaar Lys, saa er det sattva, der er vokset.*)“

---

*) Bhagavadgita 14de Sang.

„Sattva — den Fuldkomne“, gentog Andreas Runø og sukkede dybt. Det var, som saa han i dette Øjeblik Jason — hans Stjernegud — stige ned gennem Rummet og gaa smilende frem imod ham.

Andreas Runø maatte opbyde al sin Kraft for ikke tale om dette straalende Syn, der fyldte hans Blik.

„Farvel, Mogens Holch!“ Han lagde sin Haand paa hans syge Arm. Lod den kærtgnende glide over Armen Gang paa Gang. Andreas Runøs Haand strede, som vilde den tale, trøste, raade, hjælpe.

Saa gik Mogens Holch.

Den unge Maler talte lidt med Damerne inde i den anden Stue. Han følte pludselig Smerter, voldsomme Smerter, men lod som intet.

Han kom ud i Entréen og tog Overtøjet paa.

Da var det med Et som hans Ansigt forandrede. Der undslap ham en Lyd, halvt Graad, halvt Jubel. Han saa sig om, som han drømte. Saa begyndte han pludselig at løfte sin syge Arm.

„Se! Se! Se Armen! Hvad er det dog? Jeg kan løfte den, næsten svinge den!“

Forbavsede saa de to Kvinder til.

Ebon-Suzanna løb ind i Stuen til sin Mand.

„Andreas, Andreas —! Mogens kan bevæge sin Arm. Andreas . . . kan du . . . kan du forstaa det?“

Andreas Runø svarede ikke.

Hun gik helt hen til ham i Solen.

Dér sad han i Stolen. Hovedet var lænet tilbage. Hans Øjne var lukkede. Solen skinnede over hans Ansigt, der smilede som over noget ufatte-
ligt . . .

Ebon-Suzanna stod fastnaglet stille.

Langtsomt gik hun et Par Skridt tilside, som hindrede hun Lyset i at fortsætte sin Tale med ham.

Saa stod hun i Skyggen med blegt og bøjet Hovede.

„Lyset har naaet dig“, hviskede hun. „Det kunde vel ikke længer undvære sin trofaste Tjener.“

POSTLUDIUM.

Der staar i Byens skønneste Park en Gruppe af Marmor. Levende Træer danner sin skiftende Ramme omkring den som Aaret gaar.

Op af det hvide Marmor stiger en Ynglingeskikkelse, stærk og ren, som var det en Helt fra det svundne Hellas. Hans Ansigt er vendt mod Vest, hvorfra Aftenen og Stjernehæren kommer. Hans Udtryk er forventningsfuldt. Hans Læber smiler mildt.

Foran ham knæler en ung Kvinde. Hendes dejlige Hænder i Marmor er rettet mod ham, og dog ser hun ham ikke. Ikke foldede til Bøn er disse Hænder, men aabne og favnende, krævende, som vil hun hente noget tilbage til sig selv og til alle de andre . . .

Eller tager jeg fejl? Udtrykker denne Gruppe i Parken slet ikke dette? Er det noget langt dybere, den forkynder, noget evigt uendeligt, der aldrig skal siges i Ord?

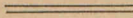
Den Fremmede spørger. Han standser og falder i Tanker . . .

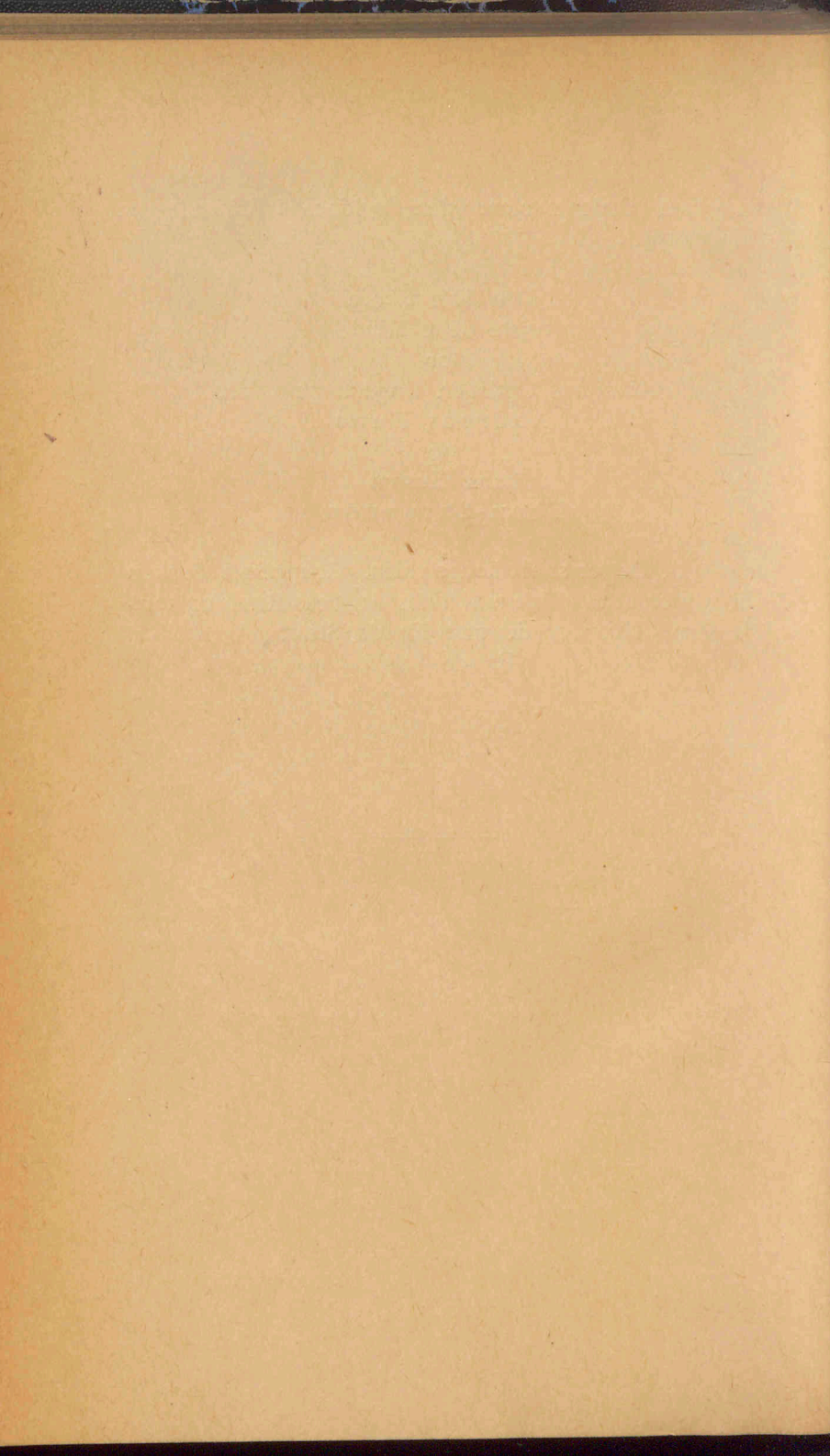
Den tavse Gruppe taler til ham i hans egne Oplevelsers Sprog. Har han slet intet oplevet af Marmorgruppens Fortælling, smiler han overlegent: „Det er Vrøvl og Digt og idel Uvirkelighed!“

Men Ordene staar der, gyldne, indridsede i
Marmoret:

Den lille Skare
rejste dette Minde
for
Astralioms Opdager, Ungdommens Ven
Andreas Runø
og
hans Hustru
Ebon-Suzanna.

. . . Det er snart længe siden. Gruppen i Parken
begynder at faa Tidens Patina. Andreas Runø og hans
Hustru. Hvor er de nu? Er de Støv?
Er de Lys?

Af Axel Thomsens Bøger er følgende udkomne paa vort Forlag og faas i alle Boghandler i Landet:

Den gyldne Kalk

1—3 Oplag.

Pris: 2 Kr. 75 Øre.

En sjælden og udmærket Bog. I mange tusinde Exemplarer skulde den spredes rundt i Hjemmene.

Dr. phil. Konrad Simonsen.

En Bog, hvis rolige og beherskede Kunst ejer baade Kraft og Varme.

Forf. Richard Gandrup i „Politiken“.

En bevæget Idealisme, der gør Bogen meget tiltalende.

Dr. phil. Hans Brix i „Nationaltid.“

Vi er nærved at tro, at denne Bog er Aarets betydeligste.

Redaktør Erik Hansen i „Kolding Avis“.

Den eneste Vej

1—3 Oplag.

Pris: 4 Kr. 50 Øre.

Axel Thomsens Værdi som Forfatter stiger med hver Bog, han udsender. En fortrinlig Bog i enhver Henseende. Som social Skildring rager den højt op over det meste Literatur, jeg kender.

Forf. Carl E. Simonsen.

Axel Thomsen er en god Forfatter. Og rundt om i Danmark sidder der sikkert en Mængde Mennesker, til hvis Hjerte han taler og som holder af ham. De vil ogsaa glædes ved denne hans nye Bog.

Forf. Fredrik Nygaard i „Hver 8. Dag“.

En mærkelig, forbavsende skøn og hel Bog, et tankevækkende Værk, man ikke slipper udenom, hvis man vil kende det moderne Danmark.

„Aalborg Stiftstidende“.

Den store Musik

1—3 Oplag.

Pris: 3 Kr.

Der siges mange kloge og smukke Ting. Læserne følger gerne og interesseret Forfatteren.

Helmer Lind i „København“.

Det er blevet saadan, at man med Ærbødighed aabner en ny Bog af Axel Thomsen.

Red. Larsen-Ledet i „Afholdsdagbl.“

„Den store Musik“ er en Bog, der anseligt vil forøge Axel Thomsens store Læsekreds.

Red. Sigvald Andersen.

De har skrevet en dejlig Bog, og jeg vil gerne sige Dem Tak.

Højskoleforstander Alfred Povlsen.

*

**Alle Axel Thomsens tidligere Bøger er udsolgte
i Boghandlen.**

N. C. Roms Forlag.

